

Hilmo

Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitus 2020

Määrittelyt ja ohjeistus

Voimassa 1.1.2020 alkaen

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

PL 30 (Mannerheimintie 166)

00271 Helsinki

Puhelin: 029 524 6000

www.thl.fi

Ohjaus 7/2019

*Pirjo Häkkinen, Kaisa Mölläri, Sanna-Mari Saukkonen,
Riikka Väyrynen, Lasse Mielikäinen ja Jutta Järvelin*

Hilmo

Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitus 2020

Määrittelyt ja ohjeistus

Voimassa 1.1.2020 alkaen

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

© Kirjoittajat ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Taitto: Taittotalo PrintOne Minna Komppa

ISBN 978-952-343-346-5 (verkkojulkaisu)

ISSN 2323-4172 (verkkojulkaisu)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-346-5>

Helsinki, 2019

Lukijalle

Tämä opas esittelee sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmän (Hilmo) tietosisältöä ja tiedonkeruuta vuonna 2020. Oppaassa on vain vähän sisällöllisiä muutoksia verrattuna vuoden 2019 oppaaseen. Suurimmat muutokset on tehty oppaan kielij- ja ulkoasuun, joita on pyritty parantamaan. Lisäksi oppaan lainsäädäntöä koskevat osuudet on päivitetty, jotta ne vastaisivat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin tehtyjä muutoksia. Haluaisimme muistuttaa, että monet sosiaali- ja terveydenhuollon toimijat eivät ole vielä ottaneet käyttöön Hilmon vuoden 2019 tietosisältöä. On tärkeää, että kaikki ottavat vuoden 2019 tietosisällön käyttöön ja huomioivat samalla tässä oppaassa siihen tehdyt tarkistukset sekä lähettävät Hilmo-tiedot niiden mukaisesti.

Perusterveydenhuollon tietojen keruu ja useat sitä koskevat raportit ovat olleet jo pitkään ajantasaisia. Sen sijaan yli puolet erikoissairaanhoidon tiedoista lähetetään THL:ään vain kerran vuodessa. THL pystyy vastaanottamaan myös erikoissairaanhoidon tietoja jatkuvasti - niiden toivottu lähetystiheys on kerran kuukaudessa.

Hilmon keskeisiä tavoitteita on palvelujärjestelmän sekä hoitopolkujen tarkastelu ja niiden kehittäminen aiempaa paremmin kokonaisuutena. Tavoitteen saavuttamiseksi on tärkeää saada kaikki kerättävät tiedot mahdollisimman ajantasaisina sekä laajentaa tiedonkeruu kattamaan koko terveydenhuolto. THL tekee jatkuvasti myös työtä Hilmon ja muiden rekistereiden sekä Kanta-palvelujen tietorakenteiden yhtenäistämiseksi sekä kertakirjaamisen edistämiseksi.

Oppaan lukemista helpottaa se, että oppaan rinnalla seuraa sen yhteydessä julkaistun tietosisällön kuvausta Excel-tiedostossa. Sen ensimmäisellä välilehdellä on koko Hilmon tietosisällön kuvaus ja muilla välilehdillä sosiaali- ja terveydenhuollon yksittäisten osa-alueiden, kuten perusterveydenhuollon avohoidon, tietosisällön kuvaukset.

Hilmo on yksi suurimmista ja käytetyimmistä sosiaali- ja terveydenhuollon tietovarannoista maassamme. Siihen kerättyjä tietoja hyödynnetään monin eri tavoin väestön terveyden ja hyvinvoinnin sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän toimintojen seurannassa ja kehittämisessä. Tärkeimpiä yksittäisiä käyttöaiheita ovat THL:n sosiaali- ja terveystietojen arviointitoiminto sekä valtionosuuslaskelmat. THL kiittää yhteistyöstä tämän tärkeän tietovarannon parissa ja toivoo sen jatkuvan edelleen tiiviinä.

Helsingissä kesäkuussa 2019

Va. tietujohtaja
Aleksi Yrttiaho

Yksikönpäällikkö
Salla Säkkinen

Sisällys

Lukijalle	3
Vuoden 2020 sosiaali- ja terveydenhuollon Hilmo-opas.....	6
Tiedonkeruun suurimmat muutokset vuonna 2020	6
1 Hilmo-hoitoilmoitusjärjestelmä.....	7
1.1 Kenelle Hilmo-opas on tarkoitettu.....	7
1.2 Tiedonkeruuta ohjaavat lait.....	7
1.3 Palvelunjärjestäjien ja -tuottajien velvoitteet.....	8
1.4 Hilmon henkilörekisterit	8
1.5 Tietosuoja.....	9
1.6 Hilmo-tietojen käyttö.....	9
2 Hilmon osa-alueet	11
2.1 Perusterveydenhuolto	11
2.1.1 Perusterveydenhuollon avohoito	11
2.1.2 Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito	12
2.2 Erikoissairaanhoidon.....	13
2.3 Yksityinen terveydenhuolto	14
2.3.1 Yksityinen avohoito	14
2.3.2 Yksityinen vuodeosastohoito	15
2.4 Työterveyshuolto.....	15
2.5 Kotihoito	15
2.6 Sosiaalihuolto	16
3 Tietosisältö ja luokitukset.....	18
3.1 Lisätiedot.....	19
3.2 Asiakkaan perustiedot.....	21
3.3 Käynnin tai hoitjakson perustiedot.....	24
3.4 Yhteydenotto	33
3.5 Lähteen saapuminen	34
3.6 Hoidon tarpeen arviointi perusterveydenhuollossa	37
3.7 Ajanvaraus tai hoitojonoon asettaminen	41
3.8 Tulotiedot tai hoidon alkamistiedot	50
3.9 Käynnin tai hoitjakson toteutuminen.....	55
3.10 Diagnosit, käyntisyynyt ja toimenpiteet.....	67
3.11 Lääkitystiedot	86
3.12 Rokotustiedot	88
3.13 Fysiologiset mittaukset.....	92
3.14 Terveysteen liittyvät tekijät	94
3.15 Kotihoidon palvelusuunnitelma	99
3.16 Jatkohoito.....	102

3.17	Kustannukset.....	106
3.18	Lähtevä lähete.....	107
3.19	Psykiatristen erikoisalojen lisätiedot (pakollinen hoitajaksoissa, joissa erikoisala on 70, 70F, 70Z, 74 tai 75).....	109
3.20	Peruuntuminen	119
4	Yhteystiedot	120
5	Tietojen toimittaminen.....	122
5.1	Avohilmon tiedostomuoto.....	123
5.2	Toimita-palvelu	124
5.3	HILMO-ohjelma.....	127
	Liitteet	128
	Liite 1 Merkinnät neuvola-asetuksen mukaisista terveystarkastuksista	128
	Liite 2 Opiskelu- ja työelämän ulkopuoliset terveystarkastukset.....	134
	Liite 3 Päihdeiden käytön kartoittamisen ja mini-intervention kirjaaminen....	135
	Liite 4 Tiedot jatkohoidosta	136
	Liite 5 Työterveyshuollon kirjaaminen.....	138
	Liite 6 THL – Tautiluokitus ICD-10:n Ulkoiset syyt	140
	Liite 7 Diagnooseja ja eräitä muita tietoja koskevat tarkistussäännöt.....	141
	Liite 8 Perusterveydenhuollon avohoidon ja suun terveydenhuollon tietosisältö 2020	143
	Liite 9 Perusterveydenhuollon vuodeosastohoidon tietosisältö 2020 (pakollisuudet ks. Oppaan tietosisältö-excel)	148
	Liite 10 Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn tietosisältö 2020 (pakollisuudet ks. Oppaan tietosisältö-excel)	152
	Liite 11 Erikoissairaanhoidon avohoidon tietosisältö 2020 (pakollisuudet ks. Oppaan tietosisältö-excel)	154
	Liite 12 Erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon tietosisältö 2020 (pakollisuudet ks. Oppaan tietosisältö-excel)	158
	Liite 13 Työterveyshuollon tietosisältö 2020.....	163
	Liite 14 Kotihoidon tietosisältö 2020	167
	Liite 15 Sosiaalihuollon tietosisältö 2020	171
	Liite 16 Sosiaalihuollon hoitoilmoituksissa käytettävät luokitukset	172

Vuoden 2020 sosiaali- ja terveydenhuollon Hilmo-opas

Tiedonkeruun suurimmat muutokset vuonna 2020

- Lainsäädäntö, johon tiedonkeruu perustuu, on muuttunut.
- Sosiaalihuollon tietosisältö pysyy ennallaan. Sosiaalihuollon tiedonkeruuprosessia uudistetaan vuonna 2019 ottamalla käyttöön automaattinen tietojen vastaanotto- ja käsittelyprosessi (ETL). Tästä syystä on tärkeää, että aineisto toimitetaan käyttäen voimassa olevia toimipaikkakoodeja ja -tarkentimia (TOPI) ja määritellyn tietosisällön mukaisesti.
- Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon vuodeosastohoidon tietosisältöön ei ole tullut muutoksia.
- Palveluseteliä ja ostopalvelua koskevat tiedot on lisätty myös perusterveydenhuollon ja kotihoidon tietosisältöön.
- Palvelutapahtuman peruuntuminen on lisätty työterveyshuollon ja kotihoidon tietosisältöön.
- THL - Toimenpideluokitukseen on lisätty päihteiden käytön kartoittamiseen liittyviä toimenpiteitä. Muut THL - Toimenpideluokitukseen tehdyt muutokset ilmenevät koodistopalvelimelta.
- PTHAVO - Terveysongelman mukainen SPAT-kohdennus on päivitetty koodistopalvelimelle.
- Lähetete erikoissairaanhoidon on muutettu lähteväksi lähetteeksi.
- Tarkistus päiväkirurgian ja synnytyksen ilmoittamiseen: Mikäli potilas jää päiväkirurgisen toimenpiteen jälkeen vuodeosastohoitoon, ilmoitetaan sekä päiväkirurgian käynti että vuodeosastohoidon hoitajakso. Mikäli odottava äiti käy päivystyspoliklinikalla ja siirtyy sieltä synnytyssaliin, ilmoitetaan sekä käynti että vuodeosastohoidon hoitajakso.

Oppaan esitystapaa on yhtenäistetty ja luettavuutta on parannettu.

1 Hilmo-hoitoilmoitusjärjestelmä

Hoitoilmoitusjärjestelmä (Hilmo) on valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonkeruu- ja raportointijärjestelmä. Se koostuu kolmesta eri osasta: sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisteristä (sosiaali-Hilmo), terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteristä (terveys-Hilmo) ja perusterveydenhuollon avohoidon, mukaan lukien työterveyshuolto ja kotihoito, hoitoilmoitusrekisteristä (Avohilmo).

Terveydenhuollon rekistereiden nimet johtuvat siitä, että ne on otettu käyttöön eri aikakausina ja niihin on kerätty tietoja terveydenhuollon eri sektoreilta: Terveys-Hilmoon on kerätty terveydenhuollon vuodeosastohoidon, päiväkirurgian sekä julkisen erikoissairaanhoidon avohoidon tietoja. Avohilmoon on kerätty perusterveydenhuollon avohoitokäyntien sekä kotihoidon tietoja. Sosiaali-Hilmo kattaa puolestaan sosiaalihuollon laitoshoidon ja asumispalvelujen tiedot.

1.1 Kenelle Hilmo-opas on tarkoitettu

Hilmo-opas on tarkoitettu henkilöille, jotka

- vastaavat palvelun järjestämisestä
- tuottavat palveluja
- vastaavat tietojen tallennuksen yhdenmukaisuudesta ja käyttäjien ohjeistuksesta
- tallentavat tietoja asiakastietojärjestelmiin
- tekevät muutoksia tietojärjestelmiin ja tietopoimintoihin.

Lisäksi opas on tarpeellinen Hilmo-tietoja eri tarkoituksiin hyödyntäville tahoille, kuten viranomaisille, suunnittelijoille, toimintayksiköiden johtajille ja tutkijoille.

1.2 Tiedonkeruuta ohjaavat lait

Sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon hoitoilmoitusten keruu perustuvat lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008) sekä lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007).

THL:n lakisääteinen tehtävä on mm. tutkia ja seurata väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tutkia, seurata, arvioida ja kehittää sekä ohjata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa (2 § momentit 1-3 ja 4d). Tietojen lainmukainen käsittelyperuste on yleistä etua koskevan tehtävän suorittaminen (Euroopan parlamentin ja neuvoston tietosuoja-asetuksen [2016/679] 6 artiklan 1 kohdan e-alkohta).

THL tuottaa seurantatietoja hoitoonpääsystä, epidemioista, rokotuksista sekä lasten ja nuorten sekä lasta odottavien naisten terveyden edistämiseksi tehtävistä tarkastuksista mm. terveydenhuoltolain (1326/2010), tartuntatautilain (1227/2016) sekä asetusten 421/2004, 338/2011, 339/2011 perusteella.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain nojalla kerättyjä tietoja ei saa luovuttaa käytettäväksi yksittäistä henkilöä tai perhettä koskevassa hallinnollisessa päätöksenteossa eikä muussa vastaavassa asioiden käsittelyssä.

1.3 Palvelunjärjestäjien ja -tuottajien velvoitteet

Hilmo-tietojen keruuta ohjaavan lain terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta mukaan THL:llä on oikeus saada kerättävät tiedot sosiaali- ja terveydenhuoltoa järjestävien viranomaisilta sekä yksityisiltä sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottajilta (5 § 1). Kunnat ja kuntayhtymät, julkiset ja yksityiset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajat sekä terveydenhuolto- ja farmaseuttinen henkilöstö ovat velvollisia antamaan maksutta tietoja THL:lle salassapitoa koskevien säännösten estämättä.

Tiedot pitää lähettää THL:ään myös silloin, kun kunta/kuntayhtymä tai muu vastaava kuntien muodostoma yhteenliittymä (esim. vastuukuntamalli) hankkii palvelun yksityiseltä palveluntuottajalta ostopalveluna tai antamalla palvelusetelin tai ulkoistamalla palvelun. Palveluiden järjestämisestä vastaava taho on velvollinen huolehtimaan, että em. tapauksissa yksityinen palveluntuottaja toimittaa Hilmo-tiedot THL:ään. Jotta kaikki tiedot olisivat mahdollisimman tarkkoja ja kattavia, Hilmo-tiedot THL:ään toimittaa palvelun tuottaja. Mikäli yhteisesti sovitaan, että Hilmo-tiedot kuitenkin toimittaa palvelun tilannut organisaatio, niin sen on varmistettava, että samat tiedot eivät tule THL:ään kahdesti.

Kirjaamiskäytännöt sekä tietojen poiminnan toteutus vaikuttavat Hilmo-tietojen tarkkuuteen ja luotettavuuteen. Näitä sekä kerättävien tietojen sisältöä pyritään parantamaan jatkuvasti yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa palveluntuottajien, tiedontuottajien sekä THL:n kesken. Hilmo-tietojen keruuta ja käyttöä kehitetään enenevästi myös yhteistyössä ja yhdensuuntaisesti Kanta-palvelujen kanssa.

1.4 Hilmon henkilörekisterit

Hilmo-tiedot poimitaan sosiaali- ja terveydenhuollon potilas- ja asiakastietojärjestelmistä. Näin syntyvät tiedostot tallennetaan THL:ssä yhteen kolmesta eri rekisteristä: sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisteriin (sosiaali-Hilmo), terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteriin (terveys-Hilmo) tai perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitusrekisteriin (Avohilmo). THL:n toimintaa koskeva yleiset yksityisyyden suojaa turvaavat ja viranomaisten toimintaa määrittelevät lait kuten EU:n yleinen tietosuoja-asetus (TSA, (EU) 2016/679), tietosuojalaki (TiSL, 1050/2018) ja julkisuuslaki

(JulkL, 621/1999) sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettu laki (668/2008) ja asetus (675/2008). Näiden yleislakien lisäksi tietosuojasta ja rekisterinpidosta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädännössä kuten, THL:n ylläpitämiä rekistereitä ja tilastoja koskevissa laeissa sekä toisiolaissa. Tietosuojailmoitukset ovat saatavilla THL:n verkkosivulta <https://thl.fi/fi/tilastot-ja-data/aineistot-ja-palvelut/rekisterien-tietosuojailmoitukset>.

Kaikkien edellä mainittujen rekistereiden havaintoyksikkö on laitoshoidon tai vuodeosastohoidon hoitojakso tai avohoidon käynti. Tilanteen mukaan hoitojaksoihin tai käynteihin yhdistyy edeltävä yhteydenotto tai lähetteen saapuminen, hoidon tarpeen arviointi, ajanvaraus tai hoitojonoon asettaminen. Viimeksi mainitut tiedot ovat keskeisiä myös erikoissairaanhoidon hoidon tarvetta tai hoitoa odottavien tietosisällössä.

1.5 Tietosuoja

Tietojen käsittelyn kaikkien vaiheiden – poiminnan, varastoinnin ja lähettämisen – aikana on huolehdittava tietosuojasta. Hilmo-tiedot pitää lähettää THL:ään sen antamien ohjeiden mukaisesti myös tietosuojan vuoksi. Mikäli lähetettävä tiedosto on salattu, on hyvä sopia salausmenetelmästä ja -avaimista THL:n kanssa.

1.6 Hilmo-tietojen käyttö

Hilmo-tiedot ovat tärkeä tietovaranto, joka mahdollistaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan ohjauksen ja seurannan monin eri tavoin. Merkittävä osa THL:n arviointitoiminnassa käyttämistä indikaattoreista pohjautuu Hilmo-tietoihin. Lisäksi monet sosiaali- ja terveydenhuollon tilastoista perustuvat Hilmo-tietoihin. Tietoja käytetään myös kansainvälisiin tilastoihin kuten pohjoismaisiin sosiaalihuollon (Nososko) ja terveydenhuollon (Nomesko), EU:n Eurostatin sekä WHO:n ja OECD:n tilastoihin (taulukko 1). Tietoja käytetään lisäksi Valviran ja THL:n perusterveydenhuollon hoitopääsyn seurannassa.

Hilmo-tietoja käyttävät päätöksentekijät, palvelujen järjestäjät ja tuottajat, valvontaviranomaiset, sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijat, valtionhallinnon organisaatiot, tutkijat sekä kansalaiset. THL:n verkkosivuilla julkaistaan säännöllisesti eri toimijoiden kanssa kehitettyjä raportteja, joista osa päivittyy ajantasaisesti.

Taulukko 1. Hilmo-tietojen käyttö.

Käyttö	Esimerkkejä
Kotimaiset tilastot	THL:n tilastoraportit ja sähköiset raportointijärjestelmät kuten Sotkanet (www.sotkanet.fi), Hyvinvointikompassi (www.hyvinvointikompassi.fi), Terveystemme (www.terveytemme.fi), TEAviisari (www.teaviisari.fi) sekä arvioinnin ja sote-ohjauksen mittarit (ns. Kuva-mittarit).
Kansainväliset tilastot	Nososko, Nomesko, Eurostat, WHO ja OECD
Valtakunnallista ja paikallista päätöksentekoa palvelevat selvitykset	THL:n valtionosuusselvitys, Tarvevakiodut menot
Lainsäädäntöön liittyvä seuranta	Hoitoonpääsyn seuranta, neuvola-asetuksen toimeenpanon seuranta, tahdosta riippumaton hoito psykiatriassa
Indikaattorit	Sairaaloiden toiminta ja tuottavuus Perfect-indikaattorit THL:n sairastavuusindeksi ja muut indikaattorit Sotkanetissä (sotkanet.fi)
Tieteellinen tutkimus	Noin 70–100 tutkimuslupahakemusta vuosittain
Tietopyynnöt	Vuosittain satoja tietopyyntöjä mm. hoitojaksojen, käyntien ja toimenpiteiden määristä

2 Hilmon osa-alueet

Hilmo-hoitoilmoitusjärjestelmään toimitetaan erikseen kuvattujen tietosisältöjen mukaisesti tietoja

- perusterveydenhuollosta
- erikoissairaanhoidosta
- yksityisestä terveydenhuollosta
- työterveyshuollosta
- kotihoidosta ja
- sosiaalihuollosta.

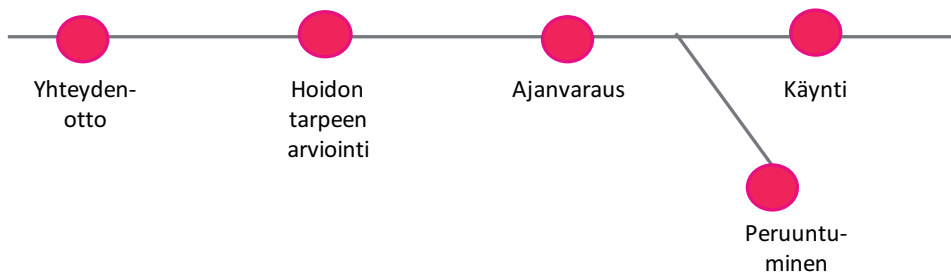
Oppaassa käytetään termejä asiakas ja potilas rinnakkain tai synonyymeinä.

2.1 Perusterveydenhuolto

2.1.1 Perusterveydenhuollon avohoito

Perusterveydenhuollon avohoidon tiedot muodostavat osan Hilmosta (perusterveydenhuollon avohoidon tietojen kokonaisuutta on kutsuttu myös Avohilmoksi). Tietosisältö ja luokitukset -osassa kuvataan tarkemmin, mitkä tiedot perusterveydenhuollon avohoidon toiminnasta pitää tuottaa Hilmoon. Tekniset ohjeet siirtotietueen muodostamisesta ja sähköisestä tiedonsiirrosta ovat [THL:n verkkosivuilla](#).

Perusterveydenhuollon tiedot kerätään neljästä seurantapisteestä: yhteydenotto, hoidon tarpeen arviointi, ajanvaraus ja käynti (kuva 1).

Kuva 1. Perusterveydenhuollon avohoidon seurantapisteet

Erikoissairaanhoidossa ei ole vastaavia neljää seurantapistettä, vaikka tiedot lähetettäisiin ns. Avohilmon tiedostomuotoa käyttäen. Kuitenkin erikoissairaanhoidon toteutuneeseen käyntiin tai hoitojaksoon liitetään sitä koskevan lähetteen sekä hoitojonoon asettamista koskevat tiedot. Erikoissairaanhoidon hoitopäätöksiä eli hoitoa odottavia koskeva tiedonkeruu on oma erillinen kokonaisuutensa.

Perusterveydenhuollon avohoidon ja suun terveydenhuollon tietosisältö ilmenevät liitteistä. Uudet ja muuttuneet tiedot ovat *-merkillä.

2.1.2 Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito

Perusterveydenhuollon hoitojaksojen tiedonkeruuta koskevat monet samat ohjeet kuin erikoissairaanhoidon vuodeosastohoitoa. Mikäli potilaan hoitojakso jatkuu kalenterivuoden vaihtuessa 31.12. seuraavaan vuoteen, ilmoitetaan hänen hoitojaksonsa *keskeneräisenä hoitojaksona* eli ns. potilaslaskentana (Hilmo – Ilmoituslaji 2, TPLA). Myös lomalla olevan potilaan hoitojakson tiedot ilmoitetaan. Sen sijaan niistä potilaisista, joiden hoitojakso päättyi 31.12., tehdään *päättyneen hoitojakson hoitoilmoitus* (Hilmo – Ilmoituslaji 1, TPOI). Keskeneräisen hoitojakson Hilmo-tietoihin sisällytetään kaikki Hilmo-tiedonkeruun mukaiset tiedot lukuun ottamatta lähtöpäivää sekä muita tietoja, joita ei ole mahdollista ilmoittaa kyseisellä hetkellä.

Mikäli palveluntuottaja sulautuu toiseen organisaatioon tai kokonaan uusi palveluntuottaja tai organisaatio aloittaa toiminnan, potilaat uloskirjoitetaan esimerkiksi 1.1. ja sisäänkirjoitetaan uuteen palveluntuottajan organisaatioon samalle päivälle. Tällöin hoitojakso päättyy vanhassa organisaatiossa, ja uusi hoitojakso alkaa uudessa organisaatiossa. Mikäli potilastietojärjestelmä vaihtuu uuteen, saapumis- ja lähtöpäiviksi merkitään todellinen saapumis- ja lähtöpäivä.

Perusterveydenhuollon vuodeosastohoidosta ilmoitetaan:

- vuodeosastohoidon päättyneet hoitojaksot (potilas ”uloskirjoitettu” vuodeosastohoidosta)
- jaksottaisessa vuodeosastohoidossa olleiden potilaiden jokainen jakso
- pitkäaikaishoidon potilaiden hoitojaksot, myös silloin, kun potilas on tullut varsinaisesta hoitopaikastaan akuutin sairauden tai muun syyn vuoksi hoitoon
- potilaat, joiden hoidollinen erikoisala vaihtuu; erikoisalan vaihtumiseksi katsotaan tilanne, jossa Hilmon erikoisalan koodi vaihtuu kahden merkin tarkkuudella (esimerkiksi potilas siirtyy yleislääketieteen erikoisalalta kirurgialle), ja hoidollinen tarkoittaa sitä lääketieteen erikoisalaa, joka hoitaa häntä ensisijaisesti (erikoisala ilmoitetaan, jos suinkin mahdollista, kolmen merkin tarkkuudella).

2.2 Erikoissairaanhoidon

Erikoissairaanhoidon tietoihin sisältyy erikoissairaanhoidon avohoidon vastaanotto-käynnit ja muut yhteystavat esim. reaaliaikainen ja ei-reaaliaikainen etäasiointi sekä vuodeosastohoidon hoitojaksot ja kiireetöntä erikoissairaanhoidoa tai hoidon tarpeen arviointia odottavien tiedot (Kuva 2). (Hilmo–Ilmoituslaji 6, Terveystieteiden tutkimuskeskuksen pääsylmoitus, THOI). Mikäli potilaan hoitajakso jatkuu kalenterivuoden vaihtuessa 31.12. seuraavaan vuoteen, ilmoitetaan hänen hoitojaksonsa keskeneräisenä hoitojaksona Hilmo – Ilmoituslaji 2, TPLA). Myös lomalla olevan potilaan hoitojakson tiedot ilmoitetaan. Sen sijaan niistä potilaista, joiden hoitajakso on päättynyt 31.12., tehdään päättyneen hoitojakson hoitoilmoitus (Hilmo–Ilmoituslaji 1, TPOI). Keskeneräisen hoitojakson Hilmo-tietoihin sisällytetään kaikki Hilmo-tiedonkeruun mukaiset tiedot lukuun ottamatta lähtöpäivää sekä muita tietoja, joita ei ole mahdollista ilmoittaa kyseisellä hetkellä.

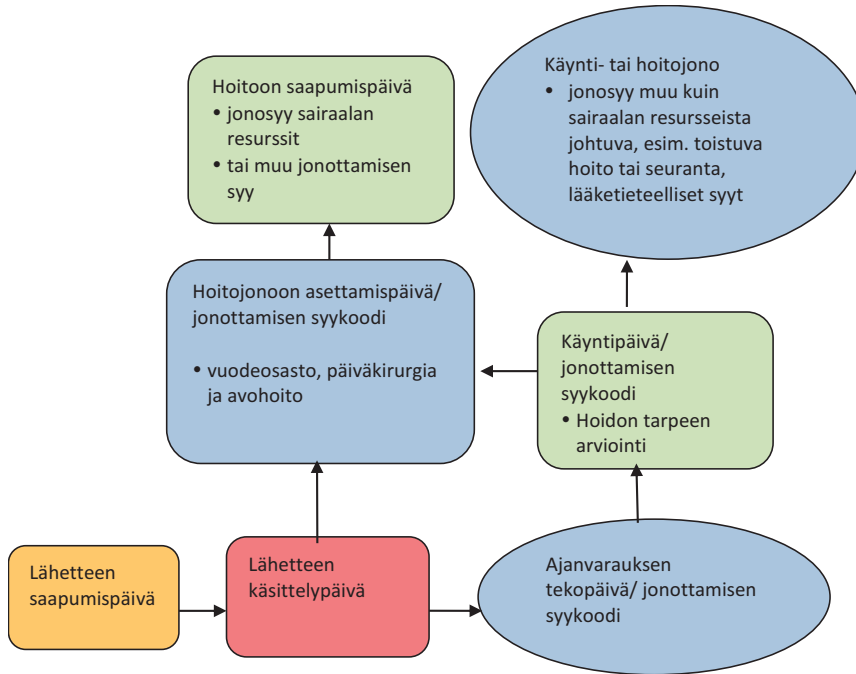
Mikäli palveluntuottaja sulautuu toiseen organisaatioon tai kokonaan uusi palveluntuottaja tai organisaatio aloittaa toiminnan, potilaat uloskirjoitetaan esimerkiksi 1.1. ja sisäänkirjoitetaan uuteen palveluntuottajan organisaatioon samalle päivälle. Tällöin hoitajakso päättyy vanhassa organisaatiossa, ja uusi hoitajakso alkaa uudessa organisaatiossa. Mikäli potilastietojärjestelmä vaihtuu uuteen, saapumis- ja lähtöpäiviksi merkitään todellinen saapumis- ja lähtöpäivä.

Erikoissairaanhoidon Hilmo-tiedot lähetetään:

- vuodeosastohoidon hoitojaksoista (potilas ”uloskirjoitettu” vuodeosastohoidosta)
- avohoitokäynneistä tai muusta tietosisällön mukaisesta avohoidon yhteystavasta
- päiväkirurgisista toimenpiteistä
- jaksottaisessa vuodeosastohoidossa olleiden potilaiden jokaisesta jaksosta
- pitkäaikaishoidon potilaan avohoitokäynneistä tai hoitojaksoista, kun hän on tullut varsinaisesta hoitopaikastaan akuutin sairauden tai muun syyn vuoksi hoitoon
- potilaista, joiden hoidollinen erikoisala vaihtuu; erikoisalan vaihtumiseksi katsotaan tilanne, jossa Hilmon erikoisalan koodi vaihtuu kahden merkin tarkkuudella (esimerkiksi potilas siirtyy kirurgiasta sisätaudeille tai silmätaudeilta korvataudeille), ja hoidollinen tarkoittaa sitä lääketieteen erikoisalaa, joka hoitaa häntä ensisijaisesti (erikoisala ilmoitetaan, jos suinkin mahdollista, kolmen merkin tarkkuudella).
- erikoissairaanhoidon kiireetöntä hoitoa tai hoidon tarpeen arviointia odottavista.

Psykiatristen erikoisalojen (vuode-)osastohoidossa olleista potilaista ilmoitetaan varsinaisten Hilmo-tietojen lisäksi psykiatrian lisätiedot. Sydäntoimenpiteistä ilmoitetaan varsinaisten Hilmo-tietojen lisäksi potilaan EuroSCORE-riskipisteet.

Liitteinä ovat erikoissairaanhoidon vuodeosaston ja avohoidon sekä hoitoa odottavien tietosisältö 2020.

Kuva 2. Seurantapisteet erikoissairaanhoidossa (lähde: Häkkinen P. Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn seuranta - Määrittelyt ja ohjeistus 2013. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 8/2012).

2.3 Yksityinen terveydenhuolto

Hilmon tiedonkeruu on sisältänyt yksityisen terveydenhuollon vuodeosastohoidon ja päiväkirurgian tietoja. Tiedot on kerätty osana terveystietojen Hilmoa. Tiedonkeruuta on tarkoitettu laajentaa kattamaan myös yksityisen sektorin avohoito.

2.3.1 Yksityinen avohoito

Suosituksena on, että yksityiset palveluntuottajat ja yksityiset työterveyshuollon tuottajat lähettäisivät avohoidon tiedot Avohilmon tiedostomuotoa ja sähköistä tiedonsiirtoa käyttäen.

Tietosisällön osiot ”Yhteydenotto”, ”Lähetteen saapuminen”, ”Hoidon tarpeen arviointi”, ”Ajanvaraus tai hoitojonoon asettaminen” koskevat ensisijaisesti julkisen terveydenhuollon hoitoonpääsyn seuranta, joten mainittujen tietojen lähettäminen yksityisestä terveydenhuollosta ei ole välttämätöntä, mutta toivottavaa. Mikäli yksityinen tuottaja tuottaa palveluja, jotka rahoitetaan julkisin verorahoin, rinnastetaan ne julkisiksi palveluiksi. Tällöin kyseiset tiedot on ilmoitettava.

Yksityiset palveluntuottajat ilmoittavat tietonsa erikoissairaanhoidon tai perusterveydenhuollon tietosisällön mukaisesti riippuen siitä, kumman sektorin palvelusta on kyse.

2.3.2 Yksityinen vuodeosastohoito

Yksityiset palveluntuottajat lähettävät vuodeosastohoitoa ja päiväkirurgiaa koskevat tiedot Hilmoon kuten tähän asti. Tiedot voi toimittaa myös Avohilmon tiedostomuotoa käyttäen.

2.4 Työterveyshuolto

Työterveyshuollon osalta Hilmon tietosisältöä on tarkennettu kuvaamaan paremmin työterveyshuollon palvelujen sisältöä ja käytön syitä. Tietoja kerätään sekä yksilöihin että työpaikkoihin kohdistuvasta toiminnasta.

Työterveyshuollon toimintaa kuvaavat tiedot kerätään palveluihin liittyvistä las-
kutustapahtumista, mikä poikkeaa muusta Avohilmo-tiedonkeruusta. Työterveys-
huollon tiedot siirretään THL:ään Avohilmon tiedostomuodossa.

Liitteissä on työterveyshuollon tietosisältö.

2.5 Kotihoito

Kotihoidon käyntitiedot ovat olleet osa Avohilmo-tiedonkeruuta. Vuodesta 2017 lähti-
en myös kotihoidon palvelusuunnitelman mukaiset tiedot ja tiedot suunnitelluista tu-
kipalveluista ovat olleet mukana tietosisällössä. Vuodesta 2019 lähtien kaikki kotihoi-
don tiedot toimitetaan suoraan eri järjestelmistä päivittäin Hilmon tiedonkeruuseen
Avohilmon tiedostomuotoa käyttäen.

Kotihoidon tietoina ilmoitetaan kattavasti kaikki kotihoidon, kotisairaanhoidon
ja kotipalvelun mukainen toiminta. Näiden palveluiden määritelmiä on tarkennettu
PTHAVO – Palvelumuoto -luokitukseen. Tiedot toimitetaan sekä sosiaali- että terve-
ydenhuollon toiminnasta.

Tukipalveluista kerätään kotihoidon palvelusuunnitelman mukainen tieto asiak-
kaalle määritetystä tukipalveluista. Hilmoon ei kuitenkaan kerätä tietoa tukipalvelui-
den toteutumisesta. Myös omaishoidon tuesta Hilmoon kerätään tieto, onko sitä asiak-
kaalle palvelusuunnitelmassa määritetty. Kotihoidon tietosisältö on liitteenä.

2.6 Sosiaalihuolto

Sosiaalihuolto

Sosiaalihuollossa hoitoilmoituksilla kerätään tietoja laitos- ja asumispalveluista. Sosiaalihuollon palveluntuottajat tekevät laitoshoidossa ja ympärivuorokautisessa asumispalvelussa hoidetuista asiakkaista *hoitoilmoituksen* hoidon päättyessä ja lisäksi *asiakaslaskennan* vuoden lopussa. Sen sijaan ei-ympärivuorokautista asumispalvelua saavista henkilöistä tehdään ainoastaan *asiakaslaskenta*.

Sosiaalihuollon tietoja kerätään ikääntyneiden, vammaisten, kehitysvammaisten ja mielenterveyskuntoutujien laitos- ja asumispalveluista ja päihdehuollon katkaisu- ja kuntoutuslaitoksista. Tiedonkeruun piiriin eivät kuulu lastensuojelulaitokset, lasten ja nuorten perhekodit, toimeksiantosopimukseen perustuva perhehoito eivätkä päihdehuollon asumispalveluyksiköt.

Kerättävät tiedot kuvaavat palvelun tuottajaa, lajia ja määrää sekä palvelun antamisen pääasiallista syytä sekä sosiaalihuollon asiakkaiden palvelun tarvetta. Tiedot esitellään tarkemmin tämän oppaan luvussa 3.

Sosiaalihuollon hoitoilmoitus

Sosiaalihuollon palveluntuottajat ilmoittavat kaikki päättyneet hoitojaksot niin sanotulla hoitoilmoituksella. Hoitoilmoitukset tehdään ympärivuorokautista hoitoa antavissa vanhainkodeissa ja vanhusten palveluasumisessa, kehitysvammalaitoksissa ja kehitysvammaisten autetussa asumisessa, päihdehuollon kuntoutus- ja katkaisuyksiköissä sekä muissa ympärivuorokautista palveluasumista antavissa yksiköissä (HILMO-palvelualaluokituksen sosiaalihuollon käytössä olevat palvelualat).

Ympärivuorokautinen hoito tarkoittaa sellaista hoitoa ja palvelua, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö on paikalla jatkuvasti tai samassa rakennuksessa on yöhoitaja, joka kiertää asukkaiden luona ilman hälytystä.

Palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeenmukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateria-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014.) Palvelujen on oltava sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön antamia. Esimerkiksi pelkkä turvapalvelu, kiinteistönhoitopalvelu tai asunnon muutostyöt eivät merkitse sitä, että asiakkaasta pitäisi tehdä hoitoilmoitus.

Sosiaalihuollon palveluntuottajan tulee tehdä hoitoilmoitus

- aina kun asiakas lähtee pois yksikön hoidosta (ei kuitenkaan kotilomalle lähdetäessä).
- lyhytaikaisten asiakkaiden (intervalli) kultakin hoitojaksolta
- pitkäaikaisten asiakkaiden hoidon keskeytyessä yön yli, esimerkiksi sairaalaan tai terveyskeskuksen vuodeosastolle siirtymisen vuoksi.

- palveluyksiköstä toiseen siirtymisen yhteydessä, mikäli yksiköiden palveluntuottajan koodin tarkentimet tai palvelualat eroavat toisistaan, esimerkiksi asiakkaan siirtyessä laitoshoidosta tehostettuun palveluasumiseen.

Mikäli palveluntuottaja sulautuu toiseen organisaatioon tai kokonaan uusi palveluntuottaja tai organisaatio aloittaa toiminnan, asiakkaat uloskirjoitetaan esimerkiksi 1.1. ja samalle päivämäärälle sisäänkirjoitetaan uuteen organisaatioon. Tällöin hoitojaksojen ketjuun ei tule katkoa. Jos ohjelmisto vaihtuu uuteen, tietojärjestelmään syötetään todellinen saapumispäivä.

Sosiaalihuollon asiakaslaskenta 31.12.

Asiakaslaskenta vuoden lopussa tehdään sosiaalihuollossa ympärivuorokautista hoitoa antavien yksiköiden lisäksi ei-ympäri vuorokautisen palveluasumisen yksiköissä (palvelualat 81 ja 82), kehitysvammaisten ohjatussa (43) ja tuetussa asumisessa (44).

Asiakaslaskenta tehdään

- asiakkaista, jotka ovat kirjoilla 31.12. (myös lomalla olevista).
- paikalla olevista lyhytaikaisasiakkaista.
- asiakkaista, jotka saavat palveluja vähintään kerran viikossa.

Asiakaslaskentaa ei tehdä

- asiakkaista, jotka lähtevät pois 31.12. Tällöin ympärivuorokautista hoitoa antavat yksiköt tekevät hoitoilmoituksen päättyneestä jaksosta.
- asiakkaista, joka asuu palvelutalossa, mutta saa palveluja vain satunnaisesti.

Sosiaalihuolto	Hoitoilmoitus ajalta (päättyneet hoitojaksot) 1.1. - 31.12.	Asiakas/potilaslaskenta 31.12 (keskenkäiset hoitojaksot)
Tiedontuottajat ja palvelualat	Kunnat, kuntayhtymät ja yksityiset palveluntuottajat <ul style="list-style-type: none"> • Vanhainkodit • Kehitysvammalaitokset • Päihdehuollon kuntoutus- ja katkaisuhuitoyksiköt • Ympäri vuorokautisen palveluasumisen yksiköt (iäkkäät, psykiatria, alle 65-v-vammautuneet, kehitysvammaisten autettu asuminen) 	Kunnat, kuntayhtymät ja yksityiset palveluntuottajat <ul style="list-style-type: none"> • Vanhainkodit • Kehitysvammalaitokset • Päihdehuollon kuntoutus- ja katkaisuhuitoyksiköt • Ympäri vuorokautisen palveluasumisen yksiköt • Ei-ympäri vuorokautinen palveluasuminen, • kehitysvammaisten ohjattu ja tuettu asuminen
Tilanne, josta tiedot annetaan	Hoitojakson päättyessä	31.12. kirjoilla olevista asiakkaista, joita ei uloskirjoiteta 31.12.
Palautuspäivämäärä	Viimeistään 28.2.	Viimeistään 28.2.

3 Tietosisältö ja luokitukset

Tässä luvussa esitellään, mitä tietoja Hilmoon kootaan ja millaisia luokituksia ja koo-
deja siinä käytetään. Tietojen rakenne ja ilmoittaminen on ohjeistettu tarkasti yhden-
mukaisuuden varmistamiseksi. Kunkin tiedon kohdalla kerrotaan, sisältykö tieto
erikoissairaanhoidon, erikoissairaanhoidon hoitopääsyn, perusterveydenhuollon,
työterveyshuollon, kotihoidon vai sosiaalihuollon tiedonkeruuseen vai kaikkiin edel-
lä mainituista. Tietosisällön kuvaukset ovat myös [Julkarissa](#) erillisessä Excel-taulukos-
sa sekä tiivistettyinä tämän oppaan liitteissä.

3.1 Lisätiedot

Lisätiedot sisältävät palveluntuottajan ja tietojärjestelmätoimittajan yhteystiedot. Moilemmilla voi olla useita yhteystietoja. On toivottavaa, että yhteystiedot tarkistetaan ainakin kerran vuodessa.

Yhteyshenkilön tai -tahon nimi

palveluntuottajan tai tietojärjestelmätoimittajan yhteyshenkilön tai -tahon nimi

- Esimerkki: Tomi Toimittaja

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito (vapaaehtoinen: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto)

Yhteyshenkilön tai -tahon rooli

palveluntuottajan tai tietojärjestelmätoimittajan yhteyshenkilön tai -tahon rooli

- Esimerkki: toimittaja

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito (vapaaehtoinen: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto)

Yhteyshenkilön tai -tahon sähköpostiosoite

palveluntuottajan tai tietojärjestelmätoimittajan yhteyshenkilön tai -tahon sähköpostiosoite

- Esimerkki: palaute@toimittaja.fi

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito (vapaaehtoinen: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto, sosiaalihuolto)

Yhteyshenkilön tai -tahon puhelinnumero

palveluntuottajan tai tietojärjestelmätoimittajan yhteyshenkilön tai -tahon puhelinnumero

- Esimerkki: +35812345678

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito (vapaaehtoinen: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto, sosiaalihuolto)

Potilastietojärjestelmän nimi

potilastietojärjestelmän nimi

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito (vapaaehtoinen: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto, sosiaalihuolto)

Potilastietojärjestelmän toimittaja

potilastietojärjestelmän toimittaja

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito (vapaaehtoinen: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto, sosiaalihuolto)

3.2 Asiakkaan perustiedot

Asiakkaan perustiedot -osa sisältää asiakkaan tai potilaan taustatietoja.

Henkilötunnus

sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaan tai potilaan yksilöivä tunnus

- Ilmoitetaan Väestörekisterikeskuksen myöntämien tunnusten mukaisesti.
- Mikäli henkilötunnus ei ole tiedossa, muodostetaan väliaikainen (terveydenhuolto) tai tilapäinen (sosiaalihuolto) yksilöintitunnus syntymäajasta (ppkkvv), A-kirjaimesta 2000-luvulla syntyneellä tai yhdysmerkistä (-) 1900-luvulla syntyneellä sekä sukupuolesta (mies = 001, nainen = 002). Neljäs merkki jää tyhjäksi. Jos kävijäryhmänä on ”yhteisötilaisuus”, tietokenttä jätetään tyhjäksi.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito, sosiaalihuolto, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Syntymäaika

asiakkaan tai potilaan syntymäaika

- Ilmoitetaan muodossa vvvvkkpp.
- Syntymäaika ilmoitetaan, jos koko henkilötunnus ei ole tiedossa tai väliaikaista henkilötunnusta ei ole muodostettu yllä kuvatulla tavalla.
- Tietokenttä on liitetty tietosisältöön tulevan henkilötunnusuudistuksen ennakoinniseksi.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito

Ikä

asiakkaan tai potilaan ikä vuosina hoitojakson tai käynnin päättyessä

Käyttö: sosiaalihuolto

Sukupuoli

asiakkaan tai potilaan sukupuoli

- Ilmoitetaan AR/YDIN - Sukupuoli -luokituksen mukaisesti.
- Tuntematon tai määrittelemätön sukupuoli ei ole eriteltävissä henkilötunnuksesta. Lisäksi kentän tarkoituksena on ennakoida tulevaa henkilötunnus-uudistusta.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
0	Tuntematon	Sukupuoli ei ole tiedossa
1	Mies	Sukupuoli määritelty mieheksi
2	Nainen	Sukupuoli määritelty naiseksi
9	Määrittelemättä	Sukupuolta ei ole määritelty

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, sosiaalihuolto

Kotikunta

asiakkaan tai potilaan tulo- tai käyntihetken kotikunta

- Ilmoitetaan VRK/THL - Kuntakoodit -luokituksen mukaisesti.
- Jos kotikuntaa ei ole Suomessa, koodi on 198. Jos kotikunta on tuntematon, koodi on 199. Jos asuinpaikka on ulkomailla, koodi on 200.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito, sosiaalihuolto

Asuinpaikan postinumero

asiakkaan tai potilaan postiosoitteen viisinumeroinen aluetta ilmaiseva osa

- Ilmoitetaan kotikunnan asuinalueen mukainen postinumero.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito, sosiaalihuolto

Asiakkaan ammatti

työterveyshuollon asiakkaan ammatti

- Ilmoitetaan TK - Ammattiluokitus 2001 -luokituksen mukaisesti.

Käyttö: työterveyshuolto

Ulkomailla asuvan kotimaan koodi

asiakkaan tai potilaan kotimaa muu kuin Suomi

- Kotimaa ilmoitetaan SFS - Maakoodiston mukaisella kaksimerkkisellä maakoodilla.
- Kotimaa ilmoitetaan silloin, kun asiakkaalla tai potilaalla ei ole kotikuntaa Suomessa.
- Ulkomailla asuvaksi määritellään myös Suomen kansalainen, jonka vakituinen asuinpaikka on ulkomailla.
- Ulkomailla asuvan kotikunnan koodi on 200.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitopääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito

Vakituinen asumismuoto

asiakkaan asumisen itsenäisyysaste

- Ilmoitetaan Hilmo – Vakituinen asumismuoto -luokituksen mukaisesti.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Yksinasuminen	Asiakas asuu yksin omassa kodissaan tai palvelutalossa, jossa asuminen on verrattavissa itsenäiseen asumiseen.
2	Yhteisasuminen	Asiakas asuu yhdessä jonkun muun kanssa. Asiakas asuu omassa kodissaan, palveluasunnossa, kuntoutuskodissa jne., jossa asiakas ei asu yksin, vaikka hänellä olisi oma huone.
3	Pysyvä laitoshoido	Asiakas asuu pysyvästi laitoksessa. Tähän luokkaan kuuluvat vanhainkodit, terveyskeskusten pitkäaikaishoito ja kehitysvammaisten laitoshoido.
4	Asunnoton	Asiakas on vailla vakituista asuntoa.

Käyttö: sosiaalihuolto

3.3 Käynnin tai hoitojakson perustiedot

Ilmoituslaji

tieto siitä, onko terveyden- ja sosiaalihuollon hoitojakso päättynyt tai keskeneräinen tai onko erikoissairaanhoidon käynti tai etäasiointi toteutunut; kuvaa erikoissairaanhoidon hoitoilmoituksissa myös sitä, että potilas tai asiakas odottaa kiireetöntä pääsyä hoitoon tai hoidon tarpeen arviointiin.

- Ilmoitetaan Hilmo - Ilmoituslaji -luokituksen mukaisesti:
- Ilmoituslaji ilmoitettiin vuoteen 2018 saakka tiedoston otsikossa. Vuodesta 2019 alkaen tieto merkitään omaan tietokenttäänsä.
- Ilmoituslaji-luokitusta käytetään erikoissairaanhoidon hoitoilmoituksissa kuvaamaan myös sitä, että potilas tai asiakas odottaa pääsyä erikoissairaanhoidon (luokka 6 ”terveydenhuollon hoitoonpääsyilmoitus”).
- Ilmoituslajia ei merkitä perusterveydenhuollon avohoidon ja työterveys- huollon tietoihin. Jos yksityissektori tuottaa erikoissairaanhoidon avohoidon tai vuodeosastohoidon palveluja, sen pitää silloin merkitä ilmoituslaji.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Terveydenhuollon hoitoilmoitus hoitojakson päättyessä	hoitoilmoitus silloin, kun terveydenhuollon hoitojakso on päättynyt tai erikoissairaanhoidon käynti tai etäasiointi toteutunut
2	Terveydenhuollon keskeneräinen hoitojakso	hoitoilmoitus silloin, kun terveydenhuollon hoitojakso on kesken Huom. Tästä luokasta voidaan käyttää myös nimitystä terveydenhuollon laskentailmoitus.
3	Sosiaalihuollon hoitoilmoitus hoitojakson päättyessä	hoitoilmoitus silloin, kun sosiaalihuollon hoitojakso on päättynyt
4	Sosiaalihuollon keskeneräinen hoitojakso	hoitoilmoitus silloin, kun sosiaalihuollon hoitojakso on kesken Huom. Tästä luokasta voidaan käyttää myös nimitystä sosiaalihuollon laskentailmoitus.
6	Terveydenhuollon hoitoonpääsyilmoitus	hoitoonpääsyilmoitus silloin, kun potilas tai asiakas odottaa pääsyä hoitoon tai hoidon arviointiin Huom. Tämä luokka koskee erikoissairaanhoidon avohoitoa ja vuodeosastohoitoa.

Käyttö: erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, sosiaalihuolto

Seurantatietueen tunnus

käynnin tai hoitojakson (palvelutapahtuman) yksikäsitteinen tunnus

- Jokaisessa käynnissä ja hoitojaksossa pitää olla oma tunnuksensa.
- Tunnuksen sisältö on vapaamuotoinen, mutta se EI saa sisältää potilaan henkilötunnusta, syntymäaikaa eikä nimeä.

- Palveluntuottaja (tai tietojärjestelmätoimittaja) muodostaa tunnuksen palveluntuottajan omassa tietojärjestelmässä. Tunnuksen on oltava palveluntuottajan tietojärjestelmässä ja yli vuosien yksikäsitteinen. Jos tietojärjestelmä vaihtuu, tunnuksen pitää säilyä yksikäsitteisenä.
- Mikäli yksittäisen käynnin tai hoitojakson tietoja täydennetään tai korjataan myöhemmin, tämä tapahtuu tunnuksen avulla. Tästä syystä tietyn käynnin tai hoitojakson tunnuksen pitää aina olla sama.
- Perusterveydenhuollon avohoidossa tunnus liittyy yhteydenoton, hoidon tarpeen arvioinnin ja toteutuneen käynnin yhdeksi perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtumaksi. Saman palvelutapahtuman kaikissa tietueissa pitää olla sama tunnus. Palvelutapahtuma voi olla myös keskeneräinen, jolloin sitä täydennetään myöhemmin. Tällöin palvelutapahtumasta aiemmin lähetetyt tiedot lähetetään uudestaan.
- Muilla sosiaali- ja terveydenhuollon sektoreilla tunnus sitoo yhteen kaikki yksittäiseen käyntiin tai hoitojaksoon liittyvät tiedot, esim. lähetteen saapumispäivä, hoitojonoon asettamispäivä sekä toteutuneen käynnin tai toteutuneen hoitojakson tiedot kytkeytyvät toisiinsa tunnuksen avulla.
- Tunnus ei ole hoitoketjun tai -episodin tunniste.
- *Toimita-palvelun* kautta siirrettävissä tiedoissa tunnuksen nimi on *hoitojakson tunniste (HJNO)*.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito, sosiaalihuolto

Seurantatietueen päivitysaika

ajankohta, jolloin seurantatietueen tietoja on päivitetty

- Aikaleima on muotoa päivämäärä ja kellonaika, TS (Point In Time).
- Aikaleima, jolloin palveluntuottaja täydensi, korjasi tai muutoin päivitti aiemmin lähettämäänsä tietoja.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Palveluntuottaja

organisaatio tai itsenäinen ammatinharjoittaja, joka tuottaa palvelun

- Palveluntuottaja ilmoitetaan viisinumeroisella koodilla THL:n TOPI-toimipaikkarekisterin mukaisesti.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito, sosiaalihuolto

Palveluntuottajan palveluyksikön TOPI-tarkennin

palveluntuottajan osasto, toimiala tai muu sisäinen palveluyksikkö

- Ilmoitetaan THL:n toimipaikkarekisterin (TOPI-rekisterin) palveluntuottajan koodin tarkentimien mukaisesti.
- Palveluntuottajan eri palveluyksiköt voidaan eritellä tarkentimen avulla.
- Palveluntuottajan eri palveluyksiköillä on sama palveluntuottajan koodi.
- Jokainen palveluntuottaja on ilmoittanut TOPI-rekisteriin itselleen tarkoituksenmukaisimmat koodin tarkentimet. Toimita-palvelun kautta siirrettävissä tiedoissa ne ilmoitetaan otsikkoryhmässä.
- Avohilmo-tiedostomuodossa ei ilmoiteta TOPI-tarkenninta.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, sosiaalihuolto

Palveluntuottajan palveluyksikön OID-tunnus

palveluntuottajan palveluyksikkö SOTE-OID-tunnuksella ilmaistuna

- Ilmoitetaan THL - SOTE-organisaatiorekisteri -koodistoluokituksen mukaisesti.
- SOTE-OID-tieto ilmoitetaan aina Avohilmon tietojen toimituksen yhteydessä.
- Opas Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiorekisterin (SOTE-rekisteri) tunniste- ja kuvailutietojen muodostamisesta sekä niiden ilmoittamisesta Koodistopalveluun on saatavilla THL:n verkkosivuilla.
- Jos kunnan järjestämisvastuuseen kuuluva palvelu ostetaan yksityiseltä tuottajalta ostopalveluna, palveluntuottajan koodina käytetään yksityisen tuottajan TOPI-koodia ja yksityisen tuottajan palveluyksikön SOTE-OID-koodia.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito, sosiaalihuolto

Palveluala (sosiaalihuolto)

asiakkaalle toimintayksikössä annetun hoidon tyyppi (kertoo sosiaalihuollon hoitoilmoituksissa, minkä tyyppistä hoitoa toimintayksikössä henkilölle on annettu)

- Ilmoitetaan Hilmo – Palveluala -luokituksen mukaisesti.
- Toimintayksikön toiminnan muuttuessa voi yksikön tai sen osan palveluala muuttua.
- Sosiaalihuollon laitoksessa (kuten vanhainkodissa, kehitysvammaisten erityishuollon keskuslaitoksessa ja päihdehuoltolaitoksessa) annettu palvelu on laitoshoidoa. Sosiaalihuollon laitokselle tunnusomaista on, että hoito, kuntoutus ja ylläpito annetaan erityistä huolenpitoa vaativille henkilöille, jotka eivät tarvitse sairaalahoitoa mutta eivät selviä kotona tai muussa avohoidossa säännöllisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä huolimatta (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus avohoidon ja laitoshoidon määrittelyn perusteista 1806/2009).
- Sosiaalihuoltolain mukaisen laitoshoidon alkaessa asiakas sisäänkirjoitetaan tai tehdään laitokseen ottamispäätös kunnan sosiaalitoimen johtosäännössä tai muussa päätöksessä edellytetyllä tavalla.
- *Palveluasuminen* on asumisen palveluissa annettavaa sosiaalipalvelua, jossa palvelunantaja järjestää asiakkaalle hoitoa ja apua sovitulla tavalla. Sosiaalihuollon asiakas asuu palveluasumiseen tarkoitettussa asunnossa ympäri vuorokauden, mutta voi saada sosiaalipalveluja ympärivuorokautisesti tai ei-ympärivuorokautisesti.
- *Ympärivuorokautisessa asumispalvelussa* henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden, ja ei-ympärivuorokautisessa asumispalvelussa henkilökunta on paikalla vain osan vuorokautta
- Palveluasumisessa asiakas saa palveluntuottajalta sekä asumiseen että muuhun jokapäiväiseen elämään liittyviä palveluja vähintään kerran viikossa. Jokapäiväiseen elämään liittyviä palveluja ovat mm. kodinhoitoapu, henkilökohtaiseen hygieniaan liittyvät palvelut, terveydenhuollon palvelut jne. Palvelujen on oltava sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden antamia, joten esimerkiksi pelkkä turvapalvelu, kiinteistön hoitopalvelu tai asunnon muutostyö ei edellytä hoitoilmoituksen tekemistä.

- Hoito on *avohoitoa*, mikäli *laitoshoidon* tunnusmerkistö ei täyty. Avohoidossa korostuu henkilön omaehtoinen mahdollisuus vaikuttaa palvelujen ja asumisen järjestämiseen.
- Avohoitoa voidaan kuitenkin järjestää myös vammansa tai sairautensa vuoksi paljon tukea tai hoitoa tarvitsevalle henkilölle, joka ei sairautensa tai vammansa vuoksi pysty itse osallistumaan itseään tai hoitoaan koskevaan päätöksentekoon. Kun kyseessä on avohoitoa antava palveluntuottaja, asuminen perustuu yleensä huoneenvuokralain mukaiseen vuokrasopimukseen.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
31	Vanhainkotihoito	Vanhuksille suunnattu sosiaalihuoltolain mukainen <i>laitushoito</i> yksikössä, jonka KELA on määritellyt laitokseksi lukuun ottamatta dementiaosastohoitoa (palveluala 33)
32	Ympärivuorokautinen vanhusten palveluasuminen	Palveluasuminen vanhusten asumispalveluyksikössä, jossa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden ja jonka KELA on määritellyt avohoidon yksiköksi
33	Dementoituneen laitoshoido	Dementian vuoksi annettava <i>laitushoito</i> dementiaosastolla tai dementiayksikössä
34	Dementoituneen tehostettu eli ympärivuorokautinen palveluasuminen	Dementian vuoksi järjestetty <i>palveluasuminen</i> dementia-asumispalveluyksikössä, jossa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden ja jonka KELA on määritellyt <i>avohoidon</i> yksiköksi
41	Kehitysvammahuolto / keskuslaitos, muu laitoshuolto	Kehitysvammaisuuden perusteella keskuslaitoksessa tai muussa kehitysvammahuollon laitoksessa annettava <i>laitushoito</i>
42	Kehitysvammahuolto / autettu asuminen	Kehitysvammaisen <i>palveluasuminen</i> ryhmäkodissa, jossa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden
43	Kehitysvammahuolto / ohjattu asuminen	Kehitysvammaisen <i>palveluasuminen</i> ryhmäkodissa, jossa henkilökunta on paikalla vain osan vuorokautta
44	Kehitysvammahuolto / tuettu asuminen	Kehitysvammaisen asuminen normaalissa vuokra- tai omistus-asunnossa varsin itsenäisesti, kuitenkin niin, että asukkaana tukena on tukihenkilö muutaman tunnin viikossa.
5	Päihdehuolto	<i>Laitushoito</i> katkaisuhuoltoyksikössä tai päihdehuollon kuntoutusyksikössä, jonka KELA on hyväksynyt kuntoutusrahaan oikeuttavaksi päihdehuollon laitokseksi
6	Kuntoutuslaitoshoido	Ympärivuorokautinen <i>laitushoito</i> yksikössä, jossa perushoidon lisäksi asiakas saa kuntoutuspalveluja. <ul style="list-style-type: none"> • Kuntoutuspalvelut voivat sisältää kuntoutustutkimusta, terapiaa, kuntoutusohjausta, sopeutumisvalmennusta ja muuta toimintakykyä ylläpitävää valmennusta sekä apuvälinepalveluita. • Tämä luokka ei sisällä päihdehuollon kuntoutuslaitoksia (palveluala 5).
81	Palveluasuminen	Ensisijaisesti vanhuksille ja vammaisille henkilöille tarkoitettu asumispalvelu, jossa henkilökunta on paikalla osan vuorokaudesta
82	Psykiatrian asumispalveluyksikkö, ei-ympärivuorokautinen	Mielenterveyskuntoutujan <i>palveluasuminen</i> , jossa henkilökunta on paikalla vain osan vuorokaudesta

84	Ympäri vuorokautinen palveluasuminen (alle 65 v.)	Ensisijaisesti vaikeavammaisille henkilöille tarkoitettu asumispalvelu, jossa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden. <ul style="list-style-type: none"> • Esimerkkinä on asumispalvelu vaikeasti vammautuneille henkilöille, jotka eivät ole kehitysvammaisia henkilöitä (Kehitysvammaisten palveluala on 42.)
85	Ympäri vuorokautinen hoito psykiatrisessa asumispalveluyksikössä	Mielenterveyskuntoutujille tarkoitettu asumispalvelu, jossa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden ja jossa asumisen tavoitteena ovat arjen taitojen opettelu ja sairauden kanssa selviäminen.

Käyttö: sosiaalihuolto

Työpaikan y-tunnus

asiakkaan työpaikan yksilöivä yritys- ja yhteisötunnus eli Y-tunnus (esim. 1234567-8)

- Y-tunnusten työpaikkatiedot löytyvät Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTI).

Käyttö: työterveyshuolto

Työpaikan kotikunta

asiakkaan työpaikan kotikunta

- Ilmoitetaan VRK/THL - Kuntakoodit -luokituksen mukaisesti.

Käyttö: työterveyshuolto

Työpaikan päätoimiala

asiakkaan työpaikan päätoimiala

- Ilmoitetaan Tilastokeskuksen Toimialaluokitus 2008 -luokituksen mukaisesti.

Käyttö: työterveyshuolto

PTH Valinnanvapauden päivämäärä

päivämäärä, jolloin asiakkaan valinnanvapaus astuu voimaan

- Ilmoitetaan aikaleiman päivämäärä, TS (Point In Time).

- Valinnanvapauden päivämäärä tarkoittaa ajankohtaa, jolloin asiakkaan käyttämä oikeus valitsemaansa perusterveydenhuollon palveluntuottajan palveluihin astuu voimaan.
- Huom. Terveysasema peruu aiemmin varatun vastaanottoajan käyttämällä koodia Y30 (= asiakkaasta johtuva syy peruutukseen).

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Palveluseteli

tieto siitä, käyttikö potilas tai asiakas hänelle myöntämää palveluseteliä hakeutuessaan valitsemaansa hoitoon tai palveluun

- Ilmoitetaan K (= kyllä) tai E (= ei).
- Palveluseteli on viranomaispäätös, jolla palveluiden järjestäjä sitoutuu maksamaan asiakkaan hankkiman palvelun palveluntuottajaksi hyväksytyltä yksityiseltä palvelujen tuottajalta setelin arvoon asti (569/2009/3 §).
- Sosiaalihuollossa asiakkaiden hoitajakset voivat kestää useita vuosia, mistä johtuen palveluseteli voidaan myöntää myöhemmin kuin asiakkaan hakeutuessa kyseiseen palveluun. Palveluseteli-tieto merkitään aina kyseisen tilastovuoden tai hoitajakson tilanteen mukaan.
- Perusterveydenhuollon avohoito ilmoittaa vain palvelusetelin antajan OID-tunnuksen.

Käyttö: erikoissairanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairanhoidon avohoito, erikoissairanhoidon hoitopääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, sosiaalihuolto

Palvelusetelin antaja

palvelusetelin antaneen organisaation tunnus

- Ilmoitetaan Toimipaikkarekisterin (TOPI) mukaisesti.

Käyttö: erikoissairanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairanhoidon avohoito, erikoissairanhoidon hoitopääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, sosiaalihuolto

Palvelusetelin antajan OID-tunnus

palvelusetelin antaneen organisaation OID-tunnus

- Ilmoitetaan palvelusetelin antaneen organisaation tunnus THL – SOTE-organisaatiorekisterin mukaisesti.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, sosiaalihuolto

Ostopalvelu

tieto siitä, toteutettiin hoito tai palvelu ostopalveluna

- Ilmoitetaan K (= kyllä) tai E (= ei).
- Ostopalvelu on muilta palveluntuottajilta sopimuksella hankittu palvelu.
- Perusterveydenhuollon avohoito ilmoittaa vain ostopalvelun tilaajan OID-tunnuksen.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, sosiaalihuolto

Ostopalvelun tilaaja

ostopalvelun tilanneen organisaation tunnus

- Ilmoitetaan Toimipaikkarekisterin (TOPI) mukaisesti.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, sosiaalihuolto

Ostopalvelun tilaajan OID-tunnus

ostopalvelun tilanneen organisaation OID-tunnus

- Ilmoitetaan ostopalvelun tilanneen organisaation tunnus THL – SOTE-organisaatiorekisterin mukaisesti.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, sosiaalihuolto

ESH Valinnan vapauden käyttö

tieto siitä, käyttikö potilas tai asiakas lainsäädännön mahdollistamaa oikeuttaan valita hoitopaikka hakeutuessaan erikoissairaanhoidon kiirettömään hoitoon

- Ilmoitetaan K (= kyllä), jos asiakas tai potilas on käyttänyt oikeuttaan valita erikoissairaanhoidon hoitopaikka, muutoin E (= ei).
- Valinnanvapausoikeuden mahdollistama hoitopaikka voidaan valita julkisista palveluntuottajista yhteisymmärryksessä lähetteen antavan lääkärin tai hammaslääkärin kanssa (Terveydenhuoltolaki 1326/2010 48 §).
- Tiedon laatua varmistaisi se, jos valinnanvapauden käytöstä mainittaisiin myös läheteessä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Kiireetön hoito toisen EU-maan kansalaiselle

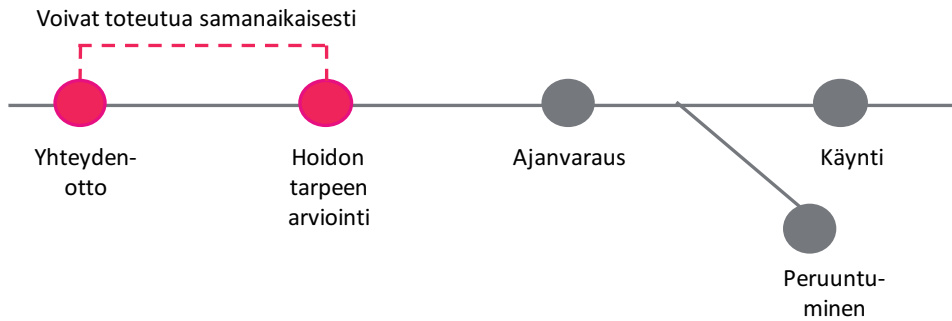
tieto siitä, hakeutuiko potilas tai asiakas kiirettömään hoitoon Suomeen toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta EU:n potilasdirektiivin 24/2011 perusteella

- K (= kyllä), jos asiakas tai potilas hakeutui kiirettömään hoitoon toisesta EU-maasta, muutoin E (= ei).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

3.4 Yhteydenotto

Yhteydenotosta ja hoidon tarpeen arvioinnista kerättäviä tietoja käytetään hoitopääsyt seurannassa. Yhteydenotosta ja hoidon tarpeen arvioinnin välisestä ajasta määritellään aikaviive (kuva 3).

Kuva 3. Toteutuuko perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi 3 vuorokauden sisällä yhteydenotosta? Mittauspisteet.

Yhteydenottopäivä ja kellonaika (TS)

ajankohta, jolloin asiakas otti yhteyttä saadakseen palvelua

- Tietoa käytetään hoitopääsyt seurannassa.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito ja kotihoito

3.5 Lähetteen saapuminen

Saapuvan lähetteen tunniste

lähetteen yksilöivä tunnistetieto

- Palveluntuottaja luo saapuneelle läheteelle tunnisteiden omassa tietojärjestelmässään.
- Lähetteen tunniste sitoo lähetteen tiettyyn käyntiin tai hoitojaksoon, jolloin voidaan seurata esim. hoitopäätystä.
- Tunniste ei saa sisältää asiakkaan tai potilaan henkilötunnusta, nimeä eikä muita hänet yksilöiviä tietoja.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitopäätys

Lähetteen saapumispäivä

päivä, jolloin lähete saapui tietyn terveysongelman arviointia varten laitoksen tai erikoissairaanhoidon yksikköön

- Mahdolliset samaan terveysongelmaan liittyvät kiirehtimislähteet eivät ole uusi tapahtuma, eikä niille anneta omaa tunnusta.
- Organisaation sisäiset osastosiirrot, erikoisalasiirot tai tulosyksiköiden väliset siirrot eivät aiheuta uutta lähetettä, mikäli kysymyksessä on saman terveysongelman hoito.
- Sisäistä lähetettä käytetään, kun kysymyksessä on uuden terveysongelman hoito ja hoitovastuu siirtyy toiselle erikoisalalle. Sisäisellä läheteellä siirretään organisaation sisällä hoitovastuu toiselle erikoisalalle tai tulosalueelle.
- Päivystyksenä tai muuten ilman lähetettä saapuneen potilaan saapumispäiväksi ilmoitetaan potilaan tulopäivä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitopäätys

Lähetteen antaja / Lähettäjä

alkuperäinen lähettäjä eli se hoitoyhteisö tai laitos, jonka lääkäri on lähetteen kirjoittanut ja käyttänyt ammattitaitoaan arvioidessaan potilaan tarvitsevan lähetteen vastaanottaneen laitoksen tai erikoisalan palveluita

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Terveyskeskus	lähetteen antaja on terveyskeskuksen lääkäri tai hänen valtuuttamansa henkilö <ul style="list-style-type: none"> terveyskeskus on lähettäjä myös silloin, kun potilas asuu vanhainkodissa ja terveyskeskuslääkäri on tehnyt lähetteen. terveyskeskus on lähettäjä myös silloin, kun potilas siirtyy sairaalan poliklinikan kautta sairaalan osastohoitoon. myös terveyskeskusten yhteispäivystykset kuuluvat tähän luokkaan.
2	Muu sairaala	lähetteen antaja on muu kuin terveyskeskussairaala tai lähetteen vastaanottajan oma sairaala <ul style="list-style-type: none"> tähän luokkaan kuuluvat myös yksityisten sairaaloiden lähettämät potilaat.
3	Sama sairaala	lähetteen antaja on sama sairaala kuin lähetteen vastaanottaja <ul style="list-style-type: none"> mikäli potilas siirtyy erikoisalalta toiselle, lähettäjä on sama sairaala. tämä koskee myös psykiatrian erikoisalojen avohoidon yksiköitä.
4	Työterveyshuolto	lähetteen antaja on työterveyshuolto. <ul style="list-style-type: none"> työterveyshuolto on työterveyshuoltolain 12 §:n ja 14 §:n mukaista terveydenhuoltoa. lähetteen antaja on työterveyshuolto, vaikka toiminta on terveyskeskuksessa tai yksityisesti järjestettyä työterveyshuoltoa.
5	Mielenterveyden avohoitoyksikkö	lähetteen antaja on mielenterveyden avohoitoyksikkö. <ul style="list-style-type: none"> sillä tarkoitetaan mielenterveystoimistoja tai vastaavia sekä mielenterveystyön asuntoloita ja kuntoutuskoteja.
6	Sosiaalihuollon laitousyksikkö	lähetteen antaja on sosiaalihuollon laitos/yksikkö <ul style="list-style-type: none"> lähete sisältää kasvatus- ja perheneuvolan tai A-klinikan/ päihdeklinikan lääkärin lähetteen.
7	Yksityinen avoterveydenhuolto	lähetteen antaja on yksityisen avoterveydenhuollon lääkäri <ul style="list-style-type: none"> luokka ei sisällä yksityistä työterveyshuoltoa eikä yksityissairaala (laitushoitoa).
8	Muu lähettäjä	lähetteen antaja on muu kuin jokin edellä mainituista <ul style="list-style-type: none"> muu lähettäjä voi olla esimerkiksi Kela, YTHS tai yksityinen vakuutusyhtiö.
9	Ilman lähetettä	potilas tuli hoitoon ilman lähetettä, esim. päivystyksenä tai yksityisestä terveydenhuollosta sopimuksen mukaan.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Lähetäjäorganisaation koodi

lähettävä palveluntuottaja

- Ilmoitetaan Toimipaikkarekisterin (TOPI) mukaisesti.
- Mikäli lähettäjä on terveyskeskusten yhteispäivystys, käytetään potilaan kotikunnan terveyskeskuksen koodia.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitopääsy

Lähetäjäorganisaation OID-tunnus

lähettävä palveluntuottaja SOTE-OID-tunnuksella ilmaistuna

- Ilmaistaan THL - SOTE-organisaatiorekisterin mukaisesti.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitopääsy

Lähetteen käsittelypäivä

päivä, jolloin lääkäri otti kantaa lähetteeseen tai päivystyspotilaaseen ja teki suunnitelman jatkotoimista (hoitotarpeen arviointi alkaa)

- Käsitellyksi lähetteeksi merkitään myös sellainen lähete, joka siirretään toiselle erikoisalalle tai joka edellyttää lähetteen täydennyspyyntöä, esimerkiksi tietoja lapsen pituus- ja painokäyristä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitopääsy

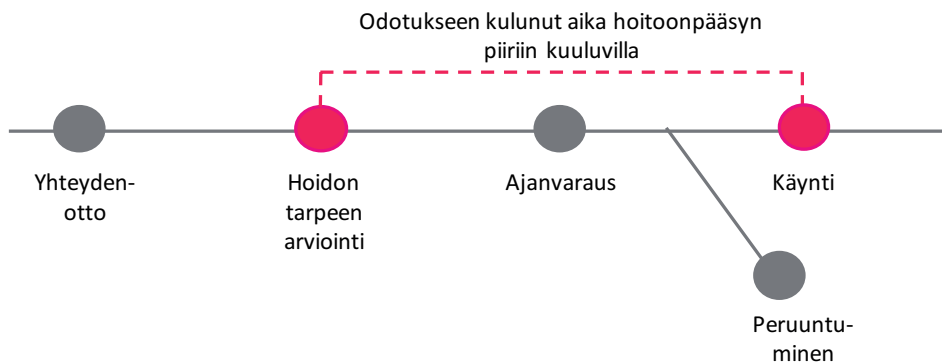
3.6 Hoidon tarpeen arviointi perusterveydenhuollossa

Hoidon tarpeen arviointi on hoitoonpääsyn seurannan toinen seurantapiste, jossa selvitetään asiakkaan palvelutarve: yhteydenoton syy, ongelma, sairauden oireet ja niiden vaikeusaste. Näiden perusteella arvioidaan asiakkaan tarvitseman palvelun kii-reellisyys ja luonne. Hoidon tarpeen arvioinnin voi tehdä asianmukaisen koulutuksen saanut terveydenhuollon ammattihenkilö, jolla on työkokemusta ja yhteys hoitoa antavaan toimintayksikköön sekä käytettävissään potilasasiakirjat (Terveydenhuoltola-ki 1326/2010, 51 §).

Hoidon tarpeen arvioimispäivä ja kellonaika (TS)

ajankohta, jolloin hoidon tarve arvioitiin

- Ajankohdan ilmoittamisessa käytetään aikaleiman päivämäärätietoa ja kellonai-kaa, TS (Point In Time).
- Tietoa käytetään hoitoonpääsyn seurantaan (kuva 3). Käytännössä yhteydenoton ja hoidon tarpeen arvioinnin päivämäärät ovat lähes aina samat.

Kuva 4. Toteutuuko perusterveydenhuollon hoitoonpääsy asetetussa aikataulussa? Mittauspis-teet.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Ammattiluokka

sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ammattiasemaan liittyvä ammattioi-keus terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisterissä (Terhikki)

- Ilmoitetaan Valvira - Ammattioikeudet -koodistoluokituksella.

- Tieto on yleensä henkilökohtaiseen käyttäjätunnukseen sisältyvä taustatieto, jota ei tarvitse erikseen tallentaa.
- Hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä ammattiluokasta näkee, onko hoidon tarpeen arvioinnin tekijä terveydenhuollon ammattihenkilö.
- Huom. Henkilö, joka arvioi hoidon tarpeen, on usein toinen kuin käynnin toteuttaja. Ammattiluokan pitää tallentua sekä hoidon tarpeen arvioinnin että toteutuvan käynnin tietoihin.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Ammatti

sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua toteuttavan ammattihenkilön toimenkuva

- Ilmaistaan TK - Ammattiluokitus 2001 -koodistoluokituksella. Tieto on yleensä henkilökohtaiseen käyttäjätunnukseen sisältyvä taustatieto, jota ei tarvitse erikseen tallentaa.
- *Ammatin ilmoittaminen on pakollista, jos Valviran Ammattioikeustietoa ei ole saatavissa.*
- Hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä ammattitiedosta näkee, onko hoidon tarpeen arvioinnin tekijä terveydenhuollon ammattihenkilö.
- *Huom. Ammattitiedon kirjaamiseen käytetään ensisijaisesti Ammattiluokkatietokenttään tallentuvaa Ammattioikeudet-luokitusta.*
- Tilastokeskuksen Ammattiluokitus (Ammattiluokitus 2001) ei sisällä kaikkia nykyisiä ammattinimikkeitä. Tilastokeskuksen uudempi ammattiluokitus (2010) ei ole toistaiseksi vielä koodistopalvelimella.
- Yhtenäisyyden vuoksi annetaan seuraavat ohjeet:
  - suuhygienistin ammattikoodina käytetään koodia 3225 (hammashuoltajat)
  - hammasteknikon ja erikoishammasteknikon koodina käytetään koodia 2229 (muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat)

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Hoidon kiireellisyys

asiakkaan tai potilaan tarvitseman hoidon kiireellisyys

- Ilmoitetaan Hilmo - Hoidon kiireellisyys -luokituksella.

- Huom. Hoidon kiireellisyyden tulee olla hoidon tarpeen arvioinnin tietona perusterveydenhuollossa sekä toteutuneen käynnin ja vuodeosastohoidon hoitojakson kohdalla perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa. Kiireellisyysarvio voi olla erilainen eri seurantapisteissä.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
E	Kiireetön hoito	asiakkaan tai potilaan suunniteltu ja sovittuna aikana tapahtuva hoito tai arviointi avohoidon yksikössä. Huom. Erikoissairaanhoidossa tarkoitetaan yleensä elektiiivistä toimintaa kuten päiväkirurgiaa. Kiireetön hoito ei vaadi välitöntä hoitoa tai arviointia. Vuorovaikutuksen muoto ilmaistaan Yhteystapa-luokituksella.
5	Kiireellinen hoito muussa yksikössä	kiireellistä hoitoa tai arviointia edellyttävän asiakkaan tai potilaan hoito muussa kuin päivystysyksikössä. Huom. Kyseessä on muu kuin terveydenhuoltolain (1326/2010) 50 §:n (29.12.2016) ja Valtioneuvoston asetuksen 583/2017 tarkoittama päivystysyksikkö. Vuorovaikutuksen muoto ilmaistaan Yhteystapa-luokituksella. Kiireellinen hoito tarkoittaa äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.
6	Hoito päivystysyksikössä	asiakkaan tai potilaan hoito tai arviointi ympäri vuorokauden toimivassa laajan päivystyksen, yhteispäivystyksen tai ympäri vuorokauden toimivan perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystyksen yksikössä. Huom. Kyseessä on terveydenhuoltolain (1326/2010) 50 §:n (29.12.2016) ja Valtioneuvoston asetuksen 583/2017 tarkoittama päivystysyksikkö. Luokkaa käytetään vain näissä päivystysyksiköissä annetusta hoidosta. Vuorovaikutuksen muoto ilmaistaan Yhteystapa-luokituksella.
4	Kiireettömänä alkanut vuodeosastohoito	potilaan suunniteltu ja sovittuna aikana tapahtuva vuodeosastohoito
3	Kiireellisenä alkanut vuodeosastohoito	potilaan vuodeosastohoito äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen vuoksi. Huom. vuodeosastohoito on suunnittelematon. Tähän luokkaan kuuluu myös päivystyskäynnin jälkeen alkanut vuodeosastohoito.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Käynnin luonne

asiakkaan asian ensisijaista kohdistumista joko jo ilmenneeseen terveysongelmaan tai terveyden edistämiseen, terveyden ylläpitämiseen tai sairauksien ennaltaehkäisyyn

- Ilmoitetaan **PTHAVO - Käynnin luonne** -luokituksella.
- Käynnin luonne ilmaisee sen, kohdistuuko asiakkaan asia ensisijaisesti jo ilmenneeseen terveysongelmaan vai terveyden edistämiseen, terveyden ylläpitämiseen tai sairauksien ennaltaehkäisyyn.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
SH	Sairaanhoito	Sairaanhoidolla tarkoitetaan tässä yhteydessä tutkimista, toimenpiteitä ja muuta hoitamista sekä kuntouttamista oireen, sairauden, vian tai vamman vuoksi.
TH	Terveydenhoito	Terveydenhoidolla tarkoitetaan kansanterveystyön osa-aluetta, jonka tarkoituksena on terveyden edistäminen sekä sairauksien ja tapaturmien ehkäisy.

- Huom. Tieto käynnin luonteesta tulee olla sekä hoidon tarpeen arvioinnin tietona että käynnin tietona. Tieto voi olla erilainen eri seurantapisteissä. Hoitopääsyn seurannassa käytetään hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä käynnin luonne -tietoa. Tällöin voidaan laskea, kuinka monta sellaista henkilöä, jolla on sairaanhoidontarve, odottaa tietyllä hetkellä pääsyä vastaanottokäynnille. Kun vastaanottokäynti on toteutunut, voidaan arvioida, kuinka kauan odottaminen vastaanotolle kesti kokonaisuutena.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Hoidon tarpeen arvioinnin tulos

tieto siitä, miten asiakkaan asian hoitamisessa edetään

- Ilmoitetaan PTHAVO - Hoidon tarpeen arvioinnin tulos -luokituksella.
- Tietoa käytetään hoitopääsyn seurannassa, muun muassa seurattaessa, kuinka usein hoito arvioidaan tarpeelliseksi mutta vastaanottoa ei voida järjestää ja annetaan kotihoito-ohjeita.
- Tieto kirjataan kaikissa yhteystavoissa (esim.chat, sähköposti, puhelin).

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
Y18	Ajanvaraus	Asiakkaalle varataan vastaanottoaika
Y19	Muu hoidon järjestely kuin ajanvaraus	Muu hoidon järjestely kuin ajanvaraus tarkoittaa asiakkaan ohjaamista jonkin muun palvelujen antajan tarjoaman hoidon piiriin, esimerkiksi kotikuntaansa, tai hänet ohjataan maksusitoumuksella yksityisen sektorin palveluun.
Y21	Annettu neuvontaa/ kotihoito-ohjeet	Asiakkaan henkilökohtainen tilanne on selvitetty ja todettu, että asia voidaan hoitaa kotiloissa annettujen neuvojen ja kotihoito-ohjeiden avulla eli ei ole tarvetta terveydenhuollon ammattilaisen antamaan hoitoon.
Y22	Hoito tarpeellista, mutta aikoja ei ole antaa	On tehty hoidon tarpeen arviointi ja hoito on todettu tarpeelliseksi, mutta aikoja ei ole annettavissa. Sen sijaan asiakas saataan laittaa ns. ajanvarausjonoon ja aika annetaan myöhemmin.
Y29	Tarjottu aika ei sovi asiakkaalle	Aika varataan asiakkaan toivomuksesta tarjottua myöhempään ajankohtaan. Näitä ajanvarauksia ja tapahtumia ei oteta mukaan hoidon saatavuuden seurantaan.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

3.7 Ajanvaraus tai hoitojonoon asettaminen

Ajanvarauksen päivä ja kellonaika (TS)

ajankohta, jolloin asiakkaalle tehtiin ajanvaraus

- Ajankohdan ilmoittamisessa käytetään aikaleiman päivämäärätietoa ja kellonaikaa, TS (Point In Time).
- Tietoa käytetään hoitoonpääsyn seurannassa.

Käyttö: erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon avohoito

Käynnille tai hoitajaksolle varattu ajankohta (TS)

ajankohta, jolloin palvelu tullaan antamaan

- Ajankohta ilmoitetaan käyttämällä aikaleiman päivämäärätietoa ja kellonaikaa, TS (Point In Time).
- Tietoa käytetään hoitoonpääsyn seurannassa.

Käyttö: erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon avohoito

Ammattiluokka

sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ammattioikeus terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisterissä (Terhikki)

- Ammattiluokka ilmaistaan Valvira - Ammattioikeudet -koodistoluokituksella.
- Ajanvarausta koskevassa tiedonkeruun osassa ilmoitetaan sen henkilön ammatti, jolle suunniteltu käynti varataan.
- Ammattiluokka kuvaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua toteuttavan ammattihenkilön toimenkuvaa, kenelle suunniteltu aika varataan.
- Huom. Henkilö, joka arvioi hoidon tarpeen, on usein toinen kuin palvelun toteuttaja. Ammattiluokan pitää tallentua eri seurantapisteisiin.

Käyttö: erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon avohoito

Ammatti

sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua toteuttavan ammattihenkilön toimenkuva

- Ilmoitetaan TK - Ammattiluokitus 2001 -koodistoluokituksella.

- Tässä ajanvarausta koskevassa tiedonkeruun osassa ilmoitetaan sen henkilön ammatti, jolle suunniteltu käynti varataan.
- *Ammatin ilmoittaminen on pakollista, jos Valviran Ammattioikeustietoa ei ole saatavissa.*
- *Huom. Ammattitiedon kirjaamiseen käytetään ensisijaisesti Ammattiluokkatietokenttään tallentuvaa Ammattioikeudet-luokitusta.*
- Ammatti koodataan Tilastokeskuksen Ammattiluokituksen avulla (Ammattiluokitus 2001). Se ei sisällä kaikkia nykyisiä ammattinimikkeitä. Tilastokeskuksen uudempi ammattiluokitus (2010) ei ole toistaiseksi vielä koodistopalvelimella.
- Yhtenäisyyden vuoksi annetaan seuraavat ohjeet:
  - Suuhygienistin ammattikoodina käytetään koodia 3225 (hammashuoltajat)
  - Hammasteknikon ja erikoishammasteknikon koodina käytetään koodia 2229 (muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat)

Käyttö: erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon avohoito

Palvelumuoto

terveydenhuoltolain mukainen, organisaatioista riippumaton avohoitopalvelu perusterveydenhuollossa

- Ilmoitetaan PTHAVO – Palvelumuoto -luokituksella.
- Ajanvarauksen seurantapisteessä palvelumuotoluokituksella kuvataan, mihin palveluun suunnitellun tapahtuman ajanvaraus tehdään.
- Potilastietojärjestelmiin on usein määritelty kullekin ammattihenkilölle jokin palvelumuoto-luokka, jota heidän oletetaan yleensä käyttävän. Luokan täytyy olla ammattihenkilön muutettavissa, mikäli hänen tehtäväkuvansa vaihtelee.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
T11	Avosairaanhoito	asiakkaan terveysongelman tai sairauden hoitoa varten annettavat päivystysluonteiset tai ennalta sovitut palvelut Huom. Ennalta sovitua avosairaanhoitoa on esimerkiksi pitkäaikaisairauksien (diabetes, astma, verenpainsairaudet, reumataudit, dementia jne.) seuranta.
T21	Äitiysneuvola	raskaana oleville naisille ja lasta odottaville perheille raskausajan tueksi ja raskauden kulun seuraamiseksi annettavat palvelut Huom. Palvelumuodoksi kirjataan Äitiysneuvola myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta. Jos äitiysneuvolassa tarkastetaan vauva, palvelumuotona on T22 Lastenneuvola.
T22	Lastenneuvola	alle oppivelvollisuusikäisten lasten terveen kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä heidän perheidensä tukemiseksi annettavat palvelut.

T23	Perhesuunnittelu- ja ehkäisyneuvola	raskauden ehkäisyneuvontaa ja -seurantaa, raskauden suunnittelua sekä ehkäisyongelmien hoitoa varten annettavat palvelut Huom. Palvelumuodoksi kirjataan Perhesuunnitteluneuvola myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta.
T24	Muut neuvola-palvelut	tietyille kohderyhmälle annettavat neuvolan kaltaiset palvelut, jotka eivät kuitenkaan kohdistu raskauden suunnitteluun ja seurantaan tai lapsen kehityksen seuraamiseen. Tämän palvelumuotoluokan mukaisia palveluja ovat nuorten, aikuisten ja ikäihmisten neuvolat, opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jäävien nuorten ja työikäisten sekä omaishoitajien terveystarkastukset, perhetyö ehkäisevässä terveydenhuollossa sekä asiakas- ja palveluohjaus Huom. Palvelumuodoksi kirjataan Muut neuvolapalvelut myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta.
T25	Kasvatus- ja perheneuvola	asiantuntijatuen antaminen kasvatus- ja perheasioissa sekä lapsen myönteistä kehitystä edistävä sosiaalinen, psykologinen ja lääketieteellinen tutkimus ja hoito
T26	Kouluterveydenhuolto	perusopetusta antavien oppilaitosten oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin seuraamiseksi ja edistämiseksi, terveysongelmien hoitamiseksi sekä vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tueksi annettavat palvelut sekä kouluuyhteisön ja -ympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistävät palvelut Huom. Palvelumuodoksi kirjataan Kouluterveydenhuolto myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta.
T27	Opiskeluterveydenhuolto	opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja seuraimiseksi sekä sairauksien hoitamiseksi annettavat palvelut sekä opiskeluyhteisön ja -ympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistävät palvelut Huom. Opiskeluterveydenhuollossa kirjataan sairaanhoito, mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen, suun terveydenhuolto sekä myös opiskeluterveydenhuollossa toteutuneet kutsuntatarkastukset.
T28	Seulonnat ja muut joukkotarkastukset	määrittelyille kohderyhmille sairauksien ennalta havaitsemiseksi annettavat palvelut Huom. Tähän palvelumuotoluokkaan laskeaan kuuluvaksi esim. 50–69-vuotiaille naisille järjestettävät rintasyöpäseulontatutkimukset ja 30–60-vuotiaille naisille järjestettävät kohdun kaulaosan syöpäseulontatutkimukset.
T29	Muu terveydenhoito	erikseen toteutettu seksuaaliterapia- ja rokotustoiminta, ne kutsuntatarkastukset, joita ei toteuteta opiskeluterveydenhuollossa, todistuskäynnit terveydentilan toteamiseksi (T-todistus, ajokortti-todistus) ja muut vastaavat terveydenhoitopalvelut
T30	Lakisääteinen työterveyshuolto	palvelut, joiden tavoitteena on edistää työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä, työn ja työympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta, työyhteisön häiriötöntä toimintaa sekä työntekijöiden terveyttä ja työ- ja toimintakykyä Huom. Tähän palvelumuotoluokkaan kuuluu myös työterveyshuollon palveluna järjestetty fysioterapia.
T31	Ei-lakisääteinen työterveyshuolto	työnantajan työtekijälleen järjestämät työterveyshuoltolain 14 §:n mukaiset sairaanhoitopalvelut ja muut terveydenhuoltopalvelut
T35	Merimiesterveidenhuolto	merenkulkijoille annettavat terveydenhuoltopalvelut Huom. Merimiesterveidenhuollon järjestämisvastuu kuuluu terveydenhuoltolain 19 §:ssä kohdassa 1 määrättyille kunnille.

T40	Kotihoito	kotiin annettava sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen palvelu, jossa asiakkaalle tai hänen perheelleen annetaan sekä sairaanhoitoa ja lääkinällistä kuntoutusta että henkilökohtaista arjen käytännön toimiin liittyvää huolen pitoa tai apua. Kotihoito kattaa sisällöltään sekä kotipalvelun että kotisairaanhoidon. Kotihoitoa annetaan sosiaalihuoltolain (1301/2014) että terveydenhuoltolain (1326/2010) perusteella. Kotihoito voi olla hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista, säännöllistä palvelua tai tilapäistä.
T41	Kotisairaanhoido	kotisairaanhoido on hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista tai tilapäistä potilaan asuinpaikassa, kotona tai siihen verrattavassa paikassa moniammatillisesti toteutettua terveyden ja sairaanhoidon palvelua terveydenhuoltolain (1326/2010) perusteella.
T42	Kotipalvelu	palvelu, joka annetaan asiakkaalle kotona selviytymisen tueksi hänen kotonaan, asuinpaikassaan tai vastaavassa paikassa Huom. Kotipalvelua annetaan henkilölle, joka tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa. Kotipalvelu voi olla hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista, säännöllistä palvelua tai tilapäistä.
T43	Kotisairaala	lääkärijohtoista, hoitotiimin antamaa ympärivuorokautista kotona annettavaa hoitoa, joka korvaa sairaalahoitoa = akuuttihoitoa rajoitetun ajan
T51	Fysioterapia	väestön terveyttä, toimintakykyä ja hyvinvointia edistävät ja ylläpitävät yksilö- ja/tai ryhmätoimintapalvelut Huom. Fysioterapian tarpeen kartoittamiseksi selvitetään asiakkaan liikumis- ja toimintakykyä sekä niitä haittaavia tai estäviä tekijöitä. Asiakkaalle optimaalisen toiminta- ja liikuntakyvyn saavuttamiseksi käytetään fysioterapeuttista hoitoa. Työterveyshuollossa annettavan fysioterapian palvelumuodoksi kirjataan työterveyshuolto.
T52	Apuvälinepalvelu	apuvälineuvoutuksen yhteydessä asiakkaalle annettavat tutkimus-, hoito- tai neuvontapalvelut Huom. Apuvälineellä tarkoitetaan tässä yhteydessä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön arvion perusteella asiakkaalle päivittäisten toimintojen ylläpitämiseksi ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi myönnettävää laitetta.
T53	Puheterapia	puheen, kielen ja äänen häiriöiden lääkinälliset tutkimus-, hoito- ja kuntoutuspalvelut.
T54	Toimintaterapia	asiakkaan toimintamahdollisuuksia päivittäisessä toimintaympäristössä edistävät kuntoutuspalvelut, jotka sisältävät tutkimusta, hoitoa tai neuvontaa.
T55	Jalkaterapia	jalkaongelmia ehkäisevä ja jalkojen toimintaa ylläpitävä hoito sekä sairausperäisten jalkaongelmien hoito Huom. Jalkaterapian osa-alueita ovat jalkaterapiatarpeen ja alaraajojen toimintakyvyn arviointi, ehkäisevä jalkaterapia, kliininen jalkaterapia, jalkojen apuvälineterapia ja toiminnallinen harjoittelu.
T56	Ravitsemusterapia	ohjaus ja opastus, jonka tavoitteena on suunnitella asiakkaalle tai asiakasryhmälle sopiva ruokavalio ja tukea sen toteutuksessa (esimerkiksi gluteeniton ruokavalio keliakikolle) Huom. Myös terveyden edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn liittyvä ravitsemusohjaus kuuluu ravitsemusterapiaan (esimerkiksi painonhallinta, jonka avulla voidaan ehkäistä tyyppi 2 diabetesta).

T58	Terveyssoseaalityö	palvelut, joissa selvitetään potilaan kokonaistilanne ja sosiaalisten tekijöiden yhteys sairauteen, sairastamiseen tai vammautumiseen Huom. Terveydenhuollon soseaalityö on informointia, ohjausta ja neuvontaa, hakemusten tekemistä, palvelujen järjestämistä sekä korvausten hankkimista. Palvelumuotoa käytetään esimerkiksi soseaalihjaajien ja -neuvojen kohdalla.
T59	Muu kuntoutus ja erityisterapia	tämän luokituksen luokkiin T51-T56 kuulumaton kuntoutustoiminta
T60	Suun terveydenhuolto	suun ja hampaiden terveyttä ylläpitävä ja edistävä toiminta sekä suun ongelmien ja sairauksien hoitamiseksi järjestetyt palvelut.
T71	Mielenterveystyö	perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestetyt mielen-terveyspalvelut Huom. Mielenterveyspalvelut ovat elämän kriisitilanteiden ja mielenterveysongelmien tueksi sekä psykiatrisiin sairauksiin tarjottavia avopalveluja. Mielenterveystyön palvelumuotoluokkaan kirjataan kuuluvaksi terveyskeskuksen tuottama terveydenhuoltolain, mielenterveyslain ja soseaalihoitolain mukainen mielenterveystyö silloin, kun asianomaiseen tehtävään osoitettu soseaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö sitä pääsääntöisesti hoitaa. Psykoterapia lasketaan sisältyväksi mielen-terveystyöhön. Lääkärin tai muun soseaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanottopahtumat, jotka eivät toteudu erikseen osoitetun mielenterveysyksikön tai mielen-terveyden asioiden hoitamiseen erikoistuneen ja osoitetun ammattihenkilön toimesta, kirjataan avosairaanhoidoksi Huom. terveyskeskuksissa toimivat niin sanotut koulutetut depressiohoitajat kirjaavat käyntipahtumat tämän palvelumuodon alle.
T73	Päihdetyö	perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettävät ehkäisevät, hoitavat ja kuntouttavat, nimenomaisesti päihteisiin osoitetut/kohdistuvat palvelut Huom. Mikäli esim. mielen-terveysyksikön asiakkaan kanssa käsitellään myös päihdeasioita, kirjataan tämä kuitenkin kuuluvaksi mielen-terveystyöhön. Samoin, mikäli lääkäriin tai muun soseaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön avosairaanhoidon vastaanotolla käsitellään asiakkaan päihdeasiasia, kirjataan toiminta avosairaanhoidoksi. Päihdetyöksi on tarkoitus kirjata vain erikseen osoitetun päihdeyksikön tai päihdetyön hoitamiseen erikoistuneen ja osoitetun ammattihenkilön toimesta toteutunut toiminta.
T80	Päivätoiminta	perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettävät, terveyttä, toimintakykyä ja kodin arjessa selviytymistä tukevat palvelut, jotka kohdistuvat iäkkäisiin ja/tai pitkäaikaissairaisiin ihmisiin.
T81	Päiväsairaala-toiminta	lääkärin päätökseen perustuvat, perusterveydenhuollon avohoidon toimintana tuotetut tutkimus-, hoito- ja kuntoutuspalvelut silloin, kun vastaanottokäynti ei riitä täyttämään tuen tarvetta ja kun ympärivuorokautinen hoito ei ole välttämätöntä.
T90	Muu palvelu-toiminta	tämän luokituksen muihin luokkiin kuulumaton palvelutoiminta.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Erikoisala

suunniteltu hoidon tarpeen arviointi tai hoito tietyllä terveydenhuollon erikoisalalla

- Ilmoitetaan Hilmo - Terveydenhuollon erikoisalalat -luokituksen mukaisesti.

Käyttö: erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Yhteystapa

ammattihenkilön ja asiakkaan välisen vuorovaikutuksen tapa

- Ilmoitetaan Hilmo - Yhteystapa -luokituksella.
- Tiedon avulla voidaan esimerkiksi seurata, missä määrin etäasiointi korvaa perinteisiä vastaanottokäyntejä.
- Hilmo - Yhteystapa -luokitusta käytetään sekä erikoissairaanhoidon että perusterveydenhuollon hoitoonpääsyn seurannassa.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
R10	Asiakkaan käynti vastaanotolla	asiakkaan käynti ammattihenkilön luona palvelunantajan toimipaikassa
R20	Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona	ammattihenkilön käynti asiakkaan luona tämän kotona tai kotia vastaavassa paikassa
R30	Ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla	ammattihenkilön käynti asiakkaan luona tämän työpaikalla
R41	Ammattihenkilön käynti asiakkaan luona muualla kuin kotona tai työpaikalla	ammattihenkilön käynti asiakkaan luona muualla kuin tämän kotona tai työpaikalla Huom. Tämä luokka sisältää käynnin asiakkaan luona päiväkodissa, liikkuvassa yksikössä, palvelutalossa tai jossakin tapahtumassa. <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaan ei sisälly erikoissairaanhoidon sisäisiä käyntejä, kuten poliklinikalla toimivan lääkärin käyntiä vuodeosastolla.
R52	Reaaliaikainen etäasiointi	asiakkaan ja ammattihenkilön välinen etäasiointi reaaliaikaisessa kontaktissa, esim. puhelimella tai videoneuvottelulla
R56	Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia	asiakkaan ja ammattihenkilön välinen etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia, esim. kirjeellä, asiointitilin kautta, sähköpostilla tai sähköisellä asiointijärjestelmällä, verkkopalvelulla tai chattilla
R60	Ammattihenkilöiden välinen konsultaatio	kahden tai useamman ammattihenkilön välinen asiointi, jossa asiakkaan asian hoidosta vastuussa oleva ammattihenkilö kysyy kannanottoa toiselta ammattihenkilöltä ilman asiakkaan läsnäoloa. <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaan ei sisälly erikoissairaanhoidon sisäisiä konsultaatioita.
R71	Ammattihenkilöiden välinen neuvottelu	kahden tai useamman ammattihenkilön välinen asiointi, jossa ammattihenkilöt neuvottelevat keskenään asiakkaan asiassa ilman kontaktia asiakkaaseen, esim. verkostopalaverissa tai hoitokokouksessa ilman asiakasta. <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaan ei sisälly erikoissairaanhoidon sisäisiä neuvotteluja.

R72	Asiakkaan asian hoito	asiakkaan asian käsittely ilman kontaktia asiakkaaseen ja ilman ammattihenkilöiden välistä neuvottelua, esim. reseptin uudistaminen tai laboratoriovastauksen tarkastaminen tai lähetteen laatiminen <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaan ei sisälly asiakkaan asian hoitoa erikoissairaanhoidon sisällä.
R80	Vuodeosastohoito	erikoissairaanhoidossa tai perusterveydenhuollossa annettava laitoshoido, joka perustuu sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen 1806/2009 avo- ja laitoshoidon määrittelyn perusteista
R90	Muu asiointi	asiakkaan ja ammattihenkilön välinen asiointi muulla asiakkaan palveluprosessiin liittyvällä tavalla, joka ei sisälly luokituksen muihin luokkiin <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaan ei sisälly erikoissairaanhoido.

Käyttö: erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon avohoito

Tulodiagnoosi

lähetteessä ilmoitettu diagnoosi tai hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tehty diagnoosi; diagnoosi tarkoittaa tautia, sairautta, vikaa, vammaa, kemiallisen aineen haittavaikutusta tai hoidon haittavaikutusta (haittatapahtumaa)

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n mukaisesti.
- Tietoa käytetään kiireetöntä hoitoa odottavien seurannassa. Hoitopäätös on tehty joko lähetteen tai hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä.
- Tieto ilmoitetaan myös konservatiivisille erikoisalaille, jolloin se voi tarkoittaa ns. työdiagnoosia (esim. väsymys).

Käyttö: erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Suunniteltu toimenpide

lähetteeseen tai hoidon tarpeen arviointiin perustuva toimenpide, jota varten potilas on asetettu hoitojonoon odottamaan kiireetöntä hoitoa

- Ilmoitetaan THL - Toimenpideluokituksen mukaisesti.
- Jos potilas odottaa toimenpiteeseen konservatiivisella erikoisalalla, suunniteltu toimenpide ilmoitetaan myös tällöin.
- On hyvä varmistaa, että suunniteltu toimenpide ja tulodiagnoosi sopivat toisiinsa.

Käyttö: erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Hoitojonoon asettamispäivä

päivä, jolloin potilas asetetaan jonoon odottamaan vuodeosastohoitoa tai päiväkirurgista tai polikliinistä hoitoa

- Jos hoitoaika on varattu heti (= hoidonvaraus), hoitojonoon asettamispäivä on sama kuin hoidonvarauspäivä.
- Hoitojonoon asettamispäivän tulisi olla sama, jolloin lääkäri on tehnyt päätöksen hoitoon ottamisesta (hoitopäätös).
- Hoitojonoon asettamispäivä täytetään kaikkien potilaiden kohdalta.
- Hoitojonoon asettamispäivä on sama kuin saapumispäivä, mikäli saapumistapa on päivystys, siirto ajanvarauspoliklinikalta osastohoitoon, erikoisalsiirto samassa sairaalassa, sairaalasiirto tai muu tapa.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito

Jonottamisen syy

potilaan hoitoon odottamisen syy

- Jonottamisen syy -luokitukselta on poistettu luokka 8 (kiireellinen hoito), koska se kuuluu luokkaan 7.
- Hoidon kiireellisyys ilmoitetaan.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
0	Sairaalan resurssit (kuuluu hoitotakuun piiriin)	potilas odottaa hoitoa sairaalasta johtuvista syistä. Mikäli potilas ei ole voinut ottaa tarjottua hoitoaikaa vastaan lääketieteellisistä tai muista perustelluista syistä, etsitään uusi aika eikä jonoon asettamispäivää muuteta.
A	Hoidon tarpeen arviointi (kuuluu hoitotakuun piiriin)	potilas odottaa hoidon tarpeen arviointia. Hoidon tarpeen arvioinnissa selvitetään yhteydenoton syy, sairauden oireet ja niiden vaikeusaste sekä kiireellisyys yhteydenottajan kertomien esitietojen tai lähetteen perusteella. Jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erityisiä kuvantamis- tai laboratoriotutkimuksia tai lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön arviointia, asetetaan potilas hoitojonoon odottamaan hoidon tarpeen arviointia.
		<ul style="list-style-type: none"> • Hoidon tarpeen arviointi edellyttää, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä on asianmukainen koulutus, työkokemus ja yhteys hoitoa antavaan toimintayksikköön sekä käytettävissään potilasasiakirjat.
		<ul style="list-style-type: none"> • Vastaanottokäynnin yhteydessä terveydenhuollon ammattihenkilö voi koulutuksensa, työkokemuksensa ja toimintayksikössä sovitun työnjaon perusteella tehdä hoidon tarpeen arvioinnin potilaan kertomien esitietojen ja hänestä tehtyjen riittävien selvitysten perusteella.
		<ul style="list-style-type: none"> • Hoidon tarpeen arviointi voidaan tehdä myös puhelinpalveluna.

2	Potilaan päätös	potilas on kieltäytynyt (perunut) hänelle tarjotusta hoitoajasta ja hänen kanssaan on sovittu hoito yli puolen vuoden päähän tai potilaan kanssa on sovittu, että hoitoaika jätetään auki
3	Lääketieteelliset syyt	hoidon antamispäivä määräytyy lääketieteellisistä syistä tiettyyn ajankohtaan
5	Toistuva hoito tai seuranta	potilasta hoidetaan tai hänen sairauttaan seurataan tietyin määräjain
6	Muu syy	jonottamiselle on muihin luokkiin soveltumaton syy
7	Päivystys	potilas on tullut sairaalaan äkillisen hoidon tarpeen vuoksi ilman ennalta varattua aikaa joko lähetteellä tai ilman lähetettä. Potilaan hoitoa ei voi siirtää ilman vaaraa seuraavaan vuorokauteen.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito

3.8 Tulotiedot tai hoidon alkamistiedot

Mistä tuli (aiempi hoitopaikka)

mistä tai millaisesta palvelusta asiakas tai potilas tuli hoitoon

- ilmoitetaan Hilmo - Mistä tuli -luokituksen mukaisesti
- luokitus kertoo, mistä asiakas tai potilas on konkreettisesti saapunut hoitoon hoitajakson alkaessa (esim. kotoa, toisesta laitoksesta jne.), ja kuvailee ne sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, joita hän mahdollisesti sai ennen nykyistä hoitajaksoa
- jos asiakas tai potilas saapuu hoitopaikasta, jossa on monenlaista palvelua samanaikaisesti, kuten terveyskeskuksesta tai vanhainkodin osastohoidosta, ilmoitetaan luokka saadun palvelun luonteen mukaan.
- luokituksen käyttö poistui terveydenhuollon hoitoilmoituksista vuonna 2019

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Laitoshoito	asiakas/potilas tuli sosiaali- tai terveydenhuollon <i>laitoshoidosta</i> . <ul style="list-style-type: none"> • Laitoshoito on sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilöstön antamaa ympärivuorokautista hoitoa, jossa sisäänottoa ja hoidon päättymistä koskevan päätöksen tekee toimintayksikkö tai viranomainen (mukaan lukien lääkäri). Laitoshoito tapahtuu yksiköissä, jotka KELA on määritellyt laitoksiksi. • Suositellaan käytettävän tämän luokituksen alimman tason <u>koodeja 11-18</u>, mutta luokkaa voi käyttää, jos tarkempaa tietoa ei ole tai luokituksen alimman tason luokat eivät sovi.
11	Sairaala	asiakas/potilas tuli sairaalan tai terveyskeskuksen vuodeosastohoidosta muulta kuin yleislääketieteen erikoisalalta (erikoisala 98).
12	Terveyskeskus	asiakas/potilas tuli terveyskeskuksen perusterveydenhuollon vuodeosastohoidosta yleislääketieteen erikoisalalta (erikoisala 98).
13	Vanhainkoti	asiakas/potilas tuli vanhainkodista tai dementoituneiden laitoshoitoyksiköstä (palvelualat 31, 33).
14	Kehitysvammalaitos	asiakas/potilas tuli kehitysvammalaitoksesta (palveluala 41).
15	Päihdehuollon laitos	asiakas/potilas tuli päihdehuollon kuntoutusyksiköstä tai katkaisuhuitoasemalta, jossa oli ollut ympärivuorokautisesti (palveluala 5).
16	Kuntoutuslaitos	asiakas/potilas tuli kuntoutuslaitoksesta (palveluala 6).
18	Muu laitoshoido	asiakas/potilas tuli muusta sosiaali- tai terveydenhuollon laitoshoidosta, esim. lastenkodista.
2	Koti, kotihoito ja palveluasuminen	asiakas/potilas tuli kotoa, kotihoidosta tai palveluasumisen piiristä, mutta tarkempaa tietoa ei ole tai tarkemmat luokat eivät sovi tässä yhteydessä. <ul style="list-style-type: none"> • Suositellaan käytettävän koodeja 21-27.
21	Kotihoito/ei-ympäri- vuorokautinen palveluasuminen	asiakas/potilas tuli kotihoidosta tai ei-ympäri- vuorokautisen palveluasumisen piiristä (palvelualat 7, 43, 44, 81, 82, 83, 86). <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaa käytetään myös, jos asiakas/potilas, joka tuli kotoa ja on saanut omaishoidontukea

22	Koti ilman säännöllisiä palveluja	asiakas/potilas tuli kotoa eikä ole saanut säännöllisesti kotiin annettavia palveluja. • Asiakas saattaa satunnaisesti käyttää avohoidon palveluja.
23	Vanhusten ympärivuorokautinen palveluasuminen	asiakas/potilas tuli vanhusten ympärivuorokautisesta asumis- palvelusta (palvelualat 32, 34).
24	Kehitysvammaisten autettu asuminen	asiakas/potilas tuli kehitysvammaisten autetun asumisen piiristä (palveluala 42)
27	Muu ympärivuorokautinen palveluasuminen	asiakas/potilas tuli muun ympärivuorokautisen palveluasumisen piiristä (palvelualat 84, 85) • Koodia ei käytetä, jos iäkäs tai kehitysvammainen henkilö tulee palveluasumisesta

Käyttö: sosiaalihuolto

Lähtöpaikan koodi

palveluntuottajaorganisaatio, josta asiakas tai potilas tuli hoitoon

- Ilmoitetaan Toimipaikkarekisterin (TOPI) mukaisesti.

Käyttö: sosiaalihuolto

Lähtöpaikan koodin tarkennin

palveluntuottajan palveluyksikkö, josta asiakas tai potilas tuli hoitoon

- Ilmoitetaan Toimipaikkarekisterin (TOPI-rekisteri) koodien tarkentimien mukaisesti (PALTU-koodin tarkennin).
- Tarkennin ilmaisee klinikkaa, osastoa tai muuta vastaavaa yksikköä.
- Palveluntuottajan eri palveluyksiköiden PALTU-koodi on sama.

Käyttö: sosiaalihuolto

Lähtöpaikan OID-tunnus

asikasta aiemmin hoitanut palveluntuottaja OID-tunnuksella ilmaistuna

- Ilmoitetaan THL - SOTE-organisaatiorekisterin koodein.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastoahoito

Hoitoon tulon syy

syyt, joiden vuoksi asiakas tai potilas on otettu hoitoon

- Syy ilmaistaan Hilmo - Hoitoon tulon syy -luokituksen mukaisesti.
- Hoitoon tulon syitä on yleensä monia, joten suositellaan ilmoitettavan kolme keskeisintä syytä tärkeysjärjestyksessä.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Fyysiset syyt	fyysiset syyt, tarkemmin määrittelemättä <ul style="list-style-type: none"> • Suositellaan käytettävän luokituksen alimman tason luokkia 11 ja 12.
11	Itsestä huolehtimisen vajavuudet (hygienia)	itsestä huolehtimisen vajavuudet päivittäistoiminnoissa, erityisesti hygienian hoidossa
12	Liikkumiskyvyn vajavuudet	Liikkumiskyvyn vajavuudet
2	Hermostolliset syyt	hermostolliset syyt, joita ei voi kuvata yhdellä oireella <ul style="list-style-type: none"> • Suositellaan käytettävän luokituksen alimman tason luokkia 21–24
21	Muistamattomuus	muistinmenetykset tai muistittomuus, jonka syy ei ole tiedossa
22	Sekavuus	tajunnan häiriö, jolle on ominaista häiriintynyt orientaatio aikaan, paikkaan ja/tai henkilöön nähden, ilmenee sekavana ajatteluna ja käyttäytymisenä
23	Viestimiskyvyn vajavuudet (puhe, kuulo, näkö)	Viestimiskyvyn vajavuudet; puhe, kuulo, näkö
24	Dementia	älyllisen suorituskyvyn heikentyminen 18- ikävuoden jälkeen; elimellisestä syystä aiheutuva laaja-alainen henkisen suorituskyvyn, erityisesti muistin ja päättelykyvyn, heikentyminen, joka selvästi rajoittaa henkilön sosiaalista ja ammatillista toimintaa ja aiheuttaa jonkinasteisen hoidon tarpeen
3	Psyykkis-sosiaaliset syyt	psyykkis-sosiaaliset syyt, ilman tarkempaa määritelmää <ul style="list-style-type: none"> • Jos mahdollista, valitaan luokituksen alimman tason luokat 31–39 ja 71–76.
31	Masennus	mielentila jolle on ominaista mm. alakuloisuus, aloitekyvyn puute, väsymys ja unihäiriöt
32	Muu psykiatrinen sairaus/oire	muu psykiatrinen sairaus/oire
71	Alkoholiongelma	alkoholiongelma
72	Huumausaineongelma	huumausaineongelma
73	Lääkkeiden ongelmakäyttö	lääkkeiden ongelmakäyttö
74	Sekakäyttöongelma	sekakäyttöongelma
75	Muu riippuvuus	muu riippuvuus
76	Läheisen päihdeongelma tai vastaava	läheisen päihdeongelma tai vastaava
34	Yksinäisyys, turvattomuus	muista erillisen, eristeisen tai turvattomuuden tunteen kokeminen
35	Asumisongelmat	asunnon kuntoon ja sijaintiin liittyvät tekijät, jotka lisäävät tai aiheuttavat ulkopuolisen hoidon tarpeen

36	Omaisten avun puute	<ul style="list-style-type: none"> Omaisen avun puute tarkoittaa sitä, että asiakas/potilas on pääsääntöisesti turvautunut omaisten apuun joka-päiväisistä toiminnoista selviytymisessä, mutta tämä apu on jostain syystä tilapäisesti tai pysyvästi loppunut.
37	Hoitajan loma	<ul style="list-style-type: none"> Vakituisesti asiakasta hoitava henkilö/omainen turvautuu tilapäiseen ulkoiseen apuun oman lomansa ajaksi. Asiakkaalla itsellään on muutoin määriteltävä syy avun tarpeeseensa.
38	Kotiin annettavien palvelujen tarjonnan puute	Kotiin annettavien palvelujen tarjonnan puute
39	Tarkoituksenmukaisen hoitopaikan puute	Tarkoituksenmukaisen hoitopaikan puute
4	Kuntoutus	<ul style="list-style-type: none"> Kuntoutus on ajallisesti rajattu kuntoutusjakso, jonka perustana on kuntoutussuunnitelma
41	Lääkinnällinen kuntoutus	Lääkinnällinen kuntoutus
5	Tapaturma	<ul style="list-style-type: none"> Käytetään myös silloin, kun asiakas tulee somaattisesta sairaalahoidosta jatkohoitoon ja tapaturman hoito estää paluun aikaisempaan hoitomuotoon tai kotiin.
6	Somaattisen sairauden tutkimus ja hoito	<ul style="list-style-type: none"> käytetään myös sosiaalihuollon alalla, muun muassa kun hoitoon tulon syynä on hoidon tarpeen moniammatillinen selvittäminen, diagnosointi ja/tai lääkityksen määrittäminen

Käyttö: sosiaalihuolto

Hoivan tarve tullessa, lähtiessä ja laskentahetkellä, asiakkaan hoivan tarve (hoitoisuus)

Ilmoitetaan Hilmo - Hoivan tarve tullessa, lähtiessä ja laskentahetkellä -luokituksen mukaisesti.

- Hoivan tarpeen arvio tehdään asiakkaan tullessa, lähtiessä ja laskentahetkellä. Luokka määräytyy hoitojakson vaatvimman hoivan tarpeen mukaan.
- Arvion tekee se sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö, joka keskeisesti vastaa hoidosta.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Täysin tai lähes omatoiminen	henkilö selviytyy omatoimisesti päivittäisissä toiminnoissaan. (henkilökohtainen hygienia, ravitsemus, liikkuminen) <ul style="list-style-type: none"> Hän on psyykkisesti ja sosiaalisesti tasapainoinen. Hän selviytyy itsenäisesti eri elämäntilanteistaan. Lisämäärittäminen lapsille: Vauva, leikki-ikäinen, kouluikäinen, jonka vanhemmat huolehtivat lähes täysin lapsensa hoitamisesta. Nuorisoi-ikäinen, joka selviytyy omatoimisesti.
2	Ajoittainen hoivan tarve	henkilö tarvitsee ajoittain apua, tukea ja ohjausta joissakin tai kaikissa seuraavista alueista: henkilökohtaisen hygienian hoidossa, ravitsemuksesta huolehtimisessa ja liikkumisessa sekä elämänhallinnassa ja vuorovaikutussuhteissa <ul style="list-style-type: none"> Lisämäärittäminen lapsille: Lapsi tarvitsee apua ajoittain henkilökohtaisessa hygieniassa, ravitsemuksessa ja liikkumisessa sekä elämänhallinnassa ja vuorovaikutussuhteissa.
3	Toistuva hoivan tarve	henkilö tarvitsee toistuvasti apua, tukea ja ohjausta joissakin tai kaikissa seuraavista alueista: henkilökohtaisen hygienian hoidossa, ravitsemuksesta huolehtimisessa ja liikkumisessa sekä elämänhallinnassa ja vuorovaikutussuhteissa <ul style="list-style-type: none"> Lisämäärittäminen lapsille: Hoitohenkilökunta ohjaa ja tukee toistuvasti lasta ja perhettä.
4	Lähes jatkuva hoivan tarve	henkilö tarvitsee lähes jatkuvasti apua, tukea ja ohjausta joissakin tai kaikissa seuraavista alueista: henkilökohtaisen hygienian hoidossa, ravitsemuksesta huolehtimisessa ja liikkumisessa sekä elämänhallinnassa ja vuorovaikutuksessa <ul style="list-style-type: none"> Lisämäärittäminen lapsille: Lähes jatkuvan hoidon tarve sisältää lapsen ja perheen neuvonnan ja ohjauksen hoitotoimenpiteisiin siirryttäessä jatkohoitopaikkaan tai kotiin. Vanhemmat voivat osallistua hoitoon lapsen/perheen tilanteen ja voinnin mukaan. Vaatii hoitajan lähes jatkuvan seurannan ja hoidon. Terminaalihoidossa lapsen ja perheen hoito ja tukeminen sekä perheen informointi.
5	Jatkuva ympärivuorokautisen hoivan tarve	henkilö tarvitsee jatkuvasti ympäri vuorokauden apua, tukea ja ohjausta joissakin tai kaikissa seuraavista alueista: hygienian hoidossa, ravitsemuksesta huolehtimisessa ja liikkumisessa, tukemisessa ja ohjauksessa/ neuvonnassa sekä elämänhallinnassa ja vuorovaikutuksessa <ul style="list-style-type: none"> Lisämäärittäminen lapsille: Lapsi/perhe tarvitsevat ympärivuorokautista hoitoa ja moniammatillista yhteistyötä.
6	Kuollut	henkilö on kuollut

Käyttö: sosiaalihuolto

RAI-järjestelmästä kustannuspaino (jos on tiedossa)

vanhusasiakkaiden hoidon tarpeen ja laadun sekä kustannusten arviointi- ja seuranta-järjestelmän kustannuspaino

- Ne sosiaalihuollon toimintayksiköt, jotka ovat mukana RAI-järjestelmässä, voivat ilmoittaa asiakkaan kustannuspainon viimeisimmän mittauksen arvon.

Käyttö: sosiaalihuolto

3.9 Käynnin tai hoitojakson toteutuminen

Kuvaa käynnin tai hoitojakson tietoja kuten hoidon kiireellisyyttä tai tapaa, jolla asiakas ja ammattihenkilö kohtaavat

- Jos asiakas käy saman päivän aikana eri ammattihenkilöiden vastaanotolla, ne kirjataan erillisiksi käynneiksi.
- Yhdellä asiakkaalla voi olla samana päivänä siis useampi kuin yksi käynti.
- Erillisenä käyntinä ei kuitenkaan pidetä hoitajan suorittamaa toimenpidettä lääkärikäynnin aikana eikä sitä, että joku tulee avustamaan toimenpiteessä. Tietoja ei kerätä ns. avustavista suoritteista. Huom. Poikkeuksena tästä ovat rokotukset, jotka tulee aina kirjata erikseen. Kaikki annetut rokotukset tulee kirjata; niitä ei pidä kirjata ns. avustavaksi suoritteeksi.

Käynnin tai hoitojakson aloitusajankohta (TS)

ajankohta, jolloin käynti tai hoitojakso alkaa

- Aloitusajankohta ilmoitetaan käyttäen muotoa päivämäärä ja kellonaika, TS (Point in Time).
- Käynnin tai hoitojakson aloitusaika tarkoittaa hetkeä, jolloin asiakas saapuu vastaanotolle tai hoitojakso alkaa (potilas sisäänkirjataan). Kotikäynnin ollessa kyseessä aloitusajankohta tarkoittaa hetkeä, jolloin ammattihenkilö saapuu asiakkaan luo.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito, sosiaalihuolto

Käynnin tai hoitojakson lopetusajankohta (TS)

ajankohta, jolloin käynti tai hoitojakso päättyy

- Lopetusajankohta ilmoitetaan käyttäen muotoa päivämäärä ja kellonaika, TS (Point In Time).
- Käynnin tai hoitojakson lopetusajankohta tarkoittaa hetkeä, jolloin asiakas poistuu vastaanotolta tai hoitojakso päättyy (potilas uloskirjoitetaan). Kotikäynnin ollessa kyseessä lopetusajankohta tarkoittaa hetkeä, jolloin ammattihenkilö poistuu asiakkaan luota. Ammattihenkilö saattaa käynnin lopetusajan jälkeen käyttää aikaa lausuntojen kirjoittamiseen, asiakkaan asioiden järjestämiseen tai muuhun samaan käyntiin tai hoitojaksoon kuuluvaan toimintaan.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito, sosiaalihuolto

Hoidon kiireellisyys

asiakkaan tai potilaan tarvitseman hoidon kiireellisyys

- Ilmoitetaan Hilmo - Hoidon kiireellisyys -luokituksella.
- Hilmo - Hoidon kiireellisyys -luokitus korvasi terveys-Hilmon Saapumista-tapa-luokituksen sekä osan Palveluala-luokituksesta vuonna 2019 (ks. aiemmin).
- Hoidon kiireellisyystietoa käytetään muun muassa päivystyspalvelujen käytön määrän arvioinnissa.
- Huom. Perusterveydenhuollossa hoidon kiireellisyys pitää merkitä sekä hoidon tarpeen arviointiin että käynnin ja vuodeosastohoidon hoitajakson tietoihin. Kiireellisyysarvio voi olla erilainen eri seurantapisteissä.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
E	Kiireetön hoito	asiakkaan tai potilaan suunniteltu ja sovittuna aikana tapahtuva hoito tai arviointi avohoidon yksikössä Huom. Erikoissairaanhoidossa tarkoitetaan yleensä elektiivistä toimintaa kuten päiväkirurgiaa. Kiireetön hoito ei vaadi välitöntä hoitoa tai arviointia. Vuorovaihtuksen muoto ilmaistaan Yhteystapa-luokituksella.
5	Kiireellinen hoito muussa yksikössä	kiireellistä hoitoa tai arviointia edellyttävän asiakkaan tai potilaan hoito muussa kuin päivystysyksikössä. Huom. Kyseessä on muu kuin terveydenhuoltolain (1326/2010) 50 §:n (29.12.2016) ja Valtioneuvoston asetuksen 583/2017 tarkoittama päivystysyksikkö. Vuorovaihtuksen muoto ilmaistaan Yhteystapa-luokituksella. Kiireellinen hoito tarkoittaa äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.
6	Hoito päivystysyksikössä	asiakkaan tai potilaan hoito tai arviointi ympäri vuorokauden toimivassa laajan päivystyksen, yhteispäivystyksen tai ympäri vuorokauden toimivan perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystyksen yksikössä Huom. Kyseessä on terveydenhuoltolain (1326/2010) 50 §:n (29.12.2016) ja Valtioneuvoston asetuksen 583/2017 tarkoittama päivystysyksikkö. Luokkaa käytetään vain näissä päivystysyksiköissä annetusta hoidosta. Vuorovaihtuksen muoto ilmaistaan Yhteystapa-luokituksella.
4	Kiireettömänä alkanut vuodeosastohoito	potilaan suunniteltu ja sovittuna aikana tapahtuva vuodeosastohoito
3	Kiireellisenä alkanut vuodeosastohoito	potilaan vuodeosastohoito äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen vuoksi Huom. vuodeosastohoito on suunnittelematon. Tähän luokkaan kuuluu myös päivystyskäynnin jälkeen alkanut vuodeosastohoito.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Ammattiluokka

sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ammattioikeus terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisterissä (Terhikki)

- Ilmoitetaan Valvira - Ammattioikeudet -luokituksella. Tieto on yleensä henkilökohtaiseen käyttäjätunnukseen sisältyvä taustatieto, jota ei tarvitse erikseen tallentaa.
- Ilmaisee asiakkaan tai potilaan avohoidossa vastaanottaneen henkilön ammatin. Tiedon avulla seurataan muun muassa eri ammattilaisten välistä työnjakoa.
- Ilmoitetaan sekä ajanvarauksen että käynnin toteutumisen tiedoissa; perusterveydenhuollossa se merkitään lisäksi hoidon tarpeen arvioinnin tietoihin. Huom. Asiakkaan tai potilaan vastaanottanut henkilö on usein toinen kuin hoidon tarpeen arvioinnin tai ajanvarauksen tehnyt henkilö.
- Ei koske vuodeosastohoitoa.

Käyttö: erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Ammatti

sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön toimenkuva

- Ilmoitetaan TK - Ammattiluokitus 2001 -luokituksella. Tieto on yleensä henkilökohtaiseen käyttäjätunnukseen sisältyvä taustatieto, jota ei tarvitse erikseen tallentaa.
- *Huom. Ammatin ilmoittaminen on pakollista, jos Valviran Ammattioikeus-tietoa ei ole saatavissa. Ammattitiedon ilmoittamiseen käytetään ensisijaisesti Ammattiluokkaa, joka ilmaistaan Valviran ammattioikeudet -luokituksella.*
- Ammattitieto ilmaisee asiakkaan tai potilaan avohoidossa vastaanottaneen henkilön ammatin. Tiedon avulla seurataan muun muassa eri ammattilaisten välistä työnjakoa.
- Ammattitieto ilmoitetaan sekä ajanvarauksen että käynnin toteutumisen tiedoissa; perusterveydenhuollossa se merkitään myös hoidon tarpeen arvioinnin tietoihin. Huom. Asiakkaan tai potilaan vastaanottanut henkilö on usein toinen kuin hoidon tarpeen arvioinnin tehnyt.

- Tilastokeskuksen Ammattiluokitus 2001 ei sisällä kaikkia nykyisiä ammattinimikkeitä. Tilastokeskuksen uudempi ammattiluokitus (2010) ei ole toistaiseksi vielä koodistopalvelimella.
- Yhtenäisyyden vuoksi annetaan seuraavat ohjeet:
  - suuhygienistin ammattikoodina käytetään koodia 3225 (hammashuoltajat)
  - hammasteknikon ja erikoishammasteknikon koodina käytetään koodia 2229 (muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat).
- Ei koske vuodeosastohoitoa.

Käyttö: erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys- huolto, kotihoito

Käynnin toteuttaja

ammattihenkilö, joka ottaa potilaan tai asiakkaan vastaan ja tekee käynnistä merkin-
nät asiakirjoihin

- Ilmoitetaan Valviran antamalla Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisterin mukaisella rekisteröintinumerolla. Rekisteröintinumero on mm. ammattihenkilön varmennekortin pintapainatuksessa ja viivakoodissa. Organisaatiot saavat sen Valviran rooli- ja attribuuttitietopalvelun kautta ja Terhikki-rekisterin verkkopalvelusta. Rekisteröintinumero on 11 merkin pituinen eli myös numerosarjan mahdolliset etunollat tulevat mukaan.
- Tietoa hyödynnetään hoidon jatkuvuuden seurannassa ja siihen liittyvässä kehittämisessä.
- Ei koske vuodeosastohoitoa.

Käyttö: erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys- huolto, kotihoito

Erikoisala

asiakkaan tai potilaan saama hoito tietyllä terveydenhuollon erikoisalalla

- Ilmoitetaan Hilmo - Terveystieteiden erikoisalat -luokituksen mukaisesti.
- Erikoisala tarkoittaa potilaan hoidollista erikoisalaa, joka merkitään potilaan saaman hoidon, ei toimintayksikön hallinnollisen organisaation mukaan.
- Esimerkkinä on potilas, jota hoidetaan hammas- ja suusairauden vuoksi (erikoisala 58) kirurgian osastolla.

- Hoidollinen erikoisala on usein sama kuin hoitavan tai hoidosta pääasiallisesti vastaavan lääkärin erikoisala. Osaston erikoisala ja potilaan hoidollinen erikoisala ovat sairaaloissa yleensä samoja. Mikäli ne poikkeavat toisistaan, ilmoitetaan potilaan hoidollinen erikoisala.
- Kun potilas on tehohoidossa tai hänelle tehdään kuvantamistutkimuksia, merkitään erikoisalaksi potilaan kyseiseen hoitoon tai tutkimukseen lähetänyt erikoisala.
- Jos hoitavana lääkärinä on erikoistuva lääkäri, hoitoilmoitukseen merkitään potilaan hoidollinen erikoisala.
- Mikäli potilasta ovat hoitaneet eri erikoisalojen lääkärit, ilmoitetaan erikoisalaksi eniten hoitopäiviä aiheuttaneen erikoisalan koodi.
- Yleislääkärijohtoiset terveyskeskukset käyttävät koodia 98, kun potilasta hoitanut lääkäri on yleislääkäri.
- Kuntoutuspotilaan erikoisala on se erikoisala, joka oli potilaan hoidollinen erikoisala kuntoutustarpeen aiheuttaneen vaativimman ja vakavimman sairauden aikana. Esimerkiksi tapaturmaisen amputaatiopotilaan erikoisala on 20O (ortopedia), aivohalvauspotilaan erikoisala 77 (neurologia) ja sydäninfarktipotilaan erikoisala 10K (kardiologia). Yleislääkärijohtoisessa terveyskeskuksessa kuntoutuspotilaan erikoisala on 98 (yleislääketiede).
- Jos vuodeosasto on sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon käytössä, erikoisala on se, joka ensisijaisesti hoitaa potilasta.
- Akuuttilääketieteen erikoisalaa (15) voidaan käyttää erikoissairaanhoidon päivystyksessä sekä sellaisissa yhteispäivystyspisteissä, joissa erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon päivystys on toiminnallisesti ja taloudellisesti yhdistetty. Näissä päivystysyksiköissä erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon käynnit eritellään kirjaimella: 15E Akuuttilääketiede/erikoissairaanhoito (ESH) ja 15Y Akuuttilääketiede/yleislääketiede (PTH).
- Akuuttilääketieteen erikoisalan koodia käytetään silloin, kun yksikön toiminta on organisoitu alan mukaisesti. Lisämerkkinä käytetään Y:tä, jos potilaan ongelma on yleislääketieteeseen liittyvä ja voidaan hoitaa perusterveydenhuollossa. Muutoin käytetään lisämerkkiä E.
- Päivystyskäynnit voidaan merkitä akuuttilääketieteen erikoisalalle tai muulle hoidolliselle erikoisalalle. Viimeksi mainitussa tapauksessa käytetään asianmukaista erikoisalakoodia.
- Perusterveydenhuollon kiireelliset yhteystavat merkitään erikoisalalle 98 (yleislääketiede). Ne perusterveydenhuollon palveluntuottajat, joilla on oma STM:n erityisluvan mukainen ympärivuorokautinen päivystystoiminta, käyttävät erikoisalan 98 (yleislääketiede) koodia.
- Mikäli potilas on päivystyksen yhteydessä toimivalla tarkkailuosastolla (esim. NOVA-yksikkö) ja akuuttilääketieteen erikoislääkärit hoitavat häntä, erikoisala voidaan merkitä akuuttilääketieteksi.

- Huom. Erikoisala-tieto ilmoitetaan myös perusterveydenhuollon käynneistä, joissa vastaanottajana on lääkäri.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Palvelumuoto

terveydenhuoltolain mukainen, organisaatioista riippumaton avohoitopalvelu perusterveydenhuollossa

- Ilmoitetaan PTHAVO – Palvelumuoto -luokituksella.
- Potilastietojärjestelmiin on usein määritelty kullekin ammattihenkilölle jokin palvelumuoto-luokka, jota heidän oletetaan yleensä käyttävän. Luokan täytyy olla ammattihenkilön muutettavissa, mikäli hänen tehtäväkuvansa vaihtelee.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
T11	Avosairaanhoito	asiakkaan terveysongelman tai sairauden hoitoa varten annettavat päivystysluonteiset tai ennalta sovitut palvelut Huom. Ennalta sovittua avosairaanhoitoa on esimerkiksi pitkäaikaissairauksien (diabetes, astma, verenpainesairaudet, reumataudit, dementia jne.) seuranta.
T21	Äitiysneuvola	raskaana oleville naisille ja lasta odottaville perheille raskausajan tueksi ja raskauden kulun seuraamiseksi annettavat palvelut Huom. Palvelumuodoksi kirjataan Äitiysneuvola palvelumuodoksi myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta. Jos äitiysneuvolassa tarkastetaan vauva, palvelumuotona on T22 Lastenneuvola.
T22	Lastenneuvola	alle oppivelvollisuusikäisten lasten terveen kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä heidän perheidensä tukemiseksi annettavat palvelut.
T23	Perhesuunnittelu-/ehkäisyneuvola	raskauden ehkäisyneuvontaa ja -seurantaa, raskauden suunnittelua sekä ehkäisyongelmien hoitoa varten annettavat palvelut Huom. Palvelumuodoksi kirjataan Perhesuunnitteluneuvola myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta.
T24	Muut neuvolapalvelut	tietyille kohderyhmälle annettavat neuvolan kaltaiset palvelut, jotka eivät kuitenkaan kohdistu raskauden suunnitteluun ja seurantaan tai lapsen kehityksen seuraamiseen Huom. Tämän palvelumuotoluokan mukaisia palveluja ovat nuorten-, aikuisten- ja ikäihmisten neuvolat, opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jäävien nuorten ja työikäisten sekä omaishoitajien terveystarkastukset, perhetyö ehkäisevässä terveydenhuollossa sekä asiakas- ja palveluohjaus Huom. Palvelumuodoksi kirjataan Muut neuvolapalvelut myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta.
T25	Kasvatus- ja perheneuvola	asiantuntijatuen antaminen kasvatus- ja perheasioissa sekä lapsen myönteistä kehitystä edistävä sosiaalinen, psykologinen ja lääketieteellinen tutkimus ja hoito

T26	Kouluterveydenhuolto	perusopetusta antavien oppilaitosten oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin seuraamiseksi ja edistämiseksi, terveysongelmien hoitamiseksi sekä vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tueksi annettavat palvelut sekä kouluyhteisön ja -ympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistävät palvelut Huom. Palvelumuodoksi kirjataan Kouluterveydenhuolto myös silloin, kun tämän palvelun yhteydessä hoidetaan sairautta.
T27	Opiskeluterveydenhuolto	opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja seuraamiseksi sekä sairauksien hoitamiseksi annettavat palvelut sekä opiskeluyhteisön ja -ympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia edistävät palvelut Huom. Opiskeluterveydenhuollosi kirjataan sairaanhoito, mielenterveys- ja päihdetyö, seksuaaliterveyden edistäminen, suun terveydenhuolto sekä myös opiskeluterveydenhuollossa toteutuneet kutsuntatarkastukset.
T28	Seulonnat ja muut joukkotarkastukset	määritellyille kohderyhmille sairauksien ennalta havaitsemiseksi annettavat palvelut Huom. Tähän palvelumuotoluokkaan laskeaan kuuluvaksi esim. 50–69-vuotiaille naisille järjestettävät rintasyöpäseulontatutkimukset ja 30–60-vuotiaille naisille järjestettävät kohdun kaulaosan syöpäseulontatutkimukset.
T29	Muu terveydenhoito	erikseen toteutettu seksuaaliterapia- ja rokotustoiminta, ne kutsuntatarkastukset, joita ei toteuteta opiskeluterveydenhuollossa, todistuskäynnit terveydentilan toteamiseksi (T-todistus, ajokorttitodistus) ja muut vastaavat terveydenhoitopalvelut
T30	Lakisääteinen työterveyshuolto	palvelut, joiden tavoitteena on edistää työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä, työn ja työympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta, työyhteisön häiriötöntä toimintaa sekä työntekijöiden terveyttä ja työ- ja toimintakykyä Huom. Tähän palvelumuotoluokkaan kuuluu myös työterveyshuollon palveluna järjestetty fysioterapia.
T31	Ei-lakisääteinen työterveyshuolto	työnantajan työntekijälleen järjestämät työterveyshuoltolain 14§:n mukaiset sairaanhoitopalvelut ja muut terveydenhuoltopalvelut
T35	Merimiesterveidenhuolto	merenkulkijoille annettavat terveydenhuoltopalvelut Huom. Merimiesterveidenhuollon järjestämisvastuu kuuluu terveydenhuoltolain 19 §:ssä, kohdassa 1 määrytyille kunnille.
T40	Kotihoito	kotiin annettava sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen palvelu, jossa asiakkaalle tai hänen perheelleen annetaan sekä sairaanhoitoa ja lääkinällistä kuntoutusta että henkilökohtaista arjen käytännön toimiin liittyvää huolen pitoa tai apua. Kotihoito kattaa sisällöltään sekä kotipalvelun että kotisairaanhoidon. Kotihoitoa annetaan sosiaalihuoltolain (1301/2014) että terveydenhuoltolain (1326/2010) perusteella. Kotihoito voi olla hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista, säännöllistä palvelua tai tilapäistä.
T41	Kotisairaanhoito	kotisairaanhoito on hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista tai tilapäistä potilaan asuinpaikassa, kotona tai siihen verrattavassa paikassa moniammatillisesti toteutettua terveyden ja sairaanhoidon palvelua terveydenhuoltolain (1326/2010) perusteella.
T42	Kotipalvelu	palvelu, joka annetaan asiakkaalle kotona selviytymisen tueksi hänen kotonaan, asuinpaikassaan tai vastaavassa paikassa Huom. Kotipalvelua annetaan henkilölle, joka tarvitsee apua päivittäisissä toiminnoissa. Kotipalvelu voi olla hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista, säännöllistä palvelua tai tilapäistä.
T43	Kotisairaala	lääkärijohtoista, hoitotiimin antamaa ympärivuorokautista kotona annettavaa hoitoa, joka korvaa sairaalahoidon = akuuttihoitoa rajoitetun ajan

T51	Fysioterapia	väestön terveyttä, toimintakykyä ja hyvinvointia edistävät ja ylläpitävät yksilö- ja/tai ryhmätoimintapalvelut Huom. Fysioterapian tarpeen kartoittamiseksi selvitetään asiakkaan liikkumis- ja toimintakykyä sekä niitä haittaavia tai estäviä tekijöitä. Asiakkaalle optimaalisen toiminta- ja liikuntakyvyn saavuttamiseksi käytetään fysioterapeuttista hoitoa. Työterveyshuollossa annettavan fysioterapian palvelumuodoksi kirjataan työterveyshuolto.
T52	Apuvälinepalvelu	apuvälineluovutuksen yhteydessä asiakkaalle annettavat tutkimus-, hoito- tai neuvontapalvelut Huom. Apuvälineellä tarkoitetaan tässä yhteydessä sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön arvion perusteella asiakkaalle päivittäisten toimintojen ylläpitämiseksi ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi myönnettävää laitetta.
T53	Puheterapia	puheen, kielen ja äänen häiriöiden lääkinälliset tutkimis-, hoito- ja kuntoutuspalvelut
T54	Toimintaterapia	asiakkaan toimintamahdollisuuksia päivittäisessä toimintaympäristössä edistävät kuntoutuspalvelut, jotka sisältävät tutkimusta, hoitoa tai neuvontaa
T55	Jalkaterapia	jalkaongelmia ehkäisevä ja jalkojen toimintaa ylläpitävä hoito sekä sairauseräisten jalkaongelmien hoito Huom. Jalkaterapian osa-alueita ovat: jalkaterapiatarpeen ja alaraajojen toimintakyvyn arviointi, ehkäisevä jalkaterapia, kliininen jalkaterapia, jalkojen apuvälineterapia ja toiminnallinen harjoittelu.
T56	Ravitsemusterapia	ohjaus ja opastus, jonka tavoitteena on suunnitella asiakkaalle tai asiakasryhmälle sopiva ruokavalio ja tukea sen toteutuksessa (esimerkiksi gluteeniton ruokavalio keliakikolle) Huom. Myös terveyden edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn liittyvä ravitsemusohjaus kuuluu ravitsemusterapiaan (esimerkiksi painonhallinta, jonka avulla voidaan ehkäistä tyypin 2 diabetesta).
T58	Terveyssoseaalityö	palvelut, joissa selvitetään potilaan kokonaistilanne ja sosiaalisten tekijöiden yhteys sairauteen, sairastamiseen tai vammautumiseen Huom. Terveydenhuollon soseaalityö on informointia, ohjausta ja neuvontaa, hakemusten tekemistä, palvelujen järjestämistä sekä korvausten hankkimista. Palvelumuotoa käytetään esimerkiksi soseaaliohjaajien ja -neuvojen kohdalla.
T59	Muu kuntoutus ja erityisterapia	tämän luokituksen luokkiin T51-T56 kuulumaton kuntoutustoiminta
T60	Suun terveydenhuolto	suun ja hampaiden terveyttä ylläpitävä ja edistävä toiminta sekä suun ongelmien ja sairauksien hoitamiseksi järjestetyt palvelut
T71	Mielenterveystyö	perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestetyt mielenterveyspalvelut Huom. Mielenterveyspalvelut ovat elämän kriisitilanteiden ja mielenterveysongelmien tueksi sekä psykiatriisiin sairauksiin tarjottavia avopalveluja. Mielenterveystyön palvelumuotoluokkaan kirjataan kuuluvaksi terveyskeskuksen tuottama terveydenhuoltolain, mielenterveyslain ja sosiaalihuoltolain mukainen mielenterveystyö silloin, kun asianomaiseen tehtävään osoitettu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö sitä pääsääntöisesti hoitaa. Psykoterapia lasketaan sisältyväksi mielenterveystyöhön. Lääkärin tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanottotapahtumat, jotka eivät toteudu erikseen osoitetun mielenterveysyksikön tai mielenterveyden asioiden hoitamiseen erikoistuneen ja osoitetun ammattihenkilön toimesta, kirjataan avosairaanhoidoksi. Huom. terveyskeskuksissa toimivat niin sanotut koulutetut depressiohoitajat kirjaavat käyntitapahtumat tämän palvelumuodon alle.

T73	Päihdetyö	perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettävät ehkäisevät, hoitavat ja kuntouttavat, nimenomaisesti päihteisiin osoitetut/kohdistuvat palvelut Huom. Mikäli esim. mielenterveysyksikön asiakkaan kanssa käsitellään myös päihdeasioita, kirjataan tämä kuitenkin kuuluvaksi mielenterveystyöhön. Samoin, mikäli lääkärin tai muun sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön avosairaanhoidon vastaanotolla käsitellään asiakkaan päihdeasiaa, kirjataan toiminta avosairaanhoidoksi. Päihdetyöksi on tarkoitus kirjata vain erikseen osoitetun päihdeyksikön tai päihdetyön hoitamiseen erikoistuneen ja osoitetun ammattihenkilön toimesta toteutunut toiminta.
T80	Päivätoiminta	perusterveydenhuollon avohoidon toimintana järjestettävät, terveyttä, toimintakykyä ja kodin arjessa selviytymistä tukevat palvelut, jotka kohdistuvat iäkkäisiin ja/tai pitkäaikaissairaisiin ihmisiin
T81	Päiväsairaala-toiminta	lääkärin päätökseen perustuvat, perusterveydenhuollon avohoidon toimintana tuotetut tutkimus-, hoito- ja kuntoutuspalvelut silloin, kun vastaanottokäynti ei riitä täyttämään tuen tarvetta ja kun ympärivuorokautinen hoito ei ole välttämätöntä
T90	Muu palvelutoiminta	tämän luokituksen muihin luokkiin kuulumaton palvelutoiminta

Käyttö: perusterveydenhuolto, kotihoito, työterveyshuolto

Yhteystapa

ammattihenkilön ja asiakkaan tai potilaan välisen vuorovaikutuksen tapa

- Ilmoitetaan Hilmo - Yhteystapa -luokituksella.
- Yhteystapa ilmaisee, onko kyseessä ollut asiakkaan tai potilaan käynti vastaanotolla, etäasiointi, kotikäynti tai jokin muu kohtaamistapa.
- Vuodeosastohoito ilmaistaan Hilmo - Yhteystapa -luokituksen ”Vuodeosastohoito”-luokalla. Yhteystapaa koskevan tiedon lisäksi ilmoitetaan jompikumpi Hilmo - Hoidon kiireellisyys -luokituksen vuodeosastohoidon alkamista kuvaavista luokista.
- Terveys-Hilmossa ei ole enää käytössä Palveluala-luokituksen ”Päivystyskäynti”-, ”Ensikäynti”-, ”Uusintakäynti”- ja ”Konsultaatiokäynti”-luokkia. Ne ilmaistaan käyttämällä jotakin Hilmo - Yhteystapa -luokituksen luokkaa (ei kuitenkaan luokkaa ”Vuodeosastohoito”). Lisäksi jokaisesta käynnistä ilmoitetaan jokin Hilmo - Hoidon kiireellisyys -luokituksen Käynnin kiireellisyys -luokka.
- Ensikäyntiä, uusintakäyntiä ja konsultaatiokäyntiä ei enää eritellä. Terveystenhuollon toimintayksiköt voivat kuitenkin omassa toiminnassaan eritellä käynnit ensi- ja uusintakäyntiin tai käyttää jotakin muuta erittelyä. Tärkeää on kuitenkin, että terveydenhuollon palveluntarjoajat pystyvät muuttamaan käyttämänsä tarkemmat luokat Yhteystapa- ja Kiireellisyys-luokituksen luokiksi, kun he poimivat järjestelmistään tietoa Hilmo-ilmoitusta varten.

- Terveydenhuollon toimintayksiköt voivat eritellä omassa toiminnassaan myös reaaliaikaisen ja ei-reaaliaikaisen etäasioinnin tarkempiin luokkiin. Luokat pitää kuitenkin pystyä kokoamaan Hilmo-tietoihin Yhteystapa- ja Kiireellisyys-luokituksen luokiksi.
- Palveluala-luokituksen päiväkirurgia (ks. myös erikoissairaanhoidon ja toimenpiteitä koskevat osuudet) ja päiväsairaala (Psykiatria) ilmaistaan käyntinä vastaanotolla. On hyvä kiinnittää huomiota siihen, että päiväsairaalaan saapumista ja sieltä lähtöä ilmaisevat aikaleimat ovat oikein.
- Ns. E-seuranta (jossa potilas ei ole läsnä) on etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
R10	Asiakkaan käynti vastaanotolla	asiakkaan käynti ammattihenkilön luona palvelunantajan toimipaikassa
R20	Ammattihenkilön käynti asiakkaan kotona	ammattihenkilön käynti asiakkaan luona tämän kotona tai kotia vastaavassa paikassa
R30	Ammattihenkilön käynti asiakkaan työpaikalla	ammattihenkilön käynti asiakkaan luona tämän työpaikalla
R41	Ammattihenkilön käynti asiakkaan luona muualla kuin kotona tai työpaikalla	ammattihenkilön käynti asiakkaan luona muualla kuin tämän kotona tai työpaikalla Huom. Tämä luokka sisältää käynnin asiakkaan luona päiväkodissa, liikkuvassa yksikössä, palvelutalossa tai jossakin tapahtumassa. <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaan ei sisälly erikoissairaanhoidon sisäisiä käyntejä, kuten poliklinikalla toimivan lääkärin käyntejä vuodeosastolla.
R52	Reaaliaikainen etäasiointi	asiakkaan ja ammattihenkilön välinen etäasiointi reaaliaikaisessa kontaktissa, esim. puhelimitse tai videoneuvottelulla
R56	Etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia	asiakkaan ja ammattihenkilön välinen etäasiointi ilman reaaliaikaista kontaktia, esim. kirjeellä, asiointitilin kautta, sähköpostilla tai sähköisellä asiointijärjestelmällä, verkkopalvelulla tai chatilla.
R60	Ammattihenkilöiden välinen konsultaatio	kahden tai useamman ammattihenkilön välinen asiointi, jossa asiakkaan asian hoidosta vastuussa oleva ammattihenkilö kysyy kannanottoa toiselta ammattihenkilöltä ilman asiakkaan läsnäoloa. <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaan ei sisälly erikoissairaanhoidon sisäisiä konsultaatioita.
R71	Ammattihenkilöiden välinen neuvottelu	kahden tai useamman ammattihenkilön välinen asiointi, jossa ammattihenkilöt neuvottelevat keskenään asiakkaan asiassa ilman kontaktia asiakkaaseen, esim. verkostopalaverissa tai hoitokokouksessa ilman asiakasta. <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaan ei sisälly erikoissairaanhoidon sisäisiä neuvotteluja.
R72	Asiakkaan asian hoito	asiakkaan asian käsittely ilman kontaktia asiakkaaseen ja ilman ammattihenkilöiden välistä neuvottelua, esim. reseptin uudistaminen tai laboratoriovastauksen tarkastaminen tai lähetteen laatiminen <ul style="list-style-type: none"> • Luokkaan ei sisälly asiakkaan asian hoitoa erikoissairaanhoidon sisällä.
R80	Vuodeosastohoito	erikoissairaanhoidossa tai perusterveydenhuollossa annettava laitoshoidon, joka perustuu sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen 1806/2009 avo- ja laitoshoidon määrittelyn perusteista
R90	Muu asiointi	asiakkaan ja ammattihenkilön välinen asiointi muulla asiakkaan palveluprosessiin liittyvällä tavalla, joka ei sisälly luokituksen muihin luokkiin

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Kävijäryhmä

palvelutilanteessa läsnä olevien asiakkaiden sekä ammattihenkilöiden määrä ja tapahtuman yksityisyysaste

- Ilmoitetaan Hilmo - Kävijäryhmä- tai PTHAVO - Kävijäryhmä -luokituksella.
- Tietoja käytetään erilaisten palvelutilanteiden seurannassa.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Yksilökäynti	yhden identifioidun asiakkaan ja yhden ammattihenkilön välinen palvelutilanne
2	Ryhmävastaanotto	yhden identifioidun asiakkaan ja vähintään kahden ammattihenkilön välinen palvelutilanne
3	Ryhmäkäynti	kahden tai useamman identifioidun asiakkaan ja yhden tai useamman ammattihenkilön välinen palvelutilanne
5	Perheikäynti	yhden identifioidun asiakkaan ja hänen perheensä sekä yhden tai useamman ammattihenkilön välinen palvelutilanne
6	Yhteisötilaisuus	yhden tai useamman ammattihenkilön ja identifioimattoman asiakasjoukon välinen palvelutilanne

Käyttö: erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Käynnin luonne

asiakkaan asian ensisijainen kohdistuminen joko jo ilmenneeseen terveysongelmaan tai terveyden edistämiseen, terveyden ylläpitämiseen tai sairauksien ennaltaehkäisyyn

- ilmoitetaan PTHAVO - Käynnin luonne -luokituksella.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
SH	Sairaanhoito	Sairaanhoidolla tarkoitetaan tässä yhteydessä tutkimista, toimenpiteitä ja muuta hoitamista sekä kuntouttamista oireen, sairauden, vian tai vamman vuoksi.
TH	Terveydenhoito	Terveydenhoidolla tarkoitetaan kansanterveystyön osa-aluetta, jonka tarkoituksena on terveyden edistäminen sekä sairauksien ja tapaturmien ehkäisy.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

- Huom. Tieto käynnin luonteesta tulee merkitä sekä hoidon tarpeen arvioinnin että käynnin tietoihin. Tieto voi olla erilainen eri seurantapisteissä.
- Käyntien tilastoinnissa saadaan tietoa käyntien sisällöllisestä kohdentumisesta terveydenhoitoon ja sairaanhoitoon.
- Ks. lisätietoja luokituksen käytöstä kohdasta Hoidon tarpeen arviointi.

Esimerkkejä:

Kuntoutuksessa käynnin luonne määräytyy sen mukaan, onko kuntoutus sairauden vuoksi vai ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä. Jos potilaalla on jokin sairaus ja hänelle annetaan ravitsemusneuvontaa tai muuta neuvontaa, käynnin luonne on sairaanhoito. Jos saman käynnin aikana hoidetaan sairautta ja annetaan terveysneuvontaa, käynnin luonne on se, mihin tarkoitukseen aika varattiin.

Jos käynti tehdään terveydentilan toteamiseksi todistusta varten (T-todistus, ajokorttitodistus ja vastaavat), on kyse terveydenhoidosta.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto

3.10 Diagnoosit, käyntisyys ja toimenpiteet

Lääkäri määrittää vuodeosastohoidon hoitojakson tai avohoidon käynnin päättyessä diagnoosit sekä niiden ensisijaisuuden eli päädiagnoosin ja sivudiagnoosit. Diagnoosi tarkoittaa lääketieteellisesti määritettyä tautia (ks. esim. [Suomalainen tautien kirjaamisen ohjekirja](#)). Lääkäri kirjaa diagnoosin [THL - Tautiluokitus ICD-10:n](#) mukaisesti. Lääkäri tekee siis taudinmäärityksen, mutta terveydenhuollon muut ammattihenkilöt voivat käyttää lääkärin määrittämää diagnoosia potilaan käynnin syynä. Tällöin diagnoosin sijasta käytetään termiä käyntisyys.

Perusterveydenhuollossa hoitajat ja muut erityistyöntekijät käyttävät käyntisyiden kirjaamiseen useimmiten [Kuntaliitto – ICPC - 2 - Perusterveydenhuollon luokitusta](#). Erikoissairaanhoidossa hoitajat ja muut erityistyöntekijät käyttävät useimmiten [THL - Tautiluokitus ICD-10:tä](#), koska lääkärin aiemmin määrittämän diagnoosin ICD-10 –koodi on yleensä heidän käytettävissä. Kuitenkin myös erikoissairaanhoidossa hoitajat ja muut erityistyöntekijät voivat käyttää ICPC-2 –koodia, jos lääkäri ei ole aiemmin määrittänyt ICD-10:n mukaista diagnoosia. Tällaisia tilanteita voi olla esimerkiksi käynti vain hoitajan vastaanotolla päivystyksyksikössä.

[THL - Tautiluokitus ICD-10:n](#) koodit on oltava luokituksen tarkimmalla mahdollisella tasolla, ei otsikkotasolla. Kun terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat diagnoosit tarkimmalla mahdollisella tasolla, se auttaa myös heitä itseään miettimään oikeaa diagnoosia, potilaan hoitosuunnitelmaa sekä potilaan tilaa tämän poistuessa hoidosta.

Lisää ohjeita diagnoosien kirjaamiseen on saatavilla [Suomalaisesta tautien kirjaamisen ohjekirjasta](#) sekä [Potilastiedon rakenteinen kirjaaminen -oppaasta](#).

Päädiagnoosi ICD10 tai ensisijainen käyntisyys

tauti, sairaus, vika, vamma, kemiallisen aineen haittavaikutus tai hoidon haittavaikutus (t. haittavaikutuksen seuraus), joka on potilaan hoitojakson tai käynnin ensisijainen syy

- Päädiagnoosi ilmaistaan [THL - Tautiluokitus ICD-10:n](#) mukaisesti.
- Päädiagnoosi voi olla määräaikainen (ohimenevä sairaus, vika, vamma tms.) tai pysyväisluontoinen (pitkäaikainen sairaus, vika, vamma tms., jolla voi olla merkitystä useiden hoitotapahtumien aikana).
- Yhdessä hoitojaksossa tai käynnissä voi olla vain yksi päädiagnoosi. Sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa päädiagnoosi on pakollinen tieto.
- Eräät tietojärjestelmät käyttävät käsitettä ”tapahtumadiagnoosi”. Mikäli tapahtumadiagnooseja on useita, niistä yksi kirjataan päädiagnoosiksi ja muut sivudiagnooseiksi.

- Lääkäri määrittää päädiagnoosin, ja terveydenhuollon muu ammattilainen voi kirjata ensisijaisen käyntisyy sen perusteella.
- Jos hoitajat ja muut erityistyöntekijät kirjaavat ensisijaisen käyntisyy Tautiluokitus ICD-10:tä käyttäen, se ilmoitetaan tässä kentässä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito, sosiaalihuolto

Sivudiagnoosit ICD10 tai muut käyntisyys

hoidon kannalta toissijainen diagnoosi tai käyntisyys (tauti, sairaus, vika tms.), jolla on kyseisessä hoitotilanteessa vaikutusta potilaan tutkimiseen, hoitoon, ennusteeseen tai hänen välittömään terveydentilaansa

- Sivudiagnoosi ilmaistaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n mukaisesti.
- Sivudiagnoosi voi olla määräaikainen tai pysyväisluontoinen. Se voi olla todettavissa hoitajakson tai käynnin alkaessa tai sen aikana.
- Sivudiagnooseja voi olla monia. Hilmoissa ei ole rajoitettu sivudiagnoosien (tai muiden käyntisyiden) määrää.
- Eräät tietojärjestelmät käyttävät käsitettä ”tapahtumadiagnoosi”. Mikäli tapahtumadiagnooseja on useita, niistä yksi kirjataan päädiagnoosiksi ja muut sivudiagnooseiksi.
- Lääkäri määrittää pää- ja sivudiagnoosit, ja terveydenhuollon muu ammattilainen voi kirjata käyntisyys niiden perusteella.
- Jos hoitajat ja muut erityistyöntekijät kirjaavat ensisijaisen käyntisyy lisäksi muita käyntisyitä Tautiluokitus ICD-10:tä käyttäen, ne ilmoitetaan tässä kentässä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito, sosiaalihuolto

Sekä pää- että sivudiagnooseissa voi olla **yhdistelmäkoodeja**. Yhdistelmäkoodit muodostuvat THL - Tautiluokitus ICD-10:n kahdesta eri koodista. Niistä toinen ilmaisee syyn ja toinen oireen tai taudin anatomisen ilmenemiskohdan. Myös yhdistelmäkoodit pitää lähettää Hilmoon. Hilmo-tietojen saapuessa THL:ään yhdistelmäkoodit tarkistetaan ja syytä ilmaiseva koodi siirretään yhdistelmäkoodien välimerkkien (+, *, # ja &) avulla omaan kenttäänsä ja oiretta ilmaiseva omaansa. Mikäli yhdistelmäkoodeissa ei ole välimerkkejä tai syy- ja oirekoodit eivät ole jo THL:ään saapuessaan omissa kenttissään, saattavat syy- ja oirekoodit sijoittua rekistereissä väärin kenttiin.

Palveluntuottajan pitää Hilmo-tietoja kootessaan varmistaa, että potilastietojärjestelmät tai Hilmo-tietojen kokoamiseen liittyvät määrittelyt ja muut toimenpiteet eivät katkaise yhdistelmäkoodeja ja siten jätä niitä vajaiksi. Potilastietojärjestelmiin on tehty muutoksia, jotka purkavat koodit automaattisesti syy- ja oirekoodeiksi.

Sosiaalihuollon hoitoilmoituksessa THL - Tautiluokitus ICD-10:n mukaisia diagnooseja pitää käyttää aina silloin, kun diagnoosi on tiedossa. Jos sosiaalihuollon lääkäri ei ole määritellyt diagnoosia, sitä ei ilmoiteta.

Kehitysvammalaitokset ilmoittavat sekä THL - Tautiluokitus ICD-10:n että Leistin luokituksen mukaiset koodit. Kehitysvammalaitokset ovat saaneet oman alansa diagnooseja käsittelevän kirjan. Siitä ilmenee THL - Tautiluokitus ICD-10:n ja Leistin luokituksen vastaavuudet. Leistin luokituksen syydiagnoosit jaetaan kuuteen luokkaan:

- 1 Geneettiset syyt (esim. Downin oireyhtymää koskevat diagnoosit kuten Q90.9)
- 2 Tuntemattomasta syystä johtuva epämuodostuma tai oireyhtymä
- 3 Prenataalisyyt, lähinnä raskauteen liittyvät syyt
- 4 Paranataali- (ent. perinataali-) ja neonataalisyyt eli lähinnä synnytykseen liittyvät syyt
- 5 Lapsuusiän syyt
- 6 Tuntemattomat syyt

Kehitysvammalaitokset ilmoittavat

- Ensimmäisenä diagnoosina kehitysvammaisuuden tason THL - Tautiluokitus ICD-10:n F-luvun koodein (lievä F 70.0 tai F70.9, F70.1 tai F70.8, keski-aikea F71.0 tai F71.9, F71.1 tai F71.8 jne.).
- Toisena diagnoosina kehitysvammaisuuden syyn THL - Tautiluokitus ICD-10:n mukaisin koodein (esim. Q 90.9).

Ensisijainen käyntisyys ICPC2

asiakkaan tai potilaan ensisijainen hoidon syy tai terveysongelma

- ilmoitetaan Kuntaliitto – ICPC -2 Perusterveydenhuollon luokituksen mukaisesti.
- Vain hoitajat ja muut erityistyöntekijät (eivät lääkärit) voivat käyttää Kuntaliitto – ICPC -2 Perusterveydenhuollon luokituksen mukaisia koodeja.
- Ei käytetä vuodeosastohoidossa.
- Käyntisyynä ei voi olla ICPC- 2:n prosessikoodi (-30- -69-koodeja).

Käyttö: erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Muu käyntisyys ICPC2

asiakkaan tai potilaan toissijainen hoidon syy tai terveysongelma

- Ilmoitetaan Kuntaliitto - ICPC -2 Perusterveydenhuollon luokituksen mukaisesti.
- Vain hoitajat ja muut erityistyöntekijät (eivät lääkärit) voivat käyttää Kunta-liitto – ICPC -2 Perusterveydenhuollon luokituksen mukaisia koodeja.
- Ei käytetä vuodeosastohoidossa.
- Käyntisyyinä ei voi olla ICPC- 2:n prosessikoodi (-30- -69-koodeja).

Käyttö: erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito

Päädiagnoosin työhön liittyvyys

tieto siitä, liittykö asetettu päädiagnoosi potilaan tai asiakkaan työhön

- Ilmoitetaan K (= kyllä), jos potilaan tai asiakkaan päädiagnoosi liittyy hänen työhönsä, muutoin E (= ei).

Käyttö: työterveyshuolto

Sivudiagnoosin työhön liittyvyys

tieto siitä, liittykö asetettu sivudiagnoosi potilaan tai asiakkaan työhön

- Ilmoitetaan K (= kyllä), jos potilaan tai asiakkaan sivudiagnoosi liittyy hänen työhönsä, muutoin E (= ei).

Käyttö: työterveyshuolto

Ensisijaisen käyntisyy työhön liittyvyys

tieto siitä, liittykö ensisijainen käyntisyys potilaan tai asiakkaan työhön

- Ilmoitetaan K (= kyllä), jos potilaan tai asiakkaan ensisijainen käyntisyys liittyy hänen työhönsä, muutoin E (= ei).

Käyttö: työterveyshuolto

Muun käyntisyyn työhön liittyvyys

tieto siitä, liittyykö muu käyntisyys potilaan tai asiakkaan työhön

- Ilmoitetaan K (= kyllä), jos potilaan tai asiakkaan muu käyntisyys liittyy hänen työhönsä, muutoin E (= ei).

Käyttö: työterveyshuolto

Päädiagnoosin vaikutus työkykyyn (työkyvyn tukitoimien tarve)

tieto siitä, ovatko työkyvyn tukitoimet tarpeen

- Ilmoitetaan K (= kyllä), jos työkyvyn tukitoimet ovat tarpeen, muutoin E (= ei).
- Tieto ilmoitetaan, kun arvioidaan päädiagnoosin vaikutusta työkykyyn.

Käyttö: työterveyshuolto

Sivudiagnoosin vaikutus työkykyyn (työkyvyn tukitoimien tarve)

tieto siitä, ovatko työkyvyn tukitoimet tarpeen

- Ilmoitetaan K (= kyllä), jos työkyvyn tukitoimet ovat tarpeen, muutoin E (= ei).
- Tieto ilmoitetaan, kun arvioidaan sivudiagnoosin vaikutusta työkykyyn.

Käyttö: työterveyshuolto

Ensisijaisen käyntisyyn vaikutus työkykyyn (työkyvyn tukitoimien tarve)

tieto siitä, ovatko työkyvyn tukitoimet tarpeen

- Ilmoitetaan K (= kyllä), jos työkyvyn tukitoimet ovat tarpeen, muutoin E (= ei).
- Tieto ilmoitetaan, kun arvioidaan ensisijaisen käyntisyyn vaikutusta työkykyyn.

Käyttö: työterveyshuolto

Muun käyntisyyen vaikutus työkykyyn (työkyvyn tukitoimien tarve)

tieto siitä, ovatko työkyvyn tukitoimet tarpeen

- Ilmoitetaan K (= kyllä), jos työkyvyn tukitoimet ovat tarpeen, muutoin E (= ei).
- Tieto ilmoitetaan, kun arvioidaan muun käyntisyyen vaikutusta työkykyyn.

Käyttö: työterveyshuolto

Päädiagnoosin ulkoinen syy

päädiagnoosina olevan taudin, sairauden, vian, vamman, haittavaikutuksen tms. aiheuttanut ulkoinen tekijä

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n koodeilla V01–Y98 (vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt).
- Ulkoinen syy on pakollista ilmoittaa, kun diagnoosina on THL - Tautiluokitus ICD-10:n koodi S00–T98 (vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden aiheuttamat seuraukset).
- Päädiagnoosin ulkoinen syy ilmoitetaan tässä kentässä, ei päädiagnoosin kentässä.
- Ulkoinen syy ei ilmaise seurausta, kuten siitä seurannutta sairautta, vikaa, vammaa tms.
- Jos kyseessä on tapaturma, seuraavat tiedot pitää ilmoittaa:
- Tapaturmamekanismi: ulkoisen syyn koodi V00–X59, Y85–Y86
- Potilaan tai uhrin toiminta tai tapaturman paikka: ulkoisen syyn koodi Y94–Y96
- Alkoholin mahdollinen myötävaikutus tapahtumaan: ulkoisen syyn koodi Y90–Y91
- Jos ulkoisia syitä on useita, kohdistetaan kukin ulkoinen syy siihen liittyvään diagnoosiin järjestysnumerolla. Kun ulkoinen syy liittyy päädiagnoosiin, käytetään järjestysnumeroa 0 (vain yksi päädiagnoosi mahdollinen), ja sivudiagnooseihin liittyvät syyt merkitään järjestysnumeroilla 1:stä eteenpäin.
- Hoidon haittavaikutuksen syy ilmoitetaan ulkoisen syyn koodein Y40–Y84 tai Y88.0–Y88.3 (ks. myös haittavaikutuksia koskevat tietokentät).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Sivudiagnoosin ulkoinen syy

sivudiagnoosina olevan taudin, sairauden, vian, vamman, haittavaikutuksen tms. aiheuttanut ulkoinen tekijä

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n koodi V01-Y98 (vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt).
- Ulkoinen syy on pakollista ilmoittaa, kun diagnoosina on THL - Tautiluokitus ICD-10:n koodi S00–T98 (vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden aiheuttamat seuraukset).
- Sivudiagnoosin ulkoinen syy ilmoitetaan tässä kentässä, ei sivudiagnoosin kentässä.
- Ulkoinen syy ei ilmaise seurausta, kuten siitä seurannutta sairautta, vikaa, vammaa tms.
- Jos kyseessä on tapaturma, seuraavat tiedot pitää ilmoittaa:
- Tapaturmamekanismi: ulkoisen syyn koodi V00–X59, Y85–Y86
- Potilaan tai uhrin toiminta tai tapaturman paikka: ulkoisen syyn koodi Y94–Y96
- Alkoholien mahdollinen myötävaikutus tapahtumaan: ulkoisen syyn koodi Y90–Y91.
- Jos ulkoisia syitä on useita, kohdistetaan kukin ulkoinen syy siihen liittyvään diagnoosiin järjestysnumerolla. Kun ulkoinen syy liittyy päädiagnoosiin, käytetään järjestysnumeroa 0 (vain yksi päädiagnoosi mahdollinen), ja sivudiagnooseihin liittyvät syyt merkitään järjestysnumerolla 1:stä eteenpäin.
- Hoidon haittavaikutuksen syy ilmoitetaan ulkoisen syyn koodein Y40–Y84 tai Y88.0–Y88.3 (ks. myös haittavaikutuksia koskevat tietokentät).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito

Päädiagnoosin tapaturmatyyppi

tapaturmaan liittyvä toiminto ja tapahtumapaikka

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n koodeilla Y94–Y96 (Tapaturmatyyppi).
- Tapaturmatyyppiä käytetään pääsääntöisesti erilaisten tapaturmien mekanismeja ilmaisevien koodien yhteydessä (ulkoisen syyn koodien V00–X59 ja Y85–Y86 yhteydessä).
- Päädiagnoosin tapaturmatyyppi ilmoitetaan tässä kentässä, ei päädiagnoosin kentässä.

- Jos tapaturmatyyppin koodeja on useita, kohdistetaan kukin tapaturmatyyppi siihen liittyvään diagnoosiin järjestysnumerolla. Kun tapaturmatyyppi liittyy päädiagnoosiin, käytetään järjestysnumeroa 0 (vain yksi päädiagnoosi mahdollinen), ja sivudiagnoosien tapaturmatyypit merkitään järjestysnumerolla 1:stä eteenpäin.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Sivudiagnoosin tapaturmatyyppi

tapaturmaan liittyvä toiminto ja tapahtumapaikka

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n koodeilla Y94–Y96 (Tapaturmatyyppi).
- Tapaturmatyyppiä käytetään pääsääntöisesti erilaisten tapaturmien mekanismeja ilmaisevien koodien yhteydessä (ulkoisen syyn koodien V00–X59 ja Y85–Y86 yhteydessä).
- Sivudiagnoosin tapaturmatyyppi ilmoitetaan tässä kentässä, ei sivudiagnoosin kentässä.
- Jos tapaturmatyyppin koodeja on useita, kohdistetaan kukin tapaturmatyyppi siihen liittyvään diagnoosiin järjestysnumerolla. Kun tapaturmatyyppi liittyy päädiagnoosiin, käytetään järjestysnumeroa 0 (vain yksi päädiagnoosi mahdollinen), ja sivudiagnoosien tapaturmatyypit merkitään järjestysnumerolla 1:stä eteenpäin.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Pitkäaikaisdiagnoosi

pitkäaikainen tai pysyväisluontoinen diagnoosi

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n mukaisesti.
- Pitkäaikaisdiagnoosi voidaan ilmoittaa, vaikka se esiintyisi samanaikaisesti myös pää- tai sivudiagnoosina.
- Pitkäaikaisdiagnoosi ilmoitetaan potilaan jokaisen käynnin ja hoitojakson tiedoissa. Sillä on yleensä merkitystä useiden käyntien tai hoitojaksojen aikana, vaikka ne eivät olisi hoidon varsinainen syy.

- Pitkäaikaisdiagnoosia koskeva tieto kerätään vuodesta 2019 lähtien myös perusterveydenhuollon avohoidosta, suun terveydenhuollosta ja työterveys- huollosta.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys- huolto, kotihoito

Pitkäaikaisdiagnoosin ulkoinen syy

pitkäaikaisen taudin, sairauden, vian, vamman tms. aiheuttanut ulkoinen tekijä

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n mukaisesti.
- ks. lisätietoja kohdasta ”Ulkoinen syy”

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys- huolto, kotihoito

Pitkäaikaisdiagnoosin tapaturmatyyppi

pitkäaikaisen taudin, sairauden, vian, vamman tms. aiheuttaneeseen tapaturmaan liit- tyvä toiminto ja tapahtumapaikka

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n mukaisesti.
- Ks. lisätietoja kohdasta ”Tapaturmatyyppi”

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys- huolto, kotihoito

Pitkäaikaisdiagnoosin alkuhetki

päivä, jolloin lääkäri on tehnyt pitkäaikaisen sairauden diagnoosin

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Pitkäaikaisdiagnoosin loppuhetki

päivä, jolloin lääkäri on poistanut pitkäaikaissairauden diagnoosin

- Pitkäaikaissairauden diagnoosi päättyy esimerkiksi siksi, että diagnoosi muuttuu tai tarkentuu.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Toimenpide

terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä toimenpide

- Ilmoitetaan THL - Toimenpideluokituksen mukaisesti
- Toimenpide kirjataan vain kerran (myös Potilastiedon rakenteisen kirjaamisen oppaan mukaisesti).
- Vain toimenpiteen tehnyt palveluntuottaja ilmoittaa kyseisen toimenpiteen Hilmoon (ei toimenpiteen jälkeisestä jatkohoidosta vastaava palveluntuottaja eikä toimenpiteen jälkeisen kontrollikäynnin suorittanut poliklinikka).
- Toimenpiteitä voi olla yksi tai useita. Hilmassa ei ole rajoitettu toimenpiteiden määrää.
- On hyvä varmistaa, että toimenpiteet ja diagnoosit (erityisesti päädiagnoosi) sopivat toisiinsa.
- Syöpätautien kirjaamiseen on erillinen opas: Hoitoonpääsyn seuranta syövän hoidossa: Määrittelyt ja ohjeistus. Voimassa 1.1.2017 lähtien. THL Ohjaus:2016_021.
- Kuvantamistutkimukset ovat osa THL - Toimenpideluokitusta, ja ne ilmoitetaan toimenpiteinä luokituksen mukaisesti. On huomattava, että luokitus sisältää myös konservatiivisten alojen toimenpiteiden koodeja.
- Myös perusterveydenhuollon toimenpiteet kirjataan THL - Toimenpideluokituksen koodein. Aiemmin käytössä olleet SPAT-koodit on sisällytetty osaksi THL - Toimenpideluokitusta. Mikäli SPAT-koodeja käytetään edelleen, tietojärjestelmiin voidaan ohjelmoida kytkentä terveydenhuollon ammattihenkilön kirjaaman SPAT-koodin ja THL - Toimenpideluokituksen välille.
- Terveysongelmainen SPAT-kohdennus -luokitus ICD-10 tautiluokituksella on päivitetty vuonna 2019 THL:n koodistopalvelimelle. Luokitus kuvaa, mikä perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokituksen (SPAT) toiminnot tulevat usein käytettäväksi, kun käynnin syynä on tietty ICD-10 tautiluokituksella kuvattu sairaus tai ongelma.
- Jatkohoitoa kuvaavia SPAT-koodeja käytetään edelleen perusterveydenhuollossa sekä työterveyshuollossa. Jatkohoidon (SPAT-)tiedot ovat tarkemmin kuvattuna liitteessä.

- Työterveyshuollon jatkohoitotiedot ovat omassa taulukossaan liitteenä.
- Neuvola-asetuksen toteutumisen seurantaan varten tarvittavat toimet sekä työterveyshuollon toiminnot kirjataan THL - Toimenpideluokituksen mukaisesti. Tarkemmat toimenpidekoodit ilmenevät liitteistä. Uusi toimenpidekoodi on lisätty, Äitiyden tunnustaminen.
- Työterveyshuollon toimintotiedot ovat omassa taulukossaan liitteenä.
- THL - Toimenpideluokituksen on lisätty päihdeiden käytön kartoittamiseen liittyviä toimenpiteitä (liite).
- On huomattava myös psykiatrisen hoidon toimenpiteet, esim. AA400 (Sähköshokki psyykkisen sairauden hoitona).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Toimenpiteen lisäkoodi

toimenpidettä tarkemmin kuvaava lisäkoodi

- Ilmoitetaan THL - Toimenpideluokituksen koodein (yleensä luvun ”Z Lisäkoodit” koodeilla).
- Lisäkoodi ilmaisee toimenpiteen uusinnan, tekniikan, olosuhteen tai muun erityisen huomion; huom. puoleisuudelle on oma tietokenntänsä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Toimenpiteen puoleisuus

tieto siitä, onko toimenpide tehty oikealle, vasemmalle tai molemmille puolille

- Ilmoitetaan THL - Toimenpideluokituksen koodein ZXA00 (= oikea puoli), ZXA05 (= vasen puoli) tai ZXA10 (= molemminpuolinen).
- Puoleisuutta koskeva tieto ilmoitetaan, mikäli toimenpide on mahdollista tehdä kehon oikealle tai vasemmalle puolelle tai saman toimenpiteen aikana molemmille puolille (esimerkiksi molempien silmien kaihileikkaus kirjataan ZXA10).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Toimenpiteen aloitusaika

toimenpiteen aloituksen päivämäärä ja kellonaika

- Toimenpiteen aloitusaika tarkoittaa hetkeä, jolloin leikkausviilto tehdään.
- Mikäli ”saman salikerran” aikana tehdään useita toimenpiteitä, ilmoitetaan ensimmäisen toimenpiteen aloitusaika ja viimeisen toimenpiteen lopetus-aika.
- Mikäli toimenpiteiden, kuten monien polikliinisten toimenpiteiden, ajan-kohta ei ole eriteltävissä aloitus- ja lopetusajankohdiksi, ilmoitetaan aloitus- ja lopetusajankohdassa sama päivämäärä ja kellonaika.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Toimenpiteen lopetusaika

toimenpiteen lopetuksen päivämäärä ja kellonaika

- Toimenpiteen lopetusaika tarkoittaa hetkeä, jolloin leikkaushaava suljetaan.
- Mikäli ”saman salikerran” aikana tehdään useita toimenpiteitä, ilmoitetaan ensimmäisen toimenpiteen aloitusaika ja viimeisen toimenpiteen lopetusai-ka.
- Mikäli toimenpiteiden, kuten monien polikliinisten toimenpiteiden, ajan-kohta ei ole eriteltävissä aloitus- ja lopetusajankohdiksi, ilmoitetaan aloitus- ja lopetusajankohdassa sama päivämäärä ja kellonaika.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Leikkaustoimenpide

tieto siitä, onko toimenpide tehty leikkaussalissa tai leikkaussaliolosuhteissa

- K (= kyllä), jos toimenpide on tehty leikkaussalissa tai leikkaussaliolosuhteis-sa, muutoin E (= ei).
- Käytännössä tieto poimitaan yleensä leikkaussalitietojärjestelmästä.
- Kyseessä on yleensä vaativa toimenpide, ei pientoimenpide.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Tehohoidon toimenpidekoodi

tehohoitoa kuvaava koodi

- Ilmoitetaan THL - Toimenpideluokituksen mukaisesti. Huom. Luokitus sisältää useita tehooidon koodeja (esim. WX872 Tehohoito, WX882 Tehoalvonta ja WX892 Valvontatasoinen hoito).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

Tehohoidon aloitusaika

tehooidon aloituksen päivämäärä ja kellonaika

- Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

Tehohoidon lopetusaika

tehooidon lopetuksen päivämäärä ja kellonaika

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

Avohoidon toimenpide, SPAT

perusterveydenhuollon avohoidon toimenpide SPAT-luokituksella ilmaistuna

- THL ottaa edelleen erikseen vastaan SPAT-koodeja. Ne on myös sisällytetty osaksi THL - Toimenpideluokitusta. Perusterveydenhuollon toimenpiteet kirjataan THL - Toimenpideluokituksen koodein. Mikäli SPAT-koodeja käytetään edelleen, tietojärjestelmiin voidaan ohjelmoida kytkentä terveydenhuollon ammattihenkilön kirjaaman SPAT-koodin ja THL - Toimenpideluokituksen välille.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Suun terveydenhuollon toimenpide

suun terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä toimenpide

- Ilmoitetaan THL - Suun terveydenhuollon toimenpideluokituksen mukaisesti; tässä ei käytetä THL - Toimenpideluokituksen muita koodeja.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Hampaan numero

sen hampaan numero, johon suun terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä toimenpide kohdistui

- Ilmoitetaan STH - STH1 Hampaiden numerointi -luokituksen mukaisesti.
- Hammas (hampaan numero) ja siihen tehty toimenpide liitetään toisiinsa (ks. tekniset määrittelyt).

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Haittavaikutus

tapahtuma, joka normaaliin hoitoon verrattuna aiheuttaa potilaalle objektiivista lääketieteellistä haittaa, hoidon keston pidentymistä tai lisääntyneitä hoitokustannuksia

- Ilmoitetaan Hilmo - Hoidon haittavaikutus -luokituksen mukaisesti.
- Tässä käytetty haittavaikutuksen määritelmä perustuu ”Suomalaiseen tautien kirjaamisen ohjekirjaan” (toim. J. Komulainen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Opas 17/2012). Käytämme ohjekirjan määritelmää, koska Hilmon haittavaikutuksia koskeva tiedonkeruu perustuu siihen sekä THL - Tautiluokitus ICD-10:een.
- Haittavaikutuksena ilmoitetaan diagnoisoitavissa oleva haittavaikutus. Tämä tarkoittaa myös sitä, että haittavaikutuksen pitää olla ilmaistavissa ICD-10-luokituksen koodein. Jos haittavaikutus ei ole ilmaistavissa ICD-10-luokituksen koodein, sitä ei voi ilmoittaa Hilmoon.
- Haittavaikutukseksi katsotaan myös infektiona ilmenevä haittavaikutus sekä hoitojakson tai käynnin aikainen tapaturma kuten sängystä putoaminen tai kaatuminen.
- Hoitoilmoituksessa ei oteta kantaa siihen, olisiko haittavaikutus ollut estettävissä toisin toimimalla tai onko kyseessä korvattava potilasvahinko.
- Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaan hoitoon liittyvien haittojen seuranta on jokaisen terveydenhuollon toimintayksikön sekä yksittäisen toimijan velvoite (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus 341/2011 laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta laadittavasta suunnitelmasta).
- Yksittäisen käynnin tai hoitojakson aikana voi olla useita haittavaikutuksia.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
0	Ei haittavaikutusta	hoitojakson tai käynnin aikana ei tapahtunut haittavaikutusta
1	Uusi haittavaikutus	hoitojakson tai käynnin aikana tapahtui haittavaikutus
4	Aiempi haittavaikutus	hoitojakson tai käynnin aikana todettiin ja/tai hoidettiin aieman hoitojakson/käynnin aikana tapahtunutta haittavaikutusta

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Haittavaikutuksen syy

haittavaikutuksen syy tai tapa, jolla haittavaikutus tapahtui

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n koodeilla Y40–Y84 tai Y88.0–Y88.3 (ulkoinen syy).
- Syy pitää liittää siihen diagnoosiin, joka ilmaisee haittavaikutuksen seurauksena.
- Haittavaikutuksen syyn voi ilmoittaa vaihtoehtoisesti myös ulkoisen syyn kentässä.
- Esimerkkinä on lääkkeen aiheuttama anafylaktinen sokki: haittavaikutuksen syy on Y57 (lääkkeen tai lääkeaineen haittavaikutus) ja haittavaikutuksen seurauksena on T88.6 (ohjeen mukaan annetun oikean lääkeaineen aiheuttama anafylaktinen sokki). Koodi T88.6 sekä sen aiheuttaneen lääkkeen ATC-koodi ilmaistaan yhdistelmäkoodeina, jossa T88.6 on oirekoodi ja ATC-koodi syykoodi (seitsemän merkin tarkkuudella).
- Jos haittavaikutuksen syitä on useita, kohdistetaan kukin syy siihen liittyvään haittavaikutuksen seuraukseen järjestysnumerolla.
- Perusterveydenhuollon avohoidon, työterveyshuollon ja kotihoidon toteamat tai hoitamat haittavaikutukset ilmoitetaan diagnoosien ja ulkoisen syyn kentässä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastoahoito

Haittavaikutuksen seurauksena

haittavaikutuksesta seurannut tauti, sairaus, vika, vamma tms.

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n mukaisesti.
- Jos haittavaikutuksesta seuraa useita tauteja, sairauksia, vikoja, vammoja tms., kohdistetaan kukin seurauksena siihen vaikuttaneeseen syyhyn (haittavaikutuksen syy) järjestysnumerolla.
- Perusterveydenhuollon avohoidon, työterveyshuollon ja kotihoidon toteamat tai hoitamat haittavaikutukset ilmoitetaan diagnoosien ja ulkoisen syyn kentässä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastoahoito

Haittavaikutuksesta aiheutunut toimenpide

haittavaikutuksen diagnosoimiseksi tai hoitamiseksi tehty toimenpide

- Ilmoitetaan THL - Toimenpideluokituksen mukaisesti.
- Uusinta- tai jatkotoimenpide ilmaistaan koodilla ZS*00, jossa koodin kolmas merkki ilmaisee elinryhmän, esimerkiksi ZSC00 (aiempaan silmän alueeseen liittyvä toimenpide).
- Haittavaikutuksesta aiheutuneita toimenpiteitä voi olla useita.
- Perusterveydenhuollossa, työterveyshuollossa ja kotihoidossa haittavaikutuksesta aiheutunut toimenpide ilmoitetaan Toimenpide-kentässä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Haittavaikutuksesta aiheutuneen toimenpiteen lisäkoodi

haittavaikutuksesta aiheutuneen toimenpiteen lisäkoodi

- Lisäkoodi ilmaisee puoleisuuden, uusinnan, tekniikan, olosuhteen tai muun erityisen huomion.
- Yhteen toimenpiteeseen voi kohdistua useita lisäkoodeja.
- Mikäli useisiin toimenpiteisiin kohdistuu lisäkoodi tai yksittäiseen toimenpiteeseen kohdistuu useita lisäkoodeja, ilmoitetaan ne järjestysnumeroilla ”n” ja ”m” (TOIMP<n>LISAKOODI<m>). Merkki <n> viittaa toimenpiteeseen ja <m> on lisäkoodin järjestysnumero.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

NordDRG (Diagnosis Related Group)

on luokitusjärjestelmä, jossa potilaan saama hoito ryhmitellään päädiagnoosin, mahdollisten hoitoon vaikuttavien sivudiagnoosien, suoritettujen toimenpiteiden, hoitoajan sekä potilaan iän ja sukupuolen ja sairaalasta poistumistilan mukaan kliinisesti mielekkäisiin ryhmiin; kunkin ryhmän sisällä hoitajakson vaatima voimavarojen kulutus on keskimäärin samaa luokkaa

- Pohjoismaista DRG-luokitusta kutsutaan nimellä NordDRG.
- NordDRG:n Full-ryhmät käsittävät erikoissairaanhoidon avo- ja laitoshoidon.
- NordDRG:n Classic-ryhmät sisältävät erikoissairaanhoidon laitoshoidon.
- Ryhmittelyssä käytetään ensisijaisesti NordDRG:n Full-ryhmittelijää. Mikäli palveluntuottajan käytettävissä ei ole Full-ryhmittelijää, voi ryhmittelyn tehdä Classic-ryhmittelijällä.

- Mikäli palveluntuottajan käytettävissä ei ole DRG-ryhmittelijää, kenttä jätetään tyhjäksi.
- Tietoa DRG-ryhmästä hyödynnetään muun muassa erikoissairaanhoidon Hilmo-tietojen laadun tarkkailussa, esimerkiksi puuttuvien toimenpidetietojen havaitsemiseksi.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito

NordDRG-versio

tieto siitä, mitä ryhmittelijää käytettiin

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito

NordDRG-vuosi

tieto siitä, minkä vuoden versiota käytettiin

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Työkyvyttömyyden syyt (ICD-10)

tauti, sairaus, vika, vamma, kemiallisen aineen haittavaikutus tai hoidon haittavaikutus (haittatapahtuma), joka on potilaan tai asiakkaan työkyvyttömyyden syy

- Ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n mukaisesti.
- Työkyvyttömyyden syitä voi olla yksi tai useita.

Käyttö: työterveyshuolto

Työkyvyttömyyden syyt (ICPC-2)

terveysongelma tms., joka on potilaan tai asiakkaan työkyvyttömyyden syy

- ilmoitetaan Kuntaliitto – ICPC -2 Perusterveydenhuollon luokituksen mukaisesti.
- Työkyvyttömyyden syitä voi olla yksi tai useita.

Käyttö: työterveyshuolto

Työkyvyttömyyden alkamispäivä
päivämäärä, jolloin työkyvyttömyys alkoi

Käyttö: työterveyshuolto

Työkyvyttömyyden loppumispäivä
päivämäärä, jolloin työkyvyttömyys päättyi

Käyttö: työterveyshuolto

Pitkäaikaishoito

tieto siitä, onko potilaalla tai asiakkaalla laitoshoidon pitkäaikaishoitopäätös tai vuokrasopimus palveluasumisyksikössä

- K (= kyllä), jos asiakkaalle tai potilaalle on tehty laitoshoidon pitkäaikaishoidon päätös kyseiselle hoitajaksolle tai potilaalla on pitkäaikaishoitopäätös toisesta laitoksesta tullessaan hoitoon tai jos palveluasumisen asiakas on pitkäaikainen asiakas. Laitoshoidossa pitkäaikaishoitopäätös tehdään, jos laitoshoidon on jo hoidon alkaessa arvioitu kestävän yli kolme kuukautta. Samoin pitkäaikaishoidon päätös tehdään henkilölle, joka on ollut laitoksessa jo kolme kuukautta ja jonka toimintakyky on heikentynyt niin, että häntä on hoidettava edelleenkin laitoksessa. Palveluasumisen pitkäaikaisilla asukkailla on voimassa oleva vuokrasuhde palveluasuntoon. Muutoin E (= ei).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, sosiaalihuolto

Riskipisteet (EuroSCORE 2)

EuroSCOREn sydäntoimenpidettä edeltävä riskipisteityksen luku

- Ilmoitetaan käyttämällä EuroSCORE II -pisteitä (www.euroscore.org).
- Riskipisteet ilmoitetaan, jos potilaalle on tehty sydänkirurginen leikkaus tai läppätoimenpide katetrin avulla (suositeltavaa ilmoittaa myös muista sydäntoimenpiteistä).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito

Lomapäivien lukumäärä

aika, jonka potilas on sovitusti pois vuodeosastohoidosta mutta potilasta ei ole uloskirjattu

- Lomapäiviin ei lasketa päivää, jolloin potilas lähti lomalle ja palasi lomalta.
- Lomapäiviksi ei katsota sarjahoitajaksojen välejä, jaksottaishoitoon sisältyviä välejä eikä siirtymisiä laitoksesta toiseen. Edellisissä on kyse päättyneestä hoitoksesta, josta tehdään hoitoilmoitus.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito

3.11 Lääkitystiedot

Hilmoon poimitaan THL/Tietosisältö - Lääkemerkitä -koodistopalvelimella saatavilla olevan määrittelyn mukaisesti potilaan koko voimassa oleva lääkitys riippumatta siitä, muutetaanko lääkitystä juuri kyseisellä käynnillä.

Määrätyn lääkkeen ATC-koodi

määrätyn lääkkeen Lääketietokannan mukainen ATC-koodi

- Ilmoitetaan FIMEA - ATC Luokitus -koodistoluokituksen mukaisesti.
- Tietoja käytetään lääkityskäytäntöjen seurantaan.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Lääkepakkauksen yksilöivä tunniste ja tunnisteiden mukainen nimi (VNR)

lääkepakkauksen yksilöivä numero ja sen mukainen lääkevalmisteen nimi, esimerkiksi VNR-numero

- Ilmoitetaan Kela - Lääketietokannan (VNR-koodi) mukaisesti.
- VNR-koodin avulla saadaan selville Lääketietokannassa olevan lääkkeen kaupp nimi, lääke-muoto ja pakkausko ko.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Valmisteen nimi

lääkevalmisteen Lääketietokannan mukainen kaupp nimi

- Ilmoitetaan Kela - Lääketietokannan Kaupp nimi-kohdan mukaisesti.
- Lääkevalmisteesta ilmoitetaan Lääketietokannan mukainen kaupp nimi silloin, kun valmisteella ei ole VNR-numeroa ja kyseessä on Lääketietokannassa oleva perusvoide, kliininen ravintovalmiste, määräaikainen erityislupavalmiste tai rekisteröity lääkevalmiste.
- Tieto lääkeaineen kaupp nimestä tarvitaan käytetyn lääkkeen tunnistamiseen, jos VNR-numeroa tai rokotteen eränumeroa ei ole tiedossa.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Lääkkeen määräämispäivä

ajankohta, jolloin lääkkeen määräysmerkintä on tehty

- Ajankohta ilmoitetaan aikaleiman päivämäärällä ja kellonajalla, TS (Point In Time)

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

3.12 Rokotustiedot

Rokotustietoja kerätään Hilmoon, jotta rokotusten kattavuutta sekä rokotusten hyötyjä ja turvallisuutta voidaan seurata ja arvioida.

Annetun rokotuksen tiedot ilmoitetaan joko siitä käynnistä, jolloin rokotus on annettu, tai sen käynnin yhteydessä, jolloin on kirjattu tietoja aikaisemmin annetuista rokotuksesta. Rokotuspäivä on sama kuin käyntipäivä, jos käynnillä annetaan rokote. Rokotuspäivä on eri, jos käynnillä kirjataan aiemmin annettu rokote. Käynnillä annettavasta rokotuksesta pitää ilmoittaa enemmän tietoja kuin aiemmin annetusta rokotuksesta. Aiemmin annetusta rokotteesta voidaan Lääketietokannan mukaisen kauppanimen sijasta kirjata rokotteen geneerinen nimi tai ainoastaan rokotussuoja.

Rokotustietojen koodisto on kolmiportainen. Rokotevalmisteiden koodisto (THL - Rokotevalmisteet) kattaa nykyiset ja aiemmin käytetyt valmisteet sekä niiden kauppanimet. Jokaiselle valmisteelle on määritelty rokote eli geneerinen nimi (THL - Rokotteet), joka kertoo muun muassa siitä, onko kyse yhdistelmärokotteesta. Jokaiselle rokotteelle ilmaistaan rokotussuoja (THL - Rokotussuoja) eli mitä tauteja ja infektioita torjumaan rokote on annettu. Yksi rokote voi sisältää monta rokotussuojaa.

Rokotustietojen tietosisältö on Koodistopalvelimella: [THL/Tietosisältö - Rokotustiedot](#). Lisätietoja rokotusten kirjaamisesta on THL:n verkkosivulla osoitteessa www.thl.fi/rokottaminen.

Rokotteen ATC-koodi

ATC-luokituksen J07-ryhmään perustuva rokotteen koodi ja koodin mukainen nimi

- Ilmoitetaan [FIMEA - ATC -luokituksen mukaisesti](#).
- Ilmaisee rokotussuojan.
- Rokotteet ovat ATC-luokituksen J07-ryhmässä (esimerkiksi rokote ”J07AM51”)

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Rokotteen nimi

rokotteen Lääketietokannasta saatava kauppanimi tai rokotteen vapaamuotoinen geneerinen nimi

- Ilmoitetaan vapaana merkkijonona (ST).
- Luokituksen Lyhenne-kenttä, esimerkiksi ”diTeBooster”
- Ilmoitettava, jos rokottamisen päivä on sama kuin käyntipäivä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito

Rokote

rokotteen geneerinen nimi

- Ilmoitetaan THL - Rokotteet -luokituksen mukaisesti.
- Rokotteen nimi on ilmoitettava, jos Rokotteen kaupp nimi -kenttä on tyhjä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito

Rokotussuoja

tieto taudeista tai infektioista, jota rokotuksella pyritään ehkäisemään

- Ilmoitetaan THL - Rokotussuoja -luokituksen mukaisesti
- Arvot erotetaan pilkulla, esimerkiksi ”2,7”.
- Rokotussuoja on ilmoitettava, jos Rokote-kenttä on tyhjä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito

Rokotepakkauksen yksilöintinumero

valmistajan antama VNR-koodi, joka on Lääketietokannassa

- Ilmoitetaan Kela – Lääketietokannan (VNR-koodi) mukaisesti
- Yksilöintitunnus ilmaisee rokotteen kaupp nimen, rokotemuodon ja pakkaus koon.
- Rokotepakkauksen yksilöintinumero ei ole pakollinen.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito

Rokotteenantopäivämäärä

päivämäärä, jolloin rokote on annettu

- Ilmoitetaan aikaleiman päivämäärätieto ja kellonaika, TS (Point In Time).
- Jos kellonaika ei ole tiedossa, tunti ja minuutti ilmoitetaan ”0000” tai jätetään tyhjäksi.
- Rokotteenannon päivämäärä on ilmoitettava jokaisesta rokotuksesta.
- Rokotteenantopäivä voi olla eri kuin käyntipäivä. Kun ilmoitetaan aiempi rokotus, päivämäärä voidaan kirjata vuosilukuna tiedossa olevalla tarkkuudella.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Rokotepakkauksen eränumero

valmistajan antama tunniste rokotteen valmistuserälle

- Ilmoitetaan vapaana merkkijonona (ST).
- Valmistuserä ilmenee rokotteen pakkauksesta.
- Rokotteen eränumero ilmaisee rokotteen yksiselitteisesti.
- Tutkimusrokotteilla ja aiemmin annetuilla rokotteilla ei välttämättä ole eränumeroita.
- Eränumeroa käytetään eräkohtaisen turvallisuuden ja vaikuttavuuden seurantaan.
- Eränumero on ilmoitettava, jos rokotteenantopäivä on käyntipäivä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Annoksen järjestysluku

tieto annetun rokotteen järjestyksestä, kun kyseessä on rokotussarja

- Ilmoitetaan kokonaislukuna (INT).
- Annoksen järjestysluku ei ole pakollinen.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Rokotustapa

koodilla ilmaistu tieto siitä, miten rokotus on annettu

- Ilmoitetaan AR/YDIN - Rokotustapa -luokituksen mukaisesti.
- Voi saada esimerkiksi arvon ”IM”.
- Rokotustapa on ilmoitettava, jos rokotteenantopäivä on sama kuin käyntipäivä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Pistoskohta

koodilla ilmaistu anatominen paikka, johon rokotus on annettu

- Ilmoitetaan AR/YDIN - Pistoskohta-luokituksen mukaisesti.
- Voi saada esimerkiksi arvon ”OO”.
- Pistoskohta on pakollinen, jos rokotteenannon päivämäärä on sama kuin käyntipäivä ja jos rokotustapa on ”IM”, ”ID” tai ”SC”.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

3.13 Fysiologiset mittaukset

Fysiologisten mittausten tiedot ovat yhtenevät Hilmo-tietojen ja Kanta-tietojen välillä. Fysiologiset mittaukset kirjataan potilastietojärjestelmiin FinLOINC - Fysiologiset mittaukset -luokituksella. Luokitus sisältää potilaan tilaa kuvaavia kliinisiä mittaustuloksia ja löydöksiä. FinLOINC pohjautuu Regenstrief-instituutin ylläpitämään Logical Observation Identifiers Names and Codes (LOINC®) -nimikkeistöön, ja sisältää siitä vain pienen osan. Tiedot ilmoitetaan erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidosta ja avohoidosta, mikäli ne ovat saatavilla.

Paino

- *Paino ja painon yksikkö* ovat kansainvälisten standardien mukaisesti erikseen tietosisällössä omissa kentissään.
- Paino ilmaistaan grammoina tai kilogrammoina.
- Paino-tietojen puutteita on kattavuudessa, sillä osassa potilastietojärjestelmiä mittaustuloksia voi kirjata suoraan tilastointialustaan tai vain vapaana tekstinä potilaskertomukseen.
- Paino ja painoyksikkö ilmoitetaan, jos ne on kirjattu käynnin tai hoitojakson aikana.
- THL raportoi ajantasaista paino- ja pituustietoja palveluntuottajittain väestön hyvinvoinnin ja terveyden seuranta -tilastossa vuodesta 2019 lähtien.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito

Pituus

- Pituus ilmoitetaan senttimetreinä.
- Pituus ilmoitetaan, jos se on kirjattu käynnin tai hoitojakson aikana.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito

Masennusseula (EPDS)

mielialalomake synnytyksen jälkeisen masennuksen tunnistamiseksi (EDPS), kokonaispistemäärä.

- Masennusseulan tieto ilmoitetaan FinLOINC - Fysiologiset mittaukset -luokituksen mukaisesti.
- Tieto masennusseulasta (EPDS) ilmoitetaan, jos se on kirjattu käynnin aikana.

Käyttö: perusterveydenhuolto

Diastolinen verenpaine

- Diastolinen verenpaine ilmoitetaan FinLOINC - Fysiologiset mittaukset -luokituksen mukaisesti.
- Tieto ilmoitetaan, jos se on kirjattu käynnin aikana.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Systolinen verenpaine

- Systolinen verenpaine ilmoitetaan FinLOINC - Fysiologiset mittaukset -luokituksen mukaisesti.
- Tieto ilmoitetaan, jos se on kirjattu käynnin aikana.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Vyötärönympärys

- Vyötärönympärys-tieto ilmoitetaan FinLOINC - Fysiologiset mittaukset -luokituksen mukaisesti senttimetreinä.
- Tieto ilmoitetaan, jos se on kirjattu käynnin tai hoitajakson aikana.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, perusterveydenhuollon avohoito, työterveys-huolto, kotihoito

3.14 Terveyteen liittyvät tekijät

Hilmoon ilmoitetaan eräitä terveyteen liittyviä tietoja. Väestön terveyttä ja siihen liittyviä tekijöitä seurataan ihmisen elinkaaren aikana useassa eri elämänvaiheessa: äitiys- ja lastenneuvolassa, koulussa, opiskeluaikana, työelämässä, ikä-ihmisiltä ja useissa erikoisalan hoidoissa. THL:ssä laaditaan parhaillaan terveyteen liittyvistä tekijöistä omia moduuleita /tietokomponentteja, joita voidaan jatkossa myös hyödyntää eri tavoin. Työtä tehdään ottamalla huomioon menneillään olevat erikoisalojen tietosisältömääritykset ja Hilmon tietotarpeet.

Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset

suun tietosisältö on indeksien rakenteiden osalta yhteneväinen Hillossa ja Kanta-palveluissa. Suun terveydenhuollon indeksi- ja mittaustiedot ilmaistaan [THL/Tietosisältö – STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset -koodistomäärittysten](#) mukaisesti. Tiedot ilmoitetaan, jos ne on käynnin aikana kirjattu.

DMF (Decayed Missing Filled)

ilmaisee hampaistossa esiintyvien reikiintyneiden, poistettujen ja paikattujen hampaiden yhteenlasketun määrän

- **Suun terveyden indeksi D** ilmaisee karioituneiden (Decayed) pysyvien hampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–32.
- **Suun terveyden indeksi M** ilmaisee puuttuvien (Missed) pysyvien hampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–32.
- **Suun terveyden indeksi F** ilmaisee paikattujen (Filled) pysyvien hampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–32.

dmf (Decayed Missing Filled maitohampaat)

ilmaisee maitohampaistossa esiintyvien reikiintyneiden, poistettujen ja paikattujen hampaiden yhteenlasketun määrän

- **Suun terveyden indeksi d** ilmaisee karioituneiden (decayed) maitohampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–20.
- **Suun terveyden indeksi m** ilmaisee puuttuvien (missed) maitohampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–20.
- **Suun terveyden indeksi f** ilmaisee paikattujen (filled) maitohampaiden lukumäärän. Arvo välillä 0–20.

DMFS (Decayed Missing Filled Surface)

ilmaisee hampaistossa esiintyvien reikiintyneiden, poistettujen ja paikattujen hammaspintojen yhteenlasketun määrän

dmfs (Decayed Missing Filled Surfaces pinnat/maitohampaat)

ilmaisee maitohampaistossa esiintyvien reikiintyneiden, poistettujen ja paikattujen maitohammaspintojen yhteenlasketun määrän

CPI (Community Periodontal index)

ientaskujen tila, kun ientaskut mitataan tietyistä mittauspisteistä

- Hampaisto on jaettu kuuteen osaan, joista jokaisen osan korkein arvo kirjataan

Käyttö: erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon avohoito

Oikomishoidon tarve

tieto siitä, mihin suun alueen fyysiseen ominaisuuteen tai vaurioon oikomishoidon tarve perustuu.

- Ilmoitetaan STH - STH38 Oikomishoidon tarve -luokituksen mukaisesti, josta ilmoitetaan luokituksen Porras -tieto. Se voi saada arvoja välillä 1-10.
- Tietoja käytetään oikomishoidon tarvetta arvioitaessa sekä oikomishoidon toteutuksen yhteydessä.
- Tieto ilmoitetaan, jos oikomishoidon tarve on arvioitu käynnin aikana.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Hampaiden harjauskertojen määrä

potilaan ilmoittama hampaiden harjauskertojen päivittäinen määrä

- Harjauskerrat ilmoitetaan STH - STH35 Harjauskertojen määrä -luokituksella.
- Hampaiden harjauskertoja kysytään ehkäisevässä terveydenhuollossa sekä suun terveydenhuollossa terveystarkastusten yhteydessä. Kysymyksen tavoitteena on osaltaan edistää väestön suun terveyttä sekä ehkäistä suun sairauksia.
- Tieto ilmoitetaan, jos se on kirjattu käynnin aikana.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Tupakointi

asiakkaan tai potilaan ilmoitus omasta tupakoinnistaan tai tupakansavulle altistumisesta

- Ilmoitetaan AR/YDIN - Tupakointistatus -luokituksella.
- Päihteiden käytön ja mini-intervention kirjaamista varten on luotu omat toimenpidekoodit THL - Toimenpideluokitukseen, esimerkiksi IHA12 Tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön strukturoitu kartoitus, IHA22 Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön mini-interventio. Oppaan liitteenä on tarkempi luettelo päihteiden käytön kartoitukseen tarkoitetuista ja mini-intervention toimenpiteistä.
- Tupakointistatus ilmoitetaan, jos se on käynnillä kirjattu. Tietoa käytetään tupakoinnin terveystarkkailun seurantaan.

Tunniste	Pitkä nimi	Määritelmä
1	Tupakoi päivittäin	Tupakoi tällä hetkellä vähintään yhtä savuketta vastaavan määrän päivittäin.
2	Tupakoi satunnaisesti	Tupakoi tällä hetkellä harvemmin kuin päivittäin.
3	Merkittävä passiivinen tupakointi	Ei tupakoi itse, mutta altistuu tällä hetkellä tupakansavulle siinä määrin, että se oletettavasti aiheuttaa terveystarkkailun.
4	Ei merkittävää tupakka-altistusta	Ei tupakoi tällä hetkellä itse eikä altistu tällä hetkellä tupakansavulle siinä määrin, että se oletettavasti aiheuttaisi terveystarkkailun.
9	Ei tietoa tupakoinnista	Tämänhetkisestä tupakoinnista ei ole tietoa.

Käyttö: erikoissairaanhoito, perusterveydenhuolto, työterveyshuolto, kotihoito

AUDIT-C

alkoholin ongelmakäytön tunnistamiseen tarkoitettu seulontatesti

- Ilmoitetaan THL/Testi - AUDIT-C - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 3 kysymyksellä -luokitusta.
- Testi mittaa alkoholin juomisen tiheyttä, annosmääriä ja humalajuomista viimeksi kuluneen vuoden jaksolla.
- Kolmen kysymyksen pikatestin kokonaispistemäärä ilmoitetaan, jos testi on käynnillä tehty ja kirjattu.

Käyttö: erikoissairaanhoito, perusterveydenhuolto, työterveyshuolto, kotihoito

AUDIT

alkoholin ongelmakäytön tunnistamiseen tarkoitettu testirakenne

- Ilmoitetaan THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 10 kysymyksellä -luokitusta.
- Testi mittaa alkoholin juomisen tiheyttä, annosmääriä ja humalajuomista viimeksi kuluneen vuoden jaksolla sekä selvittää riippuvuusoireita ja alkoholista aiheutuvia haittoja.
- Päihteiden käytön kartoittamiseen ja mini-intervention kirjaamista varten on luotu omat toimepidekoodit THL - Toimenpideluokitukseen, esimerkiksi IHA11 Alkoholin ongelmakäytön strukturoitu kartoitus, IHA21 Alkoholin riski- ja haitallisen käytön mini-interventio. Oppaan liitteenä on tarkempi luettelo päihteiden käytön kartoittamiseen ja mini-interventiosta.
- AUDIT-kokonaispistemäärä ilmoitetaan, jos testi on käynnillä tehty ja kirjattu.

Käyttö: erikoissairaanhoido, perusterveydenhuolto, työterveyshuolto, kotihoito

Lene-kokonaisarvion koodi

lapsen neurologisen kehityksen arviointi

- Ilmoitetaan THL/Lomake - Lene -lomaketta käyttäen.
- Lomaketta käytetään leikki-ikäisen (2,5–6-vuotiaan) lapsen neurologisen kehityksen arvioinnissa.
- Lene-arvioinnin tavoitteena on löytää mahdollisimman varhain sellaiset kehitykselliset ongelmat, jotka voivat ennakoida oppimisvaikeuksia kouluiässä.
- Osa-alueiden tiedot ilmoitetaan, jos testi on käynnillä tehty ja kirjattu.
- Lene-kokonaisarvion koodi ilmoitetaan Lene -lomakkeen luokituksen codeId-tiedon mukaisesti, esimerkiksi codeId 2021 näön kokonaisarvio.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Lene-kokonaisarvion tulos

lapsen neurologisen kehityksen arvioinnin tulos

- Lene-kokonaisarvion tulos ilmoitetaan codeID-tiedon mukaisesti, esimerkiksi lapsen näön kokonaisarvion tulos: 0 = normaali/iänmukainen, 1 = lievä viive/epäily viiveestä, 2 = selvä viive/poikkeavuus.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Pariteetti

raskaana olevan naisen raskauksien ja aikaisempien synnytyksien lukumäärä

- Raskaana olevasta asiakkaasta ilmoitetaan raskauksien (Gravida, G) ja aikaisempien synnytysten (Para, P) lukumäärä.
- Tieto ilmoitetaan kokonaislukuna, esimerkiksi G3P1.
- Tieto pariteetista ilmoitetaan, jos se on käynnillä kirjattu.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

Synnytyksen laskettu aika

synnytyksen laskettu aika

- ilmoitetaan FinLOINC - Fysiologiset mittaukset -luokituksen mukaisesti päivämääränä (TS).
- Voidaan laskea viimeisten kuukautisten, hedelmöitysjankohdan tai ultraäänitutkimuksen perusteella. Laskettu aika voi myös muuttua. Hilmo-tiedoissa ilmoitetaan viimeinen tallennettu/päivitetty tieto.
- Tieto lasketusta ajasta poimitaan THL:ään, jos se on käynnillä kirjattu.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito

3.15 Kotihoidon palvelusuunnitelma

Tämä tietokokonaisuus kuvaa henkilölle tehtyä kotihoidon palvelusuunnitelmaa tukipalveluineen. Tukipalveluista kerätään kotihoidon palvelusuunnitelman mukainen tieto asiakkaalle määritetystä tukipalveluista.

Hilmoon ei kuitenkaan kerätä tietoa tukipalveluiden toteutumisesta.

- Myös omaishoidon tuesta Hilmoon kerätään tieto, onko sitä asiakkaalle palvelusuunnitelmassa määritetty.
- Tietoja käytetään kotihoidon toiminnan tilastoimisessa.
- Tiedot poimitaan THL:ään, kun palvelusuunnitelma on tehty tai siihen on tehty muutoksia.

Palvelusuunnitelma tehty (TS)

ajankohta, jolloin palvelusuunnitelma on tehty tai siihen on tehty muutoksia

- Ilmoitetaan aikaleiman päivämäärätieto ja kellonaika, TS (Point In Time).

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Palvelusuunnitelman tarkastamisen ajankohta (TS)

ajankohta, jolloin palvelusuunnitelmaa on tarkennettu tai siihen on tehty muutoksia

- Ilmoitetaan aikaleiman päivämäärätieto ja kellonaika, TS (Point In Time).

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Palvelusuunnitelma voimassa

tieto siitä, onko palvelusuunnitelma voimassa

- Jos palvelusuunnitelma on voimassa = kyllä, muuten = ei.

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Ateriapalvelu

tieto siitä, onko asiakkaan palvelusuunnitelmassa ateriapalvelu

- Jos ateriapalvelu on palvelusuunnitelmassa = kyllä, muuten = ei.

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Hygieniapalvelu

tieto siitä, onko asiakkaan palvelusuunnitelmassa hygieniapalvelu

- Jos hygieniapalvelu on palvelusuunnitelmassa = kyllä, muuten = ei.

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Kuljetuspalvelu

tieto siitä, onko asiakkaan palvelusuunnitelmassa kuljetuspalvelu

- Jos kuljetuspalvelu on palvelusuunnitelmassa = kyllä, muuten = ei.

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Siivouspalvelu

tieto siitä, onko asiakkaan palvelusuunnitelmassa siivouspalvelu

- Jos siivouspalvelu on palvelusuunnitelmassa = kyllä, muuten = ei.

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Saattajapalvelu

tieto siitä, onko asiakkaan palvelusuunnitelmassa saattajapalvelu

- Jos saattajapalvelu on palvelusuunnitelmassa = kyllä, muuten = ei.

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Turvapalvelu

tieto siitä, onko asiakkaan palvelusuunnitelmassa turvapalvelu

- Jos turvapalvelu on palvelusuunnitelmassa = kyllä, muuten = ei.

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Kauppapalvelu

tieto siitä, onko asiakkaan palvelusuunnitelmassa kauppapalvelu

- Jos kauppapalvelu on palvelusuunnitelmassa = kyllä, muuten = ei.

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

Omaishoidontuki

tieto siitä, onko asiakkaan palvelusuunnitelmassa omaishoidontuki

- Jos omaishoidontuki on palvelusuunnitelmassa = kyllä, muuten = ei.

Käyttö: kotihoito, perusterveydenhuollon avohoito

3.16 Jatkohoito

Jatkohoito

potilaan tai asiakkaan jatkohoito

- Ilmoitetaan PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus (SPAT) -luokituksella.
- Tieto kertoo, miten asiakkaan asiassa edetään.
- Tieto kirjataan luokituksen Hoidon suunnittelu, jatkohoidon järjestäminen -ryhmään (SPAT1333) kuuluvilla koodeilla SPAT1334–SPAT1347, SPAT1397–SPAT1398 sekä työterveyshuollossa edellisten lisäksi koodeilla SPAT1400–SPAT1415.
- Jatkohoitokoodit, jotka kuuluvat PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitukseen (SPAT), on kuvattu liitteessä.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, työterveyshuolto, kotihoito

Hilmo - Jatkohoito

Potilaan tai asiakkaan jatkohoito tai kuolema

- Ilmoitetaan Hilmo – Jatkohoito-luokituksen mukaisesti.
- Jos mahdollista, jatkohoito ilmoitetaan aina luokituksen tarkimman tason mukaisesti eli kaksinumeroisella koodilla.
- Lääkäri arvioi jatkohoidon tarpeen tai kirjaa laatimansa lähetteen tai jatkohoito-ohjeen mukaisen arvion jatkohoitopaikasta.
- Jos potilaan kanssa on sovittu jälkitarkastus avohoidossa, käytetään koodia 22 (koti ilman säännöllisiä palveluja).
- Mikäli potilaalle on määrätty useita jatkohoitomuotoja, merkitään jatkohoidoksi potilaan hoidon kannalta keskeisin hoitopaikka tai palvelu.
- Jos potilaan jatkohoito on kotisairaanhoidoa tai hänellä on palvelu- ja hoitosuunnitelma, merkitään jatkohoidon koodiksi 21 (kotihoito).
- Sosiaalihuollon jatkohoitoluokitus kuvaa asiakkaan fyysistä siirtymistä.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Laitos	<p>asiakas/potilas tuli sosiaali- tai terveydenhuollon <i>laitoshoidosta</i>.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laitushoito on sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilöstön antamaa ympärivuorokautista hoitoa, jossa sisäänottoa ja hoidon päättymistä koskevan päätöksen tekee toimintayksikkö tai viranomainen (mukaan lukien lääkäri). Laitushoito tapahtuu yksiköissä, jotka KELA on määritellyt laitoksiksi. • <u>Suosittelaa käytettävän tämän luokituksen alimman tason koodeja 11-18, mutta luokkaa voi käyttää, jos tarkempaa tietoa ei ole tai luokituksen alimman tason luokat eivät sovi.</u>

11	Sairaala	asiakas/potilas tuli sairaalan tai terveyskeskuksen vuodeosastohoidosta muulta kuin yleislääketieteen erikoisalalta (erikoisala 98).
12	Terveyskeskus	asiakas/potilas tuli terveyskeskuksen perusterveydenhuollon vuodeosastohoidosta yleislääketieteen erikoisalalta (erikoisala 98).
13	Vanhainkoti	asiakas/potilas tuli vanhainkodista tai dementoituneiden laitoshoitoyksiköstä (palvelualat 31, 33).
14	Kehitysvammalaitos	asiakas/potilas tuli kehitysvammalaitoksesta (palveluala 41).
15	Päihdehuollon laitos	asiakas/potilas tuli päihdehuollon kuntoutusyksiköstä tai katkaisuhoidoasemalta, jossa oli ollut ympärivuorokautisesti (palveluala 5).
16	Kuntoutuslaitos	asiakas/potilas tuli kuntoutuslaitoksesta (palveluala 6).
18	Muu laitoshoido	asiakas/potilas tuli muusta sosiaali- tai terveydenhuollon laitoshoidosta, esim. lastenkodista.
2	Koti, kotihoito ja palveluasuminen	asiakas/potilas tuli kotoa, kotihoidosta tai palveluasumisen piiristä, mutta tarkempaa tietoa ei ole tai tarkemmat luokat eivät sovi tässä yhteydessä. <ul style="list-style-type: none"> Suosittelaa käytettävän koodeja 21-27.
21	Kotihoito/ei-ympäri- vuorokautinen palveluasuminen	asiakas/potilas tuli kotihoidosta tai ei-ympäri- vuorokautisen palveluasumisen piiristä (palvelualat 7, 43, 44, 81, 82, 83, 86). <ul style="list-style-type: none"> Luokkaa käytetään myös, jos asiakas/potilas, joka tuli kotoa ja on saanut omaishoidontukea
22	Koti ilman säännöllisiä palveluja	asiakas/potilas tuli kotoa eikä ole saanut säännöllisesti kotiin annettavia palveluja. <ul style="list-style-type: none"> Asiakas saattaa satunnaisesti käyttää avohoidon palveluja.
23	Vanhusten ympärivuorokautinen palveluasuminen	asiakas/potilas tuli vanhusten ympärivuorokautisesta asumispalvelusta (palvelualat 32, 34).
24	Kehitysvammaisten autettu asuminen	asiakas/potilas tuli kehitysvammaisten autetun asumisen piiristä (palveluala 42)
27	Muu ympärivuorokautinen palveluasuminen	asiakas/potilas tuli muun ympärivuorokautisen palveluasumisen piiristä (palvelualat 84, 85) <ul style="list-style-type: none"> Koodia ei käytetä, jos iäkäs tai kehitysvammainen henkilö tulee palveluasumisesta
3	Kuollut	kuollut <ul style="list-style-type: none"> asiakas/potilas kuoli hoitajakson aikana

Käyttö: sosiaalihuolto

Jatkohoitopaikan koodi

palveluntuottaja, jonne asiakas tai potilas on siirtynyt jatkohoitoon

- Jatkohoitopaikka ilmoitetaan THL:n toimipaikkarekisterin (TOPI-rekisterin) mukaisesti (PALTU-koodi).

Käyttö: erikoissairaanhoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, sosiaalihuolto

Jatkohoitopaikan koodin tarkennin

palveluntuottajan palveluyksikkö, jonne asiakas tai potilas on siirtynyt jatkohoitoon

- Palveluntuottajan palveluyksikkö ilmoitetaan toimipaikkarekisterin (TOPI-rekisterin) tarkentimien mukaisesti (PALTU-koodin tarkennin).
- Tarkennin ilmaisee klinikkaa, osastoa tai muuta vastaavaa yksikköä.
- Palveluntuottajan eri palveluyksiköiden PALTU-koodi on sama.

Käyttö: sosiaalihuolto

Jatkohoitopaikan OID-tunnus

jatkohoitopaikka SOTE-OID-tunnuksella ilmaistuna

- Jatkohoitopaikka ilmaistaan THL - SOTE-organisaatiorekisteri -koodistoluokituksen mukaisesti.
- Opas Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiorekisterin (SOTE-rekisteri) tunniste- ja kuvailutietojen muodostamisesta sekä niiden ilmoittamisesta Koodistopalveluun on saatavilla THL:n verkkosivuilla.

Käyttö: erikoissairaanhoido, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito

Hoivan tarve tullessa, lähtiessä ja laskentahetkellä

asiakkaan hoivan tarve (hoitoisuus)

- Hoivan tarve ilmoitetaan Hilmo - Hoivan tarve tullessa, lähtiessä ja laskentahetkellä -luokituksen mukaisesti.
- Hoivan tarve arvioidaan asiakkaan tullessa, lähtiessä ja laskentahetkellä. Luokka määräytyy hoitajakson vaativimman hoivan tarpeen mukaan. Arvion tekee se sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö, joka keskeisesti vastaa hoidosta.

Käyttö: sosiaalihuolto

Tarkoituksenmukainen hoitopaikka

laskentahetken arvio siitä, mikä olisi asiakkaalle tai potilaalle paras hoitomuoto tai -paikka

- Tarkoituksenmukainen hoitopaikka ilmoitetaan Hilmo - Tarkoituksenmukainen hoitopaikka -luokituksen mukaisesti.
- Käytetään vain asiakaslaskennassa.

- Koodien sisältö on sama kuin Mistä tuli- ja Jatkohoito-luokitusten koodeissa (1–27).
- Käytetään aina kaksinumeroista koodia.

Käyttö: sosiaalihuolto

Kuolinaika

päivämäärä ja kellonaika, jolloin asiakas tai potilas kuoli

- Kuolinaika ilmaistaan muodossa päivämäärä ja kellonaika, TS (Point In Time).
- Kuolinaika ilmoitetaan, jos asiakas tai potilas kuoli käynnin tai hoitojakson aikana.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito

3.17 Kustannukset

Hoitojakson tai käynnin kokonaiskustannus

hoitojaksosta tai käynnistä aiheutuneet kokonaiskustannukset

- Ilmoitetaan hoitojakson tai käynnin kokonaiskustannukset euroina (brutto).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito, erikoissairaanhoidon avohoito, perusterveydenhuollon vuodeosastohoito

3.18 Lähtevä lähete

Palveluntuottajat kirjaavat käynneillä lähtevistä läheteistä lähetetietoja ja ilmoittavat ne Hilmoon. Näiden perusteella THL seuraa, kuinka paljon eri palveluntuottajat kirjoittavat läheteitä eri erikoisaloille.

Lähetteen lähettävä palveluntuottajan palveluyksikkö

palveluntuottajan palveluyksikkö, joka on kirjoittanut lähetteen

- Tieto kertoo, mikä palveluntuottajan palveluyksikkö on tehnyt lähetteen.
- Lähetteen tekijä ilmoitetaan THL - SOTE-organisaatiorekisteri -luokituksen mukaisesti. Yksilöintitunnus muodostetaan tietojärjestelmässä ISO-OID-koodin avulla. Opas Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiorekisterin (SOTE-rekisterin) tunnistetietojen ja kuvailutietojen muodostamisesta sekä niiden ilmoittamisesta koodistopalveluun on osoitteessa www.thl.fi/koodistopalvelu.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Lähetteen päivämäärä (TS)

päivämäärän, jolloin lähete tehty

- Ajankohta ilmoitetaan käyttäen aikaleiman päivämäärää, TS (Point In Time).

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Lähetäjän ammattiluokka

läheteen tehneen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilön ammattiasema

- Ammattiluokka kuvataan Valvira - Ammattioikeudet -koodistoluokituksella. Tieto on yleensä henkilökohtaiseen käyttäjätunnukseen sisältyvä taustatieto, jota ei tarvitse erikseen tallentaa.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Lähetäjän ammatti

sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua toteuttavan ammattihenkilön toimenkuva

- Lähetäjän ammatti kuvataan TK - Ammattiluokitus 2001 -koodistoluokituksella. Tieto on yleensä henkilökohtaiseen käyttäjätunnukseen sisältyvä taustatieto, jota ei tarvitse erikseen tallentaa.
- Ammatti ilmoitetaan Tilastokeskuksen Ammattiluokituksen avulla (Ammattiluokitus 2001). Se ei sisällä kaikkia nykyisiä ammattinimikkeitä. Tilastokeskuksen uudempi ammattiluokitus (2010) ei ole toistaiseksi vielä koodistopalvelimella.
- *Ammatin ilmoittaminen on pakollista, jos Valviran Ammattioikeustietoa ei ole saatavissa.*
- Yhtenäisyyden vuoksi annetaan seuraavat ohjeet:
- suuhygienistin ammattikoodina käytetään koodia 3225 (hammashuoltajat)
- hammasteknikon ja erikoishammasteknikon koodina käytetään koodia 2229 (muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat)

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Lähetteen vastaanottajan erikoisala

lähetteen vastaanottajan erikoisala

- Vastaanottajan erikoisala ilmaistaan Hilmo - Terveydenhuollon erikoisalat -luokituksella.
- Tieto ilmaisee, mille erikoisalalle potilas lähetetään.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Lähetteen vastaanottajan toimintayksikkö

lähetteen vastaanottajan toimintayksikkö

- Vastaanottajan toimintayksikkö ilmaistaan THL - SOTE-organisaatiorekisteri -koodistoluokituksella.
- Yksilöintitunnus muodostetaan tietojärjestelmässä ISO-OID -koodin avulla. Opas Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiorekisterin (SOTE -rekisterin) tunnistetietojen muodostamisesta sekä niiden ilmoittamisesta koodistopalveluun on saatavilla THL:n verkkosivuilla.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

3.19 Psykiatristen erikoisalojen lisätiedot (pakollinen hoitojaksoissa, joissa erikoisala on 70, 70F, 70Z, 74 tai 75)

Psykiatrisia erikoisaloja ovat psykiatria, geriatrinen psykiatria, oikeuspsykiatria sekä lasten- ja nuorisopsykiatria. Kyseisten erikoisalojen osastohoidossa (vuodeosastohoidossa) olleista tai olevista potilaista kootaan Hilmon perustietojen lisäksi tässä luvussa selostetut lisätiedot. Lisätiedot ovat tarpeellisia tahdosta riippumattoman hoidon, pakkotoimien käytön sekä eräiden muiden psykiatrisen hoidon osa-alueiden seurantaan ja ohjaamiseen.

Tulotapa psykiatriselle osastolle

psykiatrisen hoidon alkamisen perustetta kuvaava tieto

- Ilmoitetaan Hilmo - Tulotapa psykiatriselle osastolle -luokituksella.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
5	Vapaaehtoisesti	potilas tuli psykiatriseen hoitoon vapaaehtoisesti läheteellä tai ilman lähetettä
61	Läheteellä tahdosta riippumatta	potilas saapui tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon tarkkailuläheteellä (lomakkeella M1) tai siirrettiin toisesta sairaalasta tahdosta riippumattoman psykiatrisen hoidon aikana
62	Tahdosta riippumatta mielentilatutkimukseen	potilas saapui tahdosta riippumatta tuomioistuimen määräämään mielentilatutkimukseen
63	Tahdosta riippumatta oikeuspsykiatriseen hoitoon	potilas saapui tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) oikeuspsykiatristen asioiden lautakunnan määräyksen perusteella

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

Tarkkailuun ottamisen ajankohta

Tarkkailuun ottamisen päivämäärä ja kellonaika

- Ajankohta, jolloin mielenterveyslain 9 §:n perusteella sairaalaan tarkkailuun otetun potilaan tarkkailu alkoi (lomakkeella M1).
- Jos kellonaika ei ole tiedossa, ilmoitetaan vain päivä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

Tarkkailun päättymisen ajankohta

Tarkkailun päättymisen päivämäärä ja kellonaika

- Ajankohta, jolloin mielenterveyslain 9 §:n perusteella sairaalaan tarkkailuun otetun potilaan tarkkailu päättyi.
- Jos kellonaika ei ole tiedossa, ilmoitetaan vain päivä.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito

Tahdosta riippumattoman psykiatrisen osastohoidon määräämisen ajankohta

Tahdosta riippumattoman psykiatrisen osastohoidon määräämisen päivämäärä ja kellonaika

- Ajankohta, jolloin tehtiin päätös hoitoon määräämisestä potilaan tahdosta riippumatta (lomakkeella M3).
- Jos kellonaika ei ole tiedossa, ilmoitetaan vain päivä.
- Tieto ilmoitetaan myös, jos kysessä on oikeuspsykiatrinen potilas tai tahdosta riippumaton hoito alkaa mielentilatutkimuksen jälkeen (mielenterveyslain 17 §).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito

Tahdosta riippumattoman psykiatrisen osastohoidon päättymisen ajankohta

Tarkkailun päättymisen päivämäärä ja kellonaika

- Ajankohta, jolloin tahdosta riippumaton hoito lopetettiin.
- Jos kellonaika ei ole tiedossa, ilmoitetaan vain päivä.
- Tieto ilmoitetaan myös, jos kysessä on oikeuspsykiatrinen potilas tai potilas on tahdosta riippumattomassa hoidossa mielentilatutkimuksen jälkeen (Mielenterveyslain 17 §).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito

Suunnitellusti toistuva hoitojakso

tieto siitä, onko potilas ollut määräajoin toistuvaksi suunnitellussa osastohoidossa psykiatrisen sairauden vuoksi, esim. intervallihoidossa

- K (= kyllä), jos potilas on ollut määräajoin toistuvaksi suunnitellussa osastohoidossa, muutoin E (= ei).

- Tieto vastaa aiemmin käytössä olleen Hilmo - Hoitokerta psykiatrian sairaansijalla -luokituksen luokkaa 3 (= suunnitellusti toistuva laitoshoido).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

Psykiatrian osastohoidon käynnistymisen syy on itsemurhayritys

tieto siitä, onko potilas otettu psykiatriseen hoitoon itsemurhayrityksen vuoksi

- K (= kyllä), jos potilas on otettu psykiatriseen hoitoon itsemurhayrityksen vuoksi, muutoin E (= ei).
- Lisäksi ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n koodi X60–X84 (itsemurha tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

Itsemurhayritys psykiatrian osastohoidon aikana

potilaan psykiatriseen hoitoon liittyvää itsemurhayritystä tai itsemurhakuolemaa koskeva tieto

- Tieto ilmoitetaan Hilmo - Itsemurhayritys psykiatrian osastohoidossa -luokituksella.
- Lisäksi ilmoitetaan THL - Tautiluokitus ICD-10:n koodi X60–X84 (itsemurha tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen).

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Hoitojakson aikana tapahtui itsemurhayritys	potilaan psykiatrisen hoitojakson aikana tapahtui itsemurhayritys, joka ei päättynyt itsemurhakuolemaan
2	Hoitojakson aikana tapahtui itsemurhakuolema	potilaan psykiatrisen hoitojakso päättyi itsemurhakuolemaan Huom. Hoidon katsotaan päättyneen itsemurhakuolemaan silloinkin, kun itsemurhayritys johtaa somaattiseen sairaanhoitoon, joka päättyy kuolemaan.
3	Ei itsemurhayritystä eikä itsemurhakuolemaa osastohoidon aikana	potilaan psykiatrisen hoitojakson aikana ei tapahtunut itsemurhayritystä eikä itsemurhakuolemaa

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

Lääkehoito psykiatrian osastohoidossa

tieto siitä, onko potilas saanut lääkehoitoa psykiatriseen sairauteen

- K (= kyllä), jos potilas on saanut lääkehoitoa psykiatriseen sairauteen, muutoin E (= ei).

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito

Toteutettu lääkehoito psykiatrian osastohoidossa

potilaan psykiatrisen sairauden lääkehoitoa kuvaava tieto

- Ilmoitetaan Hilmo - Lääkehoito psykiatrian osastohoidossa -luokituksella.
- Potilaan saamaa lääkehoitoa voidaan kuvata luokituksen useilla eri luokilla.
- Lääkehoitoa koskevat tiedot kootaan koko hoitojakson ajalta.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
2	Psykoosilääkehoito	lääkehoito, jossa potilas saa psykiatrisen sairauden hoitoon psykoosilääkkeisiin kuuluvia lääkkeitä (ATC-ryhmät N05A)
3	Masennuslääkehoito	lääkehoito, jossa potilas saa psykiatrisen sairauden hoitoon masennuslääkkeisiin kuuluvia lääkkeitä (ATC-ryhmät N06A)
5	Muu psykiatriseen sairauteen käytetty lääkehoito	lääkehoito, jossa potilas saa psykiatrisen sairauden hoitoon muita kuin tämän luokituksen muissa luokissa mainittuja lääkkeitä <ul style="list-style-type: none"> • Ei sisällä somaattisen sairauden lääkehoitoa.
6	Bentsodiatsepiini-lääkehoito	lääkehoito, jossa potilas saa psykiatrisen sairauden hoitoon bentsodiatsepiineihin kuuluvia lääkkeitä (ATC-ryhmät N03AE, N05BA tai N05CD)
7	Psykostimulantti-lääkehoito	lääkehoito, jossa potilas saa psykiatrisen sairauden hoitoon psykostimulantteihin kuuluvia lääkkeitä (ATC-ryhmät N06B)

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito

Pakkotoimet psykiatrian osastohoidossa

tieto siitä, onko potilaan psykiatrisessa hoidossa käytetty pakkotoimia

- K (= kyllä), jos potilaan psykiatrisessa hoidossa on käytetty pakkotoimia; muutoin E (= ei)

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastoahoito

Toteutetut pakkotoimet psykiatrian osastohoidossa

potilaan psykiatriseen hoitoon liittyviä pakkotoimia kuvaava tieto

- Pakkotoimet ilmoitetaan Hilmo - Pakkotoimet psykiatrian osastohoidossa -luokituksella.
- Käytössä olleita pakkotoimia voidaan kuvata luokituksen useilla eri luokilla.
- Jokainen käytetty pakkotoimi ilmoitetaan.
- Tiedot kirjataan tarkimmalla mahdollisella tasolla.
- Luokka 62 koskee tahdosta riippumattomassa psykiatrisessa hoidossa olevan potilaan ruumiillisen sairauden hoitoa.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
10	Henkilöntarkastus ja -katsastus	pakkotoimi, jossa potilaalle tehdään henkilöntarkastus tai -katsastus yleistä järjestystä vakavasti haittaavien aineiden tai esineiden etsimiseksi tai niiden käytön havaitsemiseksi
101	Henkilöntarkastus	pakkotoimi, jossa potilaalle tehdään vaatetuksen tarkastaminen, jos on perusteltua syytä epäillä, että potilaalla on vaatteissaan tai muutoin yllään mielenterveyslain 22 g §:ssä tarkoitettuja aineita tai esineitä
102	Henkilönkatsastus	pakkotoimi, jossa potilaalle tehdään ruumiin tarkastaminen, esimerkiksi puhalluskokeella tai veri-, virtsa- tai sylkinäytteen ottamisella
11	Yhteydenpidon rajoittaminen	pakkotoimi, jossa potilaan yhteydenpitoa sairaalan ulkopuolelle rajoitetaan (mielenterveyslaki 22 j §)
2	Eristäminen muista potilaista	pakkotoimi, jossa potilas siirretään muista potilaista erillään olevaan tilaan
3	Sitominen lepositeillä	pakkotoimi, jossa potilasta estetään lepositein sitomalla vahingoittamasta itseään tai muita
5	Hoidollinen kiinnipitäminen	pakkotoimi, jossa potilasta estetään kiinnipitämällä vahingoittamasta itseään tai muita tai poistumasta sairaalan alueelta
6	Hoitotoimenpide ja/tai tutkimus tahdosta riippumatta tai potilaan vastustaessa hoitoa	pakkotoimi, jossa potilaalle toteutetaan tahdonvastaisesti tai tahdosta riippumatta hoitotoimenpide tai tutkimus, esim. ruumiillisen sairauden hoitamiseksi
61	Psyykkisen sairauden hoito tahdosta riippumatta	pakkotoimi, jossa potilaan psyykkisen sairauden hoidossa käytetään hänen tahdostaan riippumatta vain sellaisia lääketieteellisesti hyväksyttäviä tutkimus- ja hoitotoimenpiteitä, joiden suorittamatta jättäminen vakavasti vaarantaa hänen tai muiden terveyttä tai turvallisuutta
611	Lääkkeenanto tahdonvastaisesti psyykkisen sairauden vuoksi	pakkotoimi, jossa potilaalle annetaan tahdonvastaisesti lääkettä psyykkisen sairauden hoitoon
612	Sähköhoito tahdonvastaisesti psyykkisen sairauden vuoksi	pakkotoimi, jossa potilaalle annetaan tahdonvastaisesti sähköhoitoa psyykkisen sairauden hoitoon
613	Muu tutkimus- tai hoitotoimenpide tahdonvastaisesti psyykkisen sairauden vuoksi	pakkotoimi, jossa potilaalle tehdään tahdonvastaisesti muu tutkimus- tai hoitotoimenpide psyykkisen sairauden hoitoon

62	Ruumiillisen sairauden hoito tahdosta riippumatta	pakkotoimi, jossa tahdosta riippumattomassa psykiatrisessa hoidossa olevan potilaan ruumiillista sairautta hoidetaan tilanteessa, jossa potilas on kykenemätön päättämään hoitoaan ja vastustaa ruumiillisen sairautensa hoitoa mutta hoito on tarpeen potilaan henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torjumiseksi Huom. Ruumiillisen sairauden hoitoa, jota potilas vastustaa, saa antaa muussa kuin psykiatrisessa toimintayksikössä, mikäli potilas on samanaikaisesti myös psyykkisen sairauden hoidossa tahdosta riippumatta.
621	Lääkkeenanto tahdonvastaisesti ruumiillisen sairauden vuoksi	pakkotoimi, jossa tahdosta riippumattomassa psykiatrisessa hoidossa olevalle potilaalle annetaan tahdonvastaisesti lääkettä ruumiillisen sairauden hoitoon
622	Muu tutkimus- tai hoitotoimenpide tahdonvastaisesti ruumiillisen sairauden vuoksi	pakkotoimi, jossa tahdosta riippumattomassa psykiatrisessa hoidossa olevalle potilaalle tehdään tahdonvastaisesti muu tutkimus- tai hoitotoimenpide ruumiillisen sairauden hoitamiseksi
7	Liikkumisvapauden rajoittaminen	pakkotoimi, jossa potilasta kielletään poistumasta sairaalan alueelta tai tietyn hoitoyksikön tiloista
8	Omaisuuksien haltuunotto	pakkotoimi, jossa potilaalta otetaan lainsäädännön edellyttämien valtuuksien haltuun omaisuutta (rahat tai maksuvälineet) tai muita hoitoa tai toimintayksikön yleistä järjestystä vakavasti haittaavia aineita ja esineitä (mielenterveyslaki 22 g §)
9	Potilaan omaisuuden ja lähetysten tarkastaminen	pakkotoimi, jossa potilaan omaisuus ja lähetykset tarkastetaan lainsäädännön edellyttämien valtuuksien (mielenterveyslaki 22 h §)

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

Omaisien ja läheisten tapaaminen

psykiatrisessa osastohoidossa olevan potilaan omaisen tai muun läheisen tapaamista koskeva tieto

- Ilmoitetaan Hilmo - Omaisen tai muun läheisen tapaaminen psykiatrian osastohoidossa -luokituksella.

Tunniste	Nimi	Kuvaus ja lisätiedot
1	Ei tavattu	potilaan omaista tai läheistä ei tavattu osastohoidon aikana
2	Satunnainen tapaaminen	potilaan omaisen tai läheisen tavattiin satunnaisesti osastohoidon aikana. Huom. Luokkaa käytetään silloin, kun omaisen tai läheisen tapaamista ei ole suunniteltu osaksi potilaan hoitoa eikä sitä ole kirjattu hoitosuunnitelmaan.
3	Omaiset aktiivisesti mukana hoidossa	omaiset tai läheiset olivat aktiivisesti mukana potilaan hoidossa Huom. Luokkaa käytetään silloin, kun omaisen tai läheisen tapaaminen on kirjattu hoitosuunnitelmaan osaksi potilaan hoitoa.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

GAS-arvio hoitojakson alkaessa

potilaan psykiatriseen sairauteen liittyvä GAS-pistemäärä hoidon alkaessa

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

GAS-arvio hoitojakson päättyessä tai laskentahetkellä

potilaan psykiatriseen sairauteen liittyvä GAS-pistemäärä hoidon päättyessä tai laskentahetkellä

- GAS (Global Assessment Scale) on psykososiaalisen toimintakyvyn arvioinnin apuväline.
- GAS-arvio tehdään potilaan tullessa hoitoon ja lähtiessä hoidosta sekä potilaslaskennan ajankohtana. Niiden potilaiden tulovaiheen GAS-arviota ei tarvitse ilmoittaa, jotka saapuivat hoitoon ennen 1.1.1994. Mikäli arvio on kuitenkin tehty, voidaan se ilmoittaa.
- GAS-arviota varten on olemassa kaksi erilaista luokitusta: GAS-luokitus aikuisille ja GAS-luokitus alle 18-vuotiaille.
- Tutkittavan alin toiminnan taso arvioidaan valitsemalla edeltäneen viikon tilaa vastaava alin väli, joka kuvaa hänen toimintaansa kuvitellulla jatkumolla mielenterveydestä sairauteen. Esimerkiksi tutkittavalle, jonka ”käyttäytymiseen vaikuttavat merkittävästi harhaluulot” (väli 21–30) tulisi antaa lukema tältä väliltä, vaikka hänellä onkin ”huomattavaa huonontumista useilla alueilla” (väli 31–40). Välin sisäisiä lukuarvoja voidaan käyttää arvioinnin tulosten raportoinnissa (esim. 35, 58, 63). Todellista toiminnan tasoa arvioidaan riippumatta siitä, saako tutkittava lääkitystä tai muuta hoitoa ja parantaako tämä hänen toimintaansa.
- Hilmon hoidon tarvetta koskevan tiedon ilmoittaminen ei ole välttämätöntä, jos potilaan GAS-arvio ilmoitetaan. Tällöin GAS:n arviosta johdetaan luku hoidon tarpeelle. GAS:n ja hoidon tarpeen vastaavuus on seuraava:

1 Täysin tai lähes omatoiminen: pisteväli 100-61

2 Ajoittainen hoidon tarve: pisteväli 60-46

3 Toistuva hoidon tarve: pisteväli 45-31

4 Lähes jatkuva hoidon tarve: pisteväli 30-11

5 Jatkuva, ympärivuorokautinen hoidon tarve: pisteväli 10-1

GAS-luokitus aikuisille

100-91 Ei oireita

hyvä toimintakyky monilla elämän alueilla, elämän ongelmat eivät koskaan näytä saavan yliotetta, toiset turvautuvat tutkittavaan hänen lämpönsä ja vahvuutensa takia.

90-81 Ohimeneviä oireita

voi esiintyä, mutta toiminta on hyvää kaikilla elämän alueilla, mielenkiinto ja osallistuminen ovat laaja-alaista, tutkittava menestyy sosiaalisesti, on yleisesti tyytyväinen elämään, hänellä esiintyy arkipäivän huolia, mutta vain joskus ne tuntuvat hallitsemattomilta.

80-71 Vähäisiä oireita

voi esiintyä, mutta toimintakyky on enintään lievästi huonontunut, arkipäivän huolia ja ongelmia esiintyy vaihtelevasti ja joskus ne ovat hallitsemattomia.

70-61 Esiintyy joitakin lieviä oireita

esim. masentuneisuutta ja lievää unettomuutta

TAI joitain vaikeuksia useilla elämän alueilla, mutta toimintakyky on yleisesti ottaen hyvä eivätkä useimmat kouluttamattomat henkilöt pitäisi tutkittavaa ”sairaana”.

60-51 Kohtalaisia oireita

TAI yleisesti joitakin vaikeuksia (esim. vähän ystäviä, tunneköyhyyttä, masentuneisuutta, sairaalloista epärointiä, ylipirteää mielialaa ja pakonomaista puhumisen tarvetta, kohtalaisen vakavaa antisosiaalista käyttäytymistä).

50-41 Vakavia oireita

tai toiminnan tason huonontumista, jonka useimmat klinikot arvioisivat tarvitsevan hoitoa tai huomiota (esim. itsemurha-ajatukset tai eleet, vakavat pakkotoiminnot, usein esiintyvät ahdistuneisuuskohtaukset, vakava antisosiaalinen käytös, pakonomaisen juopottelu).

40-31 Huomattavaa toiminnan tason huonontumista

useilla elämän alueilla, kuten työelämässä, perhesuhteissa, arvostelukyvyssä, ajattelussa tai mielialassa (esim. masentunut nainen välttelee ystäviä, lyö laimin perheensä, ei pysty kotitöihin)

TAI jonkinasteista todellisuuden tajun tai kommunikaation huonontumista (esim. puhe ajoittain epämääräistä, epäjohdonmukaista tai epäoleellista)

TAI tutkittavalla on yksi vakava itsemurhayritys.

30-21 Toimintakyvyn lähes kaikilla elämän alueilla

esim. pysyttelee vuoteessa koko päivän

TAI käyttäytymiseen vaikuttavat huomattavasti joko harhaluulot tai harha-aistimukset
TAI kommunikointi on vaikeasti huonontunutta (esim. joskus asiaankuulumatonta tai tutkittava ei vastaa puhutteluun) tai arvostelukyky pettää (esim. käyttäytyy karkean sopimattomasti).

20-11 Tarvitsee valvontaa

jotta ei vahingoittaisi itseään tai muita tai huolehtiakseen vähimmästään henkilökohtaisesta hygieniastaan (esim. toistuvia itsemurhayrityksiä, usein väkivaltainen, maanista kiihtyneisyyttä, tuhrii ulosteella)

TAI kommunikaation vaikeaa huonontumista (esim. usein hajanainen tai puhumaton).

10-01 Tarvitsee jatkuvaa valvontaa

useita päiviä, jotta ei vahingoittaisi itseään tai muita tai ei yritä huolehtia vähäisestään henkilökohtaisesta hygieniastaan.

GAS-luokitus alle 18-vuotiaille (käytetään potilailla, jotka ovat olleet alle 18-vuotiaita sairaalaan tullessa)**100-91 Erittäin hyvä toimintakyky useilla alueilla**

(kotona, koulussa, tovereiden kanssa), elämänongelmat eivät näytä aiheuttavan vaikeuksia. Toiset haluavat mielellään olla tämän lapsen tai nuoren kanssa hänen monien positiivisten ominaisuuksiensa takia. Ei oireita.

90-81 Ei oireita tai vain vähäiset oireet

esim. lievä hermostuneisuus ennen kokeita, kaikissa suhteissa hyvä toimintataso, kiinnostunut monista asioista ja paneutuu niihin, sosiaalisesti pärjäävä, yleensä elämään tyytyväinen, ainoastaan arkipäiväisiä ongelmia ja huolia (esim. tilapäisiä ristiriitoja muiden perheenjäsenten kanssa).

80-71 Jos oireita esiintyy, ne ovat tilapäisiä

ja psykososiaaliin stressitekijöihin nähden odotettavissa olevia (esim. keskittymisvaikeuksia perheriidan jälkeen); vain vähäinen toimintakyvyn heikentyminen sosiaalisissa suhteissa tai koulussa tai opiskelussa (esim. tilapäisesti jäljessä koulutyössä).

70-61 Joitakin lieviä oireita tai joitakin vaikeuksia kyvyssä toimia sosiaalisissa suhteissa, koulussa tai opiskelussa

esim. mielialan lasku tai lievä nukahtamisongelma tilapäinen koulupinnaus tai varastelu oman perheen piirissä; pääasiallisesti suhteellisen hyvin toimiva, on merkityksellisiä suhteita muutamaa henkilöihin.

60–51 Kohtalaisia oireita tai kohtalaisia vaikeuksia kyvyssä toimia sosiaalisissa suhteissa tai koulussa tai opiskelussa

esim. lattea tunteiden ilmaisu tai monimutkainen puhe tai yksittäiset paniikkikohtaukset vain vähän ystäviä tai ristiriitoja tovereiden kanssa koulussa tai työssä.

50–41 Vakavia oireita tai vakavasti alentunut kyky toimia sosiaalisissa suhteissa tai koulussa tai opiskelussa

esim. itsemurha-ajatuksia tai vaikeita pakko-oireita tai toistuvia näpistelyjä ei ole ystäviä tai keskeyttää koulunkäynnin tai opiskelun, ei pysy työssä.

40–31 Tiettyjä häiriöitä realiteettitestauksessa ja kommunikaatiokyvyssä tai selviä toiminnan häiriöitä useilla alueilla, kuten koulussa tai opiskelussa tai suhteissa perheenjäseniin tai arvostelukyvyyssä tai ajattelussa tai mielialassa

esim. ilmaisee ajoittain itseään epäloogisesti tai epäselvästi tai epäasiallisesti, masentunut lapsi välttelee ystäviään tai laiminlyö velvollisuuksiaan perheessä tai ei suoriudu koulu- tai opiskelutehtävistään tai ryhtyy jatkuvasti tappelemaan itseään nuorempien lasten kanssa tai epäonnistuu koulussa tai on kotona uhmainen ja torjuva.

30–21 Harhaluulot ja aistiharhat vaikuttavat merkittävästi käyttäytymiseen tai vakavasti alentunut kommunikaatio- tai arvostelukyky tai kyvytön toimimaan lähes kaikilla alueilla

esim. ajoittain hajanainen tai käyttäytyy hyvin epäasiallisesti tai jatkuvia itsemurha-ajatuksia makaa sängyssään kaikki päivät, tai ei käy koulua tai ei opiskele tai ei ole harrastuksia tai ei ystäviä.

20–11 On tietty vaara, että lapsi tai nuori vahingoittaa itseään tai muita tai ei kykene ajoittain huolehtimaan omasta siisteydestään tai vakava kommunikaatiokyvyn häiriö

esim. itsemurhayritys ilman selvää kuolemantoivetta tai usein väkivaltainen tai maanisesti kiihtynyt enimmäkseen sekava, tai mutistinen, puhumaton, tuhrii ulosteella.

10–01 Jatkuva vaara, että lapsi tai nuori aiheuttaa itselleen tai muille vahinkoa tai jatkuvasti kykenemätön huolehtimaan omasta siisteydestään tai vakava itsemurhayritys johon liittyy kuolemantoive

esim. toistuva väkivaltaisuus.

Käyttö: erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito

3.20 Peruuntuminen

Palvelutapahtuman peruuntumisen ajankohta (TS)

ajankohta, jolloin varattu aika on peruutettu

Käyttö: Perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

Palvelutapahtuman peruuntumisen syy

syy palvelutapahtuman peruuntumiselle

- Ilmoitetaan PTHAVO - Palvelutapahtuman peruuntumisen syy -luokituksella
- Tietoa käytetään hoidon saatavuuden seurantaan sekä muiden käytitietojen peruutumiseen. Asiakkaasta johtuva peruuntuminen voidaan poistaa aikamäärien mittauksesta. Palvelutapahtuman peruuntumisen syy kirjataan, kun hoidon tarpeen arviointi ja/tai ajanvaraus on tehty, mutta käyntiä ei tapahdu (varattu aika kuitataan pois ajanvarauslistasta).

Tunniste	Pitkä nimi	Määritelmä
Y30	Asiakkaasta johtuva syy	Peruuntuminen johtuu asiakkaasta, jos asiakas jätti tulematta varatulle ajalle, peruutti ajan tai siirsi sen.
Y32	Organisaatiosta johtuva syy	Ajanvaraus peruutetaan organisaatiosta johtuvasta syystä ja varataan uusi aika. Ei keskeytä hoidon odotuksen seurantaa.
Y90	Tapahtuma peruutetaan (tekninen tarkoitus)	Teknisellä peruutuksella tapaus poistetaan tarvittaessa hoidon odotuksen mittauksesta.

Käyttö: perusterveydenhuollon avohoito, kotihoito, työterveyshuolto

4 Yhteystiedot

Erikoissairaanhoido:

Jutta Järvelin 029 524 7254

Pirjo Häkkinen 029 524 7152

Suvi Vainio 029 524 7847

Perusterveydenhuolto:

Kaisa Mölläri 029 524 7363

Sanna-Mari Saukkonen 029 524 7250

Satu Vuorio 029 524 7874

Yksityinen terveydenhuolto:

Jutta Järvelin 029 524 7254

Pirjo Häkkinen 029 524 7152

Kaisa Mölläri 029 524 7363

Sanna-Mari Saukkonen 029 524 7250

Työterveyshuolto:

Kaisa Mölläri 029 524 7363

Sanna-Mari Saukkonen 029 524 7250

Kotihoito:

Kaisa Mölläri 029 524 7363

Sanna-Mari Saukkonen 029 524 7250

Sosiaalihuolto:

Raija Kuronen 029 524 7477

Kirsi Seppälä 029 524 7380

Lasse Mielikäinen 029 524 7011

Riikka Väyrynen 029 524 7670

Toimintayksikkökoodit:

Raija Kuronen 029 524 7477

Kirsi Seppälä 029 524 7380

HILMO-ohjelma:

Raija Kuronen 029 524 7477

Kirsi Seppälä 029 524 7380

Sähköinen tiedon toimitus, tekniikka:

Aleksi Yrttiaho 029 524 7671

Sähköinen tiedon toimitus:

lisätiedot Kirsi Seppälä 029 524 7380

Sähköpostiosoitteet:

avohilmo@thl.fi

terveyshilmo@thl.fi

etunimi.sukunimi@thl.fi

5 Tietojen toimittaminen

Hilmo-tietojen siirto THL:ään tapahtuu kahta eri menettelyä käyttäen: Avohilmon tiedostomuoto tai Hilmon Toimita-palvelu.

Avohilmon tiedostomuoto:

- Käytetään perusterveydenhuollon avohoidon tietojen siirtämiseen.
- Myös kaikki muut terveydenhuollon toimijat ovat voineet lähettää tietonsa Avohilmon tiedostomuotoa käyttäen vuodesta 2019 alkaen.
- Tiedot poimitaan potilastietojärjestelmistä hoidon yhteydessä kirjatuiista tiedoista.
- Tietojen poiminta tapahtuu automaattisesti potilastietojärjestelmistä Avohilmo-tiedonsiirtoon THL:ään.
- Tiedot siirtyvät sähköisesti ja ajantasaisesti THL:ään.
- Tietojen käsittely on automatisoitu.

Hilmon Toimita-palvelu:

- Toimita-palvelua voivat käyttää edelleen ne toimijat, jotka ovat tähänkin asti lähettäneet tietonsa Toimita-palvelun kautta.
- Tiedot poimitaan palveluntuottajien sähköisistä asiakas- ja potilastietojärjestelmistä ja niistä muodostetaan teknisen ohjeistuksen mukainen tiedosto.
- THL ottaa terveydenhuollon Hilmo-tietoja vastaan jatkuvasti, suositeltavaa on lähettää ilmoitukset kerran kuukaudessa. Mikäli terveydenhuollon tiedot lähetetään kerran vuodessa, viimeinen palautuspäivä on 28.2.
- Sosiaalihuollon tiedot lähetetään edelleen kerran vuodessa. Niiden jatkuva vastaanotto ei ole vielä mahdollista. Sosiaalihuollon tietojen viimeinen palautuspäivä on 28.2.
- Kotihoidon laskentatiedot kerättiin viimeisen kerran vuodelta 2018. Jatkossa kotihoidon tiedot kerätään ja raportoidaan perusterveydenhuollon avohoidon tiedoista.

5.1 Avohilmon tiedostomuoto

Hyvä tietää

Avohilmo-tietojen toimittaminen on automatisoitu suoraan potilastietojärjestelmistä tapahtuvaksi tietojen poiminnaksi

Avohilmo-tietojen toimittamisen vaiheet ovat

- tietojen poiminta asiakas- tai potilastietojärjestelmästä
- tiedoston salaus
- tiedoston lähetys
- tiedoston vastaanotto

Tietojen poiminta ja aineiston muodostaminen

Avohilmon tietosisältö versio 4.0, joka on voimassa 1.1.2019 alkaen, on kuvattu teknisessä oppaassa. Tietojen poiminnasta ja tiedoston muodostamisesta on laadittu erillishoje, joka on noudettavissa THL:n sivustolta osoitteessa www.thl.fi/avohilmo/tiedonkeruu ja [tiedon lähetyksestä](#).

Käytettävät koodistot ja luokitukset ovat noudettavissa koodistopalvelimelta osoitteesta www.thl.fi/koodistopalvelu.

Lähetyksen tulee sisältää jokaiselta käynniltä myös toimipaikan sote-rekisteritieto.

Tietojen lähettäminen

Avohilmo-tiedot toimitetaan THL:ään sähköisesti. Tiedot lähetetään mielellään keran vuorokaudessa siten, että lähetyksen sisältämä poiminta sisältää edellisen vuorokauden aikana tehdyt muutokset.

Opas viestinvälityksestä on noudettavissa THL:n sivustolta osoitteesta www.thl.fi/avohilmo.

5.2 Toimita-palvelu

Tietojen sähköinen toimittaminen

Asiakas- ja potilastietojärjestelmistä muodostetut Hilmo-siirtotiedostot toimitetaan THL:ään Toimita-verkkopalvelun kautta (linkki alla). Hoitoilmoitustietoja ei saa toimittaa sähköpostia käyttäen.

Toimita-palvelun käyttämiseen tarvitaan

käyttäjätunnus: (lähettäjän oma viisinumeroinen palveluntuottajan koodi)

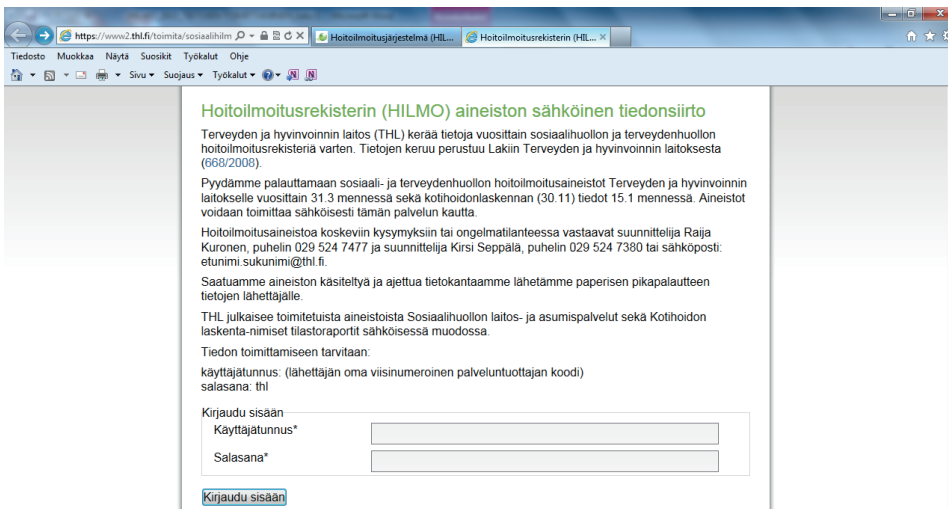
salasana: thl

Lähetetyt tiedostot salataan automaattisesti, eikä niitä pysty myöhemmin tarkastelemaan tai poistamaan. Tarvittaessa voitte toimittaa uuden, korvaavan tiedoston samalla nimellä. Tiedon lähteyksen vaiheet on kuvattu oheisessa pikaohjeessa. Selaimena voidaan käyttää kaikkia yleisesti käytössä olevia selaimia.

WWW-osoitteet, joiden kautta tiedot toimitetaan:

Terveys-Hilmo: <https://www2.thl.fi/toimita/terveyshilmo>

Sosiaali-Hilmo: <https://www2.thl.fi/toimita/sosiaalihilmo>

Kirjautu sisään omalla palveluntuottajan tunnuksella ja salasanalla.

Näyttöön avautuu alla olevan kuvan mukainen aineistotoimituslomake.

Hoitoilmoitusrekisterin (HILMO) aineiston sähköinen tiedonsiirto - Mozilla Firefox

https://www2.thl.fi/toimita/sosiaalihilmo/

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

suomeksi på svenska

Hoitoilmoitusrekisterin (HILMO) aineiston sähköinen tiedonsiirto

Tällä lomakkeella voit välittää hoitoilmoitusrekisterin (HILMO) aineiston THL:lle. Lomakkeen kaikki kentät ovat pakollisia. Tietojen vastaanotto kuitataan teille sähköpostitse muutaman päivän sisällä.

Aineiston tunnistetiedot

Tunnus*

Palveluntuottajan koodi*

Palveluntuottajan nimi*

Yhteyshenkilö*

Puhelinnumero*

Sähköposti*

Asiakaslaskennan ilmoitusten määrä*

Päättäneiden hoitojaksojen määrä*

Kirjoita tähdellä merkittyihin pakollisiin kenttiin omat tietosi.

Hoitoilmoitusrekisterin (HILMO) aineiston sähköinen tiedonsiirto - Mozilla Firefox

https://www2.thl.fi/toimita/sosiaalihilmo/

Lisää

Lisätietoja

Lisätietoja (vapaaehtoinen)

Ilmoita tässä toimipaikan muuttuneet osoitetiedot. Tähän voit antaa postiosoitteen palautteita varten, jos tietojen lähettäjä on eri paikassa kuin toimipaikka. Tähän myös aineiston sisällöstä tietävän henkilön yhteystiedot, jos lähettäjä vain toimittaa aineiston.

Valitse toimitettavat aineistot

Aineisto* Selaa...

Lisää seuraava aineisto

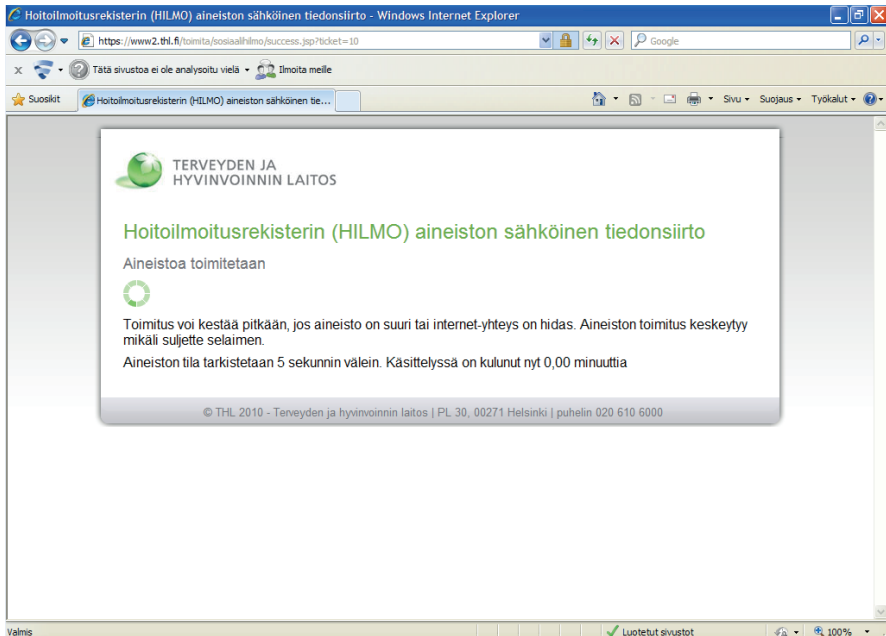
Lähetä Poistu

© THL 2010 - 2012 - Terveyden ja hyvinvoinnin laitos | PL 30, 00271 Helsinki | puhelin 020 610 6000

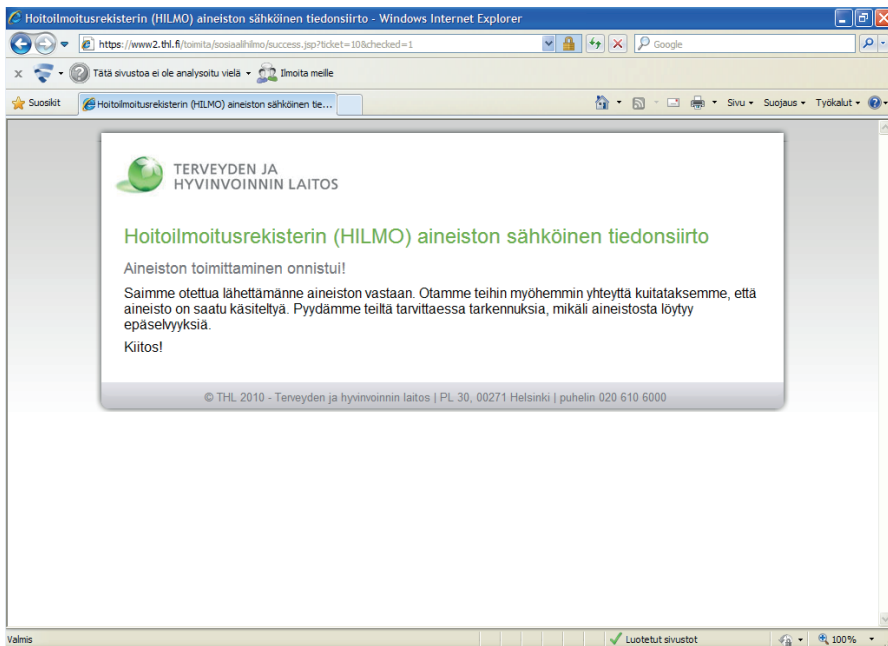
Valitse lähetettävä aineisto Selaa-painikkeella.

Lähetä aineisto Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen Lähetä-painikkeella.

Lähetyksen aikana näet alla olevan kuvan mukaisen ilmoituksen.

Odota lähetyksen ajan sulkematta selainta. Onnistuneen lähetyksen jälkeen saat alla olevan kuvan mukaisen ilmoituksen näytölle.

Tietojen toimitusta on mahdollista testata käyttämällä palveluntuottajakoodia 99001 (Testisairaala) sekä valitsemalla Lisätietoja-kohdassa Testilähetys. Näin toimitetuista tiedostoista tulee palaute mutta niitä ei tallenneta rekisteriin.

Palaute tiedon toimittajalle (sosiaali-Hilmo)

THL käsittelee sosiaalihuollon hoitoilmoitusaineistot automaattisesti ja antaa niistä tiedontuottajille palautteen sähköpostilla aineiston oikeellisuuden tarkastamiseksi. Jos aineistossa on paljon puutteita, toimintayksikön tulee toimittaa korjattu aineisto uudelleen THL:ään.

5.3 HILMO-ohjelma

Sosiaalihuolto on siirtynyt käyttämään uutta Hilmo-ohjelmaa.

Uuteen Hilmo-ohjelmaan voidaan kirjata sosiaalihuollon asumis- ja laitospalveluyksiköiden asiakastiedot. Terveystietojen tallentaminen ei voi tällä ohjelmalla tallentaa.

Vanhan ohjelman käyttäjien olisi hyvä siirtyä uuteen ohjelmaan sen jälkeen, kun edellisen vuoden tiedot on THL:ssä käsitelty ja laskentatieto saadaan pohjaksi uuteen ohjelmaan. Uusi ohjelma on maksuton, ja käyttäjätunnukset siihen pyydetään osoitteesta sosiaalihilmo@thl.fi. Ohjelma vaatii vahvaa tunnistautumista VRK:n varmennekortilla (SOTE-kortti) tai muun muassa pankkitunnuksilla. Tunnuksia varten tarvitaan käyttäjän virallinen etu- ja sukunimi, puhelinnumero sekä toimipaikan nimi.

Uudessa Hilmo-ohjelmassa ei enää tarvitse muodostaa siirtotiedostoa. THL saa poimittua Hilmo-tiedot uudesta Hilmo-ohjelmasta suoraan ilman erillistä lähettämistä.

Tiedustelut: Kirsi Seppälä, puh. 029 524 7380

Liitteet

Liite 1 Merkinnot neuvola-asetuksen mukaisista terveystarkastuksista

Vuodesta 2015 lähtien THL on tuottanut Avohilmasta valvontaviranomaisten tarvitsemat tiedot lasten ja nuorten terveystarkastusten toteutumisesta. Tarkistuksista säädetään valtioneuvoston asetuksessa neivolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (VNA 338/2011). Terveystarkastusten toteutuminen päätellään THL - Toimenpideluokituksen, PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokituksen (SPAT) ja THL - Suun terveydenhuollon toimenpideluokituksen koodeista.

Terveystarkastuksissa käytettäviä käntisyymerkintöjä (THL - Tautiluokitus ICD-10 tai Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus) **merkintöjä:**

Käntisyys ICD10-koodilla, esimerkiksi

Lastenneuvolatarkastus:

Z00.1 (lapsen rutiinimainen terveystarkastus)

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tarkastus:

Z00.1 (lapsen rutiinimainen terveystarkastus)

Z00.3 (murrosiän kehitysvaiheen tarkastus)

Z10.8 (muun väestöryhmän rutiinimainen yleinen terveystarkastus, opiskeluterveydenhuollon tarkastus)

Z02.3 (kutsuntatarkastus)

Äitiysneuvolatarkastus:

Z34.0 (normaalin ensiraskauden seuranta)

Z34.8 (muun normaaliraskauden seuranta)

Z34.9 (määrittämätön normaaliraskauden seuranta)

Z35.9 (määrittämätön riskiraskauden seuranta)

Käntisyys ICPC2-koodilla

A98 (terveyden ylläpito/sairauden ennaltaehkäisy)

W78 (raskaus)

W84 (riskiraskaus)

W90 (synnytys, elävä lapsi)

Toiminnot THL - Toimenpide (SPAT) -luokituksella

Koodi	Toiminto	Kuvaus
OAA10 (SPAT1197)	Lasta odottavan perheen laaja terveystarkastus	lasta odottavan perheen laaja terveystarkastus Huom. Tähän terveystarkastukseen kuuluu äidin ja sikiön terveydentilan tutkiminen sekä koko perheen hyvinvoinnin selvitys haastattelulla ja tarvittaessa muilla menetelmillä. Ks. asetus 338/2011.
OAA11 (SPAT1379)	Raskaana olevan terveystarkastus	raskauden aikaiset terveystarkastukset tarkastusohjelman mukaisesti sekä toimenpiteet, tutkimukset ja ohjaus äitiysneuvolakäynnin ja seurantakäynnin aikana Huom. Sisältää myös synnytyksen jälkitarkastuksen. Ks. Terveydenhuoltolaki 1326/2010 15 §, VNA 338/2011, 9 §.
OAA12 (SPAT1380)	Synnytyksen jälkitarkastus	synnytyksen jälkeen tehtävä jälkitarkastus
OAA70 (SPAT1399)	Avioliiton ulkopuolella syntyvän lapsen isyyden tunnistamisen vastaanottaminen äitiysneuvolassa ennen lapsen syntymää. Isyyslaki 16 §	avioliiton ulkopuolella syntyvän lapsen isyyden tunnistamisen vastaanottaminen äitiysneuvolassa ennen lapsen syntymää Huom. Tunnustamisen voi vastaanottaa äitiysneuvolan terveydenhoitaja tai kättilö niissä tilanteissa, joissa isyyslain 11/2015 16 §:n mukaisesti ei ole syytä kieltäytyä isyyden tunnistamisen vastaanottamisesta.
OAA71	Äitiyden tunnistamisen vastaanottaminen äitiysneuvolassa ennen lapsen syntymää	
OAA48 (SPAT1195)	Perhevalmennus	perhe- ja synnytysvalmennus perhe- tai ryhmätilaisuutena
MA1AE (SPAT1187)	Varhaisraskauden yleinen UÄ	varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus raskausviikolla 10+0–13+6
MA3AE (SPAT1373)	Varhaisraskauden yhdistelmäseulonta	kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen ensisijaisesti varhaisraskauden yhdistelmäseulonnan avulla (seerumiseulonta raskausviikolla 9+0–11+6 ja niskaturvotuksen mittaaminen yleisen ultraäänitutkimuksen yhteydessä raskausviikolla 11+0–13+6) (VNA 339/2011)
MA4AE (SPAT1374)	Toisen raskauskolmanneksen seerumiseulonta	kromosomipoikkeavuuksien selvittäminen toisen raskauskolmanneksen seerumiseulonnan avulla raskausviikolla 15+0-16+6 (VNA 339/2011)
MA5AE (SPAT1375)	Rakenneäseulonta, viikot 18+0-21+6	ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi raskausviikolla 18+0–21+6 (VNA 339/2011)
MA6AE (SPAT1376)	Rakenneäseulonta, viikot 24+0	ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi raskausviikon 24+0 jälkeen (VNA 339/2011)
OAA20 (SPAT1381)	Laaja terveystarkastus neljän kuukauden iässä	neljän kuukauden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus lastenneuvolassa Huom. Tähän terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä niiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.

OAA21 (SPAT1382)	Laaja terveystarkastus kahdeksantoista kuukauden iässä	kahdeksantoista kuukauden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus lastenneuvolassa Huom. Tähän terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
OAA22 (SPAT1383)	Laaja terveystarkastus neljän vuoden iässä	neljän vuoden ikäisen lapsen laaja terveystarkastus lastenneuvolassa Huom. Tähän terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä niiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
OAA30 (SPAT1384)	Laaja terveystarkastus ensimmäisellä luokalla	ensimmäisen luokan oppilaan laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa Huom. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
OAA31 (SPAT1385)	Laaja terveystarkastus viidennellä luokalla	viidennen luokan oppilaan laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa Huom. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.
OAA32 (SPAT1386)	Laaja terveystarkastus kahdeksannella luokalla	kahdeksannen luokan oppilaan laaja terveystarkastus kouluterveydenhuollossa Huom. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi sekä arvio oppilaan erityisistä tarpeista ammattivalinnan ja jatko-opiskelun kannalta sekä suunnitelma tarvittavista tukitoimista. Ks. asetus 338/2011.
OAA40 (SPAT1315)	Lasten ja nuorten määrään aikainen terveystarkastus	määrään aikainen terveystarkastus ja tarvittaessa siitä laadittu suppea todistus neuvolassa, koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa tai ehkäisevässä suun terveydenhuollossa Huom. Ei sisällä laajaa terveystarkastusta ja asevelvollisen terveystarkastusta.
OAA41 (SPAT1317)	Yksilöllisen tarpeen mukainen terveystarkastus	aiemmassa terveystarkastuksessa havaitun ongelman yksilöllisen tarpeen mukainen seuranta
OAA42 (SPAT1388)	Yksilöllisen tarpeen mukainen laaja terveystarkastus	lapsen tai oppilaan laaja terveystarkastus, joka järjestetään yksilöllisen tarpeen perusteella määrään aikaisten laajojen terveystarkastusten lisäksi Huom. Terveystarkastukseen kuuluu myös lapsen tai oppilaan vanhempien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin selvittäminen niiltä osin kuin se on tarpeellista lapsen tai oppilaan terveyden- ja sairaanhoidon tai tuen tarpeen arvioimiseksi sekä näiden järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Ks. asetus 338/2011.

OAA43 (SPAT1389)	Erytisen tuen tarpeen mukainen käynti	erytisen tuen tarpeen selvittämiseksi tai tuen järjestämiseksi tehdyt toimenpiteet lisäkäynnin aikana Huom. Esimerkiksi tuen tarpeen selvittäminen tai tuen järjestäminen pitkäaikaisen sairauden tai toimintakyvyn aleneman vuoksi, voinnin selvittely ja tukeminen mielialaan, psykosomaattiseen oireiluun, perhe-, koulu- tai kaveritilanteeseen liittyvissä tilanteissa. Erytisen tuen tarve on selvitettävä, jos alle kouluikäisessä lapsessa, oppilaassa, opiskelijassa, perheessä tai ympäristössä on tekijöitä, jotka voivat vaarantaa tervettä kasvua ja kehitystä. Ks. asetus 338/2011, 13 §.
OAA47 (SPAT1362)	Terveydenhoitajan arvio suun terveydentilasta	lapselle 1–6 vuoden ikäisenä tehtyyn terveystarkastukseen sisältyvä terveydenhoitajan arvio suun terveydentilasta. (Asetus 338/2011 9§ kohta 3)
OAA49 (SPAT1320)	Lastensuojelulain mukaisen lapsen terveydentilan tutkiminen	lääkärin tutkimus, jossa lapsen tämänhetkinen psykofyysinen vointi sekä kasvu- ja kehityshistoria tarkastetaan, ja lapsi ohjataan tarpeenmukaisiin jatkotutkimuksiin, hoitoihin ja kuntoutukseen sekä pitkäaikaisseurantaan
OAA50 (SPAT1363)	1. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste	ensimmäisenä opiskeluvuonna tehty terveystarkastus lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle
OAA51 (SPAT1364)	2. opiskeluvuoden terveystarkastus, toinen aste	toisena opiskeluvuonna tehty terveystarkastus lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle
OAA52 (SPAT1365)	1.opiskeluvuoden tarkastus, erityistarve, toinen aste	ensimmäisenä opiskeluvuonna tehty terveystarkastus erityisopetuksessa olevalle tai opiskelijalle, jonka terveydentilan ja opiskelukyvyn selvittäminen on tarpeellinen opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaisessa oppilaitoksessa opiskelevalle
OAA53 (SPAT1366)	Terveyskyselyyn perustuva terveystarkastus	terveystarkastus, joka on tehty terveyskyselyn perusteella yliopistossa, ammattikorkeakoulussa tai muussa asetuksen (338/2011) 9§ 6) kohdan mukaisessa oppilaitoksessa opiskelevalle
OAA54 (SPAT1367)	2.asteen opiskelijan tarkastus, yksilöllinen tarve	terveystarkastus, joka on tehty yksilöllisen tarpeen vuoksi lukion, ammatillisen oppilaitoksen ym. asetuksen (338/2011) 9§ 5 kohdan mukaiselle opiskelijalle.
OAA55 (SPAT1387)	1. opiskeluvuoden terveyskysely, korkea aste	ensimmäisenä opiskeluvuonna ammattikorkeakoulussa ja yliopistossa tai vastaavaan tutkimukseen johtavassa koulutuksessa olevalle opiskelijalle tehtävä terveys- ja hyvinvointitilanteen arviointi terveyskyselyn perusteella ilman vastaanottoa Huom. Ks. asetus 338/2011.
OAA56 (SPAT1390)	Opiskeluun soveltumattomuuden arviointi	toimenpiteet opiskeluun soveltumattomuuden arvioimiseksi (ns. SORA-lainsäädännön, joka koskee opiskeluun soveltumattomuuteen liittyviä ratkaisuja, toimenpiteet terveydenhuollossa) Huom. SORA-säännökset ovat lainsäädäntökokonaisuus, johon kuuluvat seuraavat lait (HE 164/2010 vp): laki ammatillisesta koulutuksesta (630/1998), laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (631/1998), ammattikorkeakoululaki (351/2003) ja yliopistolaki (558/2009).
OAA46 (SPAT1396)	Monialaisen asiantuntijaryhmän tapaaminen	opiskelijan tuen tarpeen selvittäminen ja tarvittavien opiskeluhoitopalvelujen järjestäminen tapauskohtaisesti kootussa monialaisessa asiantuntijaryhmässä Huom. Ks. oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 14).

OAA44 (SPAT1369)	Oppilaitoksen opiskelu- huoltoryhmän tapaami- nen	oppilaitoksen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittä- misestä, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaavan moni- alaisen oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitotyöryhmän toiminta, joka vastaa yhteisöllisen opiskeluhoollon to- teutumisesta Huom. Ks. oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013, 14).
OAA45 (SPAT1332)	Opintoympäristön tervey- dellisten olojen tarkastus	kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastus yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden tai opiskelijoiden, koulu- tai opiskeluter- veydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työter- veyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa mui- den asiantuntijoiden kanssa
OAB20 (SPAT1327)	Työ-, koulu- tai opiskelu- yhteistyö	työ-, koulu- tai opiskeluyhteistyö
OAB23 (SPAT1330)	Työ-, koulu- tai opiske- lupaikan työ-, koulu- tai opiskeluyhteisöselvitys	työ-, koulu- tai opiskeluyhteisöön liittyvä selvitys (esim. työ- ja opiskeluilmapiiri)
OAB22 (SPAT1329)	Työ-, koulu- tai opisk.ymp. altisteiden selvitys	työ-, koulu- tai opiskeluympäristöstä altisteisiin liittyvä sel- vitys
OAB10	Terveystarkastuksista (äiti- ys- ja lastenneuvola, koulu- ja opiskeluterveyden- huolto) poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen	lakisääteisistä terveystarkastuksista (äitiys- ja lastenneu- vola, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto) poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen
OAB38 (SPAT1307)	Psykososiaalinen neuvon- ta ja ohjaus	ihmissuhteisiin ja mielenterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB39 (SPAT1308)	Seksuaaliterveysneuvonta	sisältää mm. yksilöllisen ehkäisymenetelmän suunnitte- lun ja valinnan, seksitautien ehkäisyä, seksuaaliterveyden neuvonnan jne.
OAB40 (SPAT1309)	Päihteisiin/ riskikäyttäyty- miseen liittyvä ohjaus	päihteisiin, tupakkaan ja muuhun riskikäyttäytymiseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB32 (SPAT1391)	Perhetilanteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus	perheen ajankohtaiseen tilanteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus Huom. Ajankohtainen tilanne voi liittyä esim. perheenjäsenen sairastumiseen tai kuolemaan, perhe- rakenteen muutokseen tai muuhun perheeseen liitty- vään tilanteeseen tai kriisiin. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja asetus 338/2011.
OAB33 (SPAT1392)	Parisuhteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus	parisuhteeseen liittyvä neuvonta ja ohjaus, joka voi liit- tyä esim. erimielisyyksien ratkaisuun, rooleihin ja pa- risuhteen hoitamiseen Huom. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja asetus 338/2011.
OAB34 (SPAT1393)	Vanhemman ja lapsen vuorovaikutusta tukeva ohjaus	vanhemmuuteen tai vanhemman ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen (esim. kasvatuskäytäntöihin) liitty- vä neuvonta ja ohjaus Huom. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010 ja asetus 338/2011.
OAB35 (SPAT1394)	Elinolosuhteisiin liittyvä neuvonta ja ohjaus	elinolosuhteisiin (esim. toimeentuloon ja arjen hallin- taan) liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB31 (SPAT1303)	Kasvuun ja kehitykseen liittyvä neuvonta ja ohjaus	fyysiseen kasvuun ja neurologiseen ja psyykkiseen kehi- tykseen liittyvä neuvonta ja ohjaus
OAB30 (SPAT1200)	Imetyksen ja rintojen hoidon ohjaus	imetyksen opetus ja rintojen hoidon ohjaus

Suun terveydenhuollon toimenpideluokituksen luokat

SAA- ja SAB-ryhmien toimenpiteet

WYA40 (suun terveydentilan ja hoidon tarpeen arvio ensimmäistä lasta odottavalle perheelle)

WYA50 (opiskelijalle tehtävä suun terveystarkastus, jossa selvitetään suun terveysneuvonnan ja palvelujen tarve)

Asetuksen mukaan terveystarkastuksen voi tehdä terveydenhoitaja tai lääkäri. Laajan terveystarkastuksen tekee sekä terveydenhoitaja että lääkäri joko erillisellä tai yhdellä vastaanotolla. Sekä terveydenhoitaja että lääkäri kirjaavat (tilastoivat) käynnin ja laajan terveystarkastuksen THL - Toimenpide (SPAT) -koodin. Suun terveystarkastuksen voi tehdä hammaslääkäri, suuhygienisti tai hammashoitaja.

Laajaan terveystarkastukseen sisältyy vanhempien hyvinvoinnin arvio. Sen yhteydessä saaduista tutkimustuloksista ja muista havainnoista tehdään merkinnät heidän terveystietomukseensa ja tarvittaessa lapsen terveystietomukseen. (STM 2009:20.) Tällöin perheenjäsenen palvelutapahtumasta tehdään myös Avohilmo-ilmoitus. Myös perheenjäsenen tarkastuksessa käytetään laajaa terveystarkastusta kuvaavaa koodia.

Liite 2 Opiskelu- ja työelämän ulkopuoliset terveystarkastukset

Perusterveydenhuollon muissa terveystarkastuksissa käytetään alla mainittuja THL - Toimenpide (SPAT) -koodeja.

Koodi	Terveystarkastus	Kuvaus
OAA61 (SPAT1395)	Opiskelu- ja työelämän ulkopuolella olevien terveystarkastus	opiskelu- ja työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille, työikäisille sekä ikäihmisille tehtävä terveystarkastus Huom. Ks. terveydenhuoltolaki 1326/2010,13 §. Tähän kuuluu myös perhehoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset perhehoitolaain 15 a §:n mukaisesti.
OAA68	Työttömien terveystarkastus	työttömien terveystarkastus
OAA60 (SPAT1321)	Asevelvollisen terveystarkastus	puolustusvoimien ohjeen ja lomakkeen mukainen terveystarkastus. Mikäli tehdään sekä opiskeluterveydenhuollon tarkastus että kutsuntatarkastus molemmat SPAT-koodit merkitään samalle käynnille.
OAA69	Omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastus	Ikääntyneiden omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset perustuvat ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvetaista annettuun lakiin (980/2012). Työikäisten omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset perustuvat terveydenhuoltolakiin (1326/2010).

Liite 3 Päihteiden käytön kartoittamisen ja mini-intervention kirjaaminen

Kirjaamisessa käytettävät THL – Toimenpideluokituksen koodit

Sisältö	Kartoittaminen, koodi	Mini-interventio, koodi
Alkoholi	IHA11 Alkoholin ongelmakäytön strukturoitu kartoitus	IHA21 Alkoholin riski- ja haitallisen käytön mini-interventio
Tupakka- ja muut nikotiinituotteet	IHA12 Tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön strukturoitu kartoitus	IHA22 Tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön mini-interventio
Huumeet	IHA13 Kannabiksen käytön strukturoitu kartoitus IHA14 Muiden huumeiden käytön strukturoitu kartoitus	IHA29 Muuhun toiminnalliseen tai aineriippuvuuteen liittyvä mini-interventio
Ongelmallinen raha- pelaaminen	IHA15 Rahapeliongelman strukturoitu kartoitus	IHA29 Muuhun toiminnalliseen tai aineriippuvuuteen liittyvä mini-interventio
Muut riippuvuusriskit	IHA96 Muiden riippuvuuksien ja niiden riskien kartoitus	IHA29 Muuhun toiminnalliseen tai aineriippuvuuteen liittyvä mini-interventio

Liite 4 Tiedot jatkohoidosta

Perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, työterveyshuollon sekä kotihoidon avohoitokäyntien jatkohoitotiedot kirjataan tai tilastoidaan SPAT-luokituksen jatkohoitokoodeilla.

SPAT1333	HOIDON SUUNNITTELU, JATKOHOIDON JÄRJESTÄMINEN	
SPAT1334	Ei jatkotoimenpidettä	ei tehty jatkohoitosuunnitelmaa tämän kontaktin perusteella, asiakas ottaa tarvittaessa yhteyttä
SPAT1335	Jatkohoidon suunnitelma, jatkohoidon järjestäminen	muu jatkohoidon suunnitelman laatiminen ja jatkohoidon järjestäminen
SPAT1336	Tutkimuspyyntö	tutkimuspyyntö
SPAT1337	Puhelinajan varaaminen	varataan puhelinaika
SPAT1338	Sopimus kirjeestä/ sähköisestä yhteydenotosta	sopimus kirjeestä/sähköisestä yhteydenotosta
SPAT1339	Uusi vastaanottoaika	sisältää sopimuksen hoito- tai tarkastusohjelmaan kuuluvasta uudesta käynnistä
SPAT1397	Ohjaus kouluterveydenhuollon erikoistutkimuksiin	ohjaus silmä- tai korvalääkärille, lasten- tai nuorisopsykiatrille tai psykologin tutkimuksiin Huom. Käytössä myös opiskeluterveydenhuollossa
SPAT1398	Ohjaus opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologi-palveluihin	ohjaus opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalveluihin Huom. Sisältää myös opintopsykologin palvelut. Huom. Käytössä myös kouluterveydenhuollossa
SPAT1340	Ohjaus muulle ammattiryhmälle kuin lääkärille	ei sisällä lääkärille tai hammaslääkärille ohjaamista
SPAT1341	Ohjaus lääkärille tai hammaslääkärille	ohjaus lääkärille tai hammaslääkärille
SPAT1342	Lähete erikoissairaanhoidon hoitoon	sisältää myös konsultaatiopyynnön
SPAT1343	Ohjaus yksityiseen tutkimukseen tai hoitoon	ohjaus yksityiseen tutkimukseen tai hoitoon Huom. Sisältää myös ostopalveluna toteutetun toiminnan.
SPAT1344	Ohjaus päihdepalveluihin	ohjaus päihdepalveluihin
SPAT1345	Ohjaus lääkinälliseen kuntoutukseen	ohjaus lääkinälliseen kuntoutukseen
SPAT1346	Ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen	ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen
SPAT1347	Lähete perusterveydenhuollon vuodeosastolle	lähete perusterveydenhuollon vuodeosastolle

Työterveyshuollossa käytettävät jatkohoitotiedot

SPAT1333	HOIDON SUUNNITTELU, JATKOHOIDON JÄRJESTÄMINEN	
SPAT1400	Käynnissä olevien työkyvyn tukitoimien jatkuminen	työkyvyn tukitoimet ovat käynnissä, ei tarvetta uusiin tukitoimiin
SPAT1401	Hoidon tehostus työterveys-huollossa	käynnissä olevan hoidon tehostaminen tai uuden hoidon aloittaminen työhön liittyvän oireen vuoksi
SPAT1402	Tunnettuun terveysongelmaan liittyvä neuvonta työterveyshuollossa	työntekijän ohjaus tunnettuun terveysongelmaan liittyvään neuvontaan työterveyshuollossa
SPAT1403	Työterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus	työterveyteen liittyvä neuvonta ja ohjaus
SPAT1341	Ohjaus lääkärille tai hammaslääkärille	ohjaus lääkärille tai hammaslääkärille
SPAT1340	Ohjaus muulle ammattiryhmälle kuin lääkärille	ei sisällä lääkärille tai hammaslääkärille ohjaamista
SPAT1339	Uusi vastaanottoaika	sisältää sopimuksen hoito- tai tarkastusohjelmaan kuuluvasta uudesta käynnistä
SPAT1404	Yhteydenotto työpaikalle	työterveyshuollon yhteydenotto/suositus työntekijän työpaikalle Huom. Yhteydenotto voi olla kirjallinen tai suullinen.
SPAT1405	Työympäristöaltisteiden selvitys	työntekijän työpaikalle suunniteltu työpaikkaselvitys työympäristön altisteiden vuoksi
SPAT1406	Työn fyysisen kuormituksen tai ergonomian selvitys	työn fyysisen kuormituksen tai työergonomian selvitys työntekijän työpaikalla
SPAT1407	Työn psykososiaalisen kuormituksen selvitys	työn psykososiaalisen kuormituksen selvitys työntekijän työpaikalla
SPAT1408	Ohjaus verkosto-neuvotteluun	työntekijän ohjaus verkostoneuvotteluun, jossa työntekijän lisäksi on mukana hoitava taho / hoitavat tahot ja työterveyshuolto
SPAT1409	Ohjaus työterveys-neuvotteluun	työntekijän ohjaus työterveysneuvotteluun, jossa työntekijän lisäksi on mukana työterveyshuollon ja työpaikan edustajat
SPAT1410	Työkyvyn arviointi	työntekijän ohjaus työkyvyn arviointiin
SPAT1411	Lausunto työkyvystä	työkyvystä tehtävä lausunto
SPAT1412	Suositus osasairaus-päivärahasta	suositus työn jatkamisesta osasairauspäivärahalla
SPAT1345	Ohjaus lääkinnälliseen kuntoutukseen	ohjaus lääkinnälliseen kuntoutukseen
SPAT1346	Ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen	ohjaus ammatilliseen kuntoutukseen
SPAT1413	Ohjaus diagnostisiin jatkotutkimuksiin	työntekijän ohjaus diagnostisiin jatkotutkimuksiin työhön liittyvän sairauden/oireiden selvittämiseksi
SPAT1414	Ohjaus perusterveydenhuoltoon	työntekijän ohjaus perusterveydenhuoltoon
SPAT1342	Lähetete erikoissairaanhoidon	sisältää myös konsultaatiopyynnön
SPAT1415	Tutkimukset ammattitautiepäilyn vuoksi	ammattitautiepäilyn vuoksi työntekijälle tehtävät lisätutkimukset Huom. Sisältää myös lähetteen erikoissairaanhoidon, jos se tehdään ammattitautiepäilyn vuoksi.

Liite 5 Työterveyshuollon kirjaaminen

Työterveyshuollon ammattihenkilön tekemä toiminto ilmaistaan THL - Toimenpide-
luokituksen mukaisesti.

Työterveyshuollon toimintotiedot (THL-Toimenpidetiedot)		
Koodi	Toiminto	Kuvaus
OAA64	Työterveyshuollon alkutarkastus	työsuhteen alkaessa toteuttava työssä todetun erityisen sairastumisen vaaran vuoksi tehtävä tarkastus
OAA80	Työterveyshuollon määräaikaistarkastus	määräajoin toteuttava työssä todetun erityisen sairastumisen vaaran vuoksi tehtävä tarkastus
OAA66	Työterveyshuollon lopputarkastus	työsuhteen päättyessä toteuttava työssä todetun erityisen sairastumisen vaaran vuoksi tehtävä tarkastus
OAA62	Työhönsijoitustarkastus	työsuhteen alkaessa toteutettava terveystarkastus
OAA65	Terveystarkastus työkyvyn selvittämiseksi	terveystarkastus, jossa selvitetään, arvioidaan ja seurataan työperäisiä terveyshaittoja, työntekijän terveydentilaa sekä työ- ja toimintakykyä
OAA81	Työhön paluun seurantatarkastus	terveystarkastus, joka tehdään pitkältä sairauslomalta tms. työhön palatessa/palattua
OAA82	Terveystarkastus työllistymiskyvyn selvittämiseksi	terveystarkastus, joka tehdään työllistymiskyvyn selvittämiseksi työttömille tai työstä irtisanottaessa
OAA67	Muu terveystarkastus	perustarkastus asiakkaan terveydentilan selvittämiseksi, esim. T-todistus
OAB90	Toiminnan suunnittelu työpaikan kanssa	työterveystoiminnan ja työterveysyhteistyön suunnittelu työpaikan kanssa
OAB91	Toiminnan suunnittelu työterveyshuollon sisäisenä toimintana	työterveyshuollon suunnittelu asiakasvastuullisen tiimin yhteistyönä (työpaikan edustaja ei paikalla)
OAB21	Työpaikan perusselvitys	Työpaikkaselvitys (perusselvitys) tehdään työterveyshuollon toimintaa aloitettaessa, työpaikan olosuhteiden olennaisesti muuttuessa, työterveyshuoltoon kertyneen tiedon perusteella.
OAB22	Työ-, koulu- ja opisk.ympäristöiden selvitys	Työterveyshuollon suunnattu työpaikkaselvitys (altisteet)
OAB23	Työ-, koulu- tai opisk.paik. tai yhteisen selvitys	työ-, koulu- tai opiskeluyhteisöön liittyvä selvitys (esim. työ- ja opiskeluilmapiiri). Huom. työterveyshuollossa suunnattu työpaikkaselvitys (psykososiaalinen kuormitus/työyhteisön ongelmat).
OAB27	Työn fyysisen kuormituksen/ergonomian selvitys	työterveyshuollon suunnattu työpaikkaselvitys (työn fyysisen kuormituksen ja/tai ergonomian selvitys)
OAB28	Suunnattu työpaikkaselvitys (muu)	työterveyshuollon suunnattu työpaikkaselvitys muuhun kuin altisteisiin tai työn psyykkiseen tai fyysiseen kuormitukseen liittyvä selvitys (esim. työskentely raskauden aikana, nuorten työolot)
OAB92	Työterveyshuollon verkostoneuvottelu	neuvottelu, jossa ovat mukana potilas, hoitava taho ja työterveyshuolto
OAB93	Työterveysneuvottelu	neuvottelu, jossa ovat mukana potilas ja työterveyshuollon ja työpaikan edustajat
OAB94	Muu neuvottelu	muu työterveyshuollossa toteutettava neuvottelu

OAB48	TANO (elintapoihin liittyvä)	elintapoihin liittyvä neuvonta (esim. ravinto, liikunta, uni) työterveyshuollossa
OAB43	TANO (työolosuhteisiin liittyvä)	työolosuhteisiin liittyvä neuvonta ja ohjaus (esim. suojautuminen, ergonomia) työterveyshuollossa
OAB95	Elämäntapoihin kohdistuva toiminta (ei työterveyshuollon Kela-korvattavaa toimintaa)	kaikki elämäntapoihin kohdistuva, ei Kela-korvattava toiminta
OAB96	Työyhteisöön ja työhyvinvointiin kohdistuva toiminta (ei työterveyshuollon Kela-korvattavaa toimintaa)	kaikki työyhteisöön ja työhyvinvointiin kohdistuva, ei Kela-korvattava toiminta
OAB97	Johtamiseen ja esimiestyöhön kohdistuvat toiminta (ei työterveyshuollon Kela-korvattavaa toimintaa)	kaikki johtamiseen ja esimiestyöhön kohdistuva, ei Kela-korvattava toiminta
OAB98	Työnohjaus (ei työterveyshuollon Kela-korvattavaa toimintaa)	työnohjaus

Liite 6 THL – Tautiluokitus ICD-10:n Ulkoiset syyt

ILMIÖ	KOODIT	SISÄLLÖN KUVAUS	LISÄTIETOJA
TAPATURMAT	V00 – X59 ja Y85 – Y86	Tapaturmamekanismit	Suuremmat ala-ryhmät: V01-V99 – Liikenne W00-W19 – Kaatumiset ja putoamiset W20-W64 – mekaaniset voimat W65-W74 – Veteen vajoa- minen ja hukkuminen X40-X49 – Myrkytykset
	Y94 – Y96	Tapaturmatyyppi	Toiminto ja tapahtuma- paikka
	Y90 – Y91	Veren alkoholipitoisuus tai humalan aste	Alkoholin myötävaikutus tapaturmaan
ITSETUHOISUUS	X60 – X84	Itsemurha tai itsensä vahingoittaminen	
VÄKIVALTA	X85 – Y09	Murha, tappo tai muu pahoinpitely	
VAHINGOITTAVAT TAPAHTUMAT, TAHALLISUUS EPÄSELVÄ	Y10 – Y34	Itsetuhoisuuteen sekä väkivaltaan liittyvät tapaukset	
JÄRJESTYSVALLAN TOIMET JA SODANKÄYNTI	Y36 – Y39		
LÄÄKETIETEELLISEN HOIDON KOMPLIKAATIOT	Y40 – Y84	ks. lisää tietoa Haitta- vaikutuksen luvusta	Huom. tapaturma voi myös olla hoidon komplikaatio
MYÖHÄISVAIKUTUKSET	Y85 – Y89	Tapaturmien sekä lääke- tieteellisen hoidon myöhäisvaikutukset	

Liite 7 Diagnooseja ja eritä muita tietoja koskevat tarkistussäännöt

THL – Tautiluokitus ICD-10:n koodit	Nimike	Sallitut arvot
C51-C58	Naisen sukupuolielinten pahanlaatuiset kasvaimet	vain naisilla
C60-C63	Miehen sukupuolielinten pahanlaatuiset kasvaimet	vain miehillä
D06	Kohdunkaulan pintasyöpä	vain naisilla
D07.0-D07.3	Muiden naisen sukupuolielinten pintasyöpä	vain naisilla
D07.4-D07.6	Miehen sukupuolielinten pintasyöpä	vain miehillä
D25	Kohdun hyvänlaatuinen sileälihaskasvain	vain naisilla
D26	Muut hyvänlaatuiset kohtukasvaimet	vain naisilla
D27	Munasarjan hyvänlaatuinen kasvain	vain naisilla
D28	Naisen muiden ja määrittämättömien sukupuolielinten hyvänlaatuiset kasvaimet	vain naisilla
D29	Miehen sukupuolielinten hyvänlaatuinen kasvain	vain miehillä
E28	Munasarjojen toimintahäiriöt	vain naisilla
E29	Kivesten toimintahäiriöt	vain miehillä
I863	Ulkosyntyneiden suonikohjut	vain naisilla
N40-N51	Miehen sukupuolielinten sairaudet	vain miehillä
N70-N77	Naisen lantion tulehdussairaudet	vain naisilla
N80-N98	Naisen sukupuolielinten ei-tulehdusselliset sairaudet	vain naisilla
O00-O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus	vain naisilla ikä 10–55 v
P00-P04	Äidistä riippuvien tekijöiden sekä raskauden ja synnytysten vaikutus sikiöön ja vastasyntyneeseen	päädiagnoosina sallittu vain alle 2v.
P05-P08	Raskauden kestoon ja sikiön kasvuun liittyvät häiriöt	päädiagnoosina sallittu vain alle 2v.
P20-P29	Perinataalikauden hengitys- ja verenkiertoelinten sairaudet	päädiagnoosina sallittu vain alle 2v.
P35-P39	Perinataalikaudelle ominaiset infektiot	päädiagnoosina sallittu vain alle 2v.
P50-P61	Sikiön ja vastasyntyneen vuotosairaudet ja verisairaudet	päädiagnoosina sallittu vain alle 2v.
P70-P74	Sikiön ja vastasyntyneen umpierityksen ja aineenvaihdunnan ohimenevät sairaudet	päädiagnoosina sallittu vain alle 2v.
P75-P78	Sikiön ja vastasyntyneen ruuansulatuselinten sairaudet	päädiagnoosina sallittu vain alle 2v.
P80-P83	Sikiön ja vastasyntyneen ihoa ja lämmönsäätelyä koskevat tilat	päädiagnoosina sallittu vain alle 2v.
R86	Miehen sukupuolielinten näytteiden poikkeavat löydökset	vain miehillä
R87	Naisen sukupuolielinten näytteiden poikkeavat löydökset	vain naisilla
R95	Kätkytkuolema	vain < 1 v
S37.4	Munasarjavamma	vain naisilla
S37.5	Munajohdin vamma	vain naisilla
S37.6	Kohtuvamma	vain naisilla

T19.2	Ulkosynnyttimien ja/tai emättimen vierasesine	vain naisilla
T19.3	Kohdun vierasesine	vain naisilla
Z00.1	Lapsen rutiininomainen terveystarkastus	vain <18 v
Z30.1	Kohdunsisäisen ehkäisimen (IUD) asetus	vain naisilla
Z31.1	Keinosiemennys (inseminatio artificialis)	vain naisilla
Z31.2	In vitro –fertilisaatio	vain naisilla
Z32	Raskaustutkimus	vain naisilla ikä 10–55 v
Z33	Raskaus sivulöydöksenä	vain naisilla ikä 10–55 v
Z34	Normaaliraskauden seuranta	vain naisilla ikä 10–55 v
Z35	Riskiraskauden seuranta	vain naisilla ikä 10–55 v
Z36	Ennen syntymää tehty sikiön seulontatutkimus	vain naisilla ikä 10–55 v
Z37	Raskauden tulos (lisäkoodi)	vain naisilla ikä 10–55 v
Z38	Elävinä syntyneet lapsen syntymäpaikan mukaan luokitettuina	vain < 1 kk
Z39	Äidin tutkimus ja hoito synnytyksen jälkeen	vain naisilla ikä 10–55 v

THL – Tautiluokitus ICD-10:ssä tähdellä (*) merkittyihin ns. oirediagnooseihin pitää aina liittää syykoodi. Oirekoodia ei voi käyttää yksinään.

THL muuttaa tarvittaessa oirediagnoosin ja sydiagnoosin järjestyksen ilman yhteydenottoa toimintayksikköön.

Muut tarkistussäännöt:

- Käynnin tai hoitojakson aloitusajankohta ei saa olla ennen syntymää.
- Käynnin tai hoitojakson aloitusajankohta ei saa olla lopetusajankohdan jälkeen.
- Hoitojonoon asettamispäivä ei saa olla käynnin tai hoitojakson lopetusajankohdan jälkeen.

Liite 8 PERUSTERVEYDENHUOLLON AVOHOIDON JA SUUN TERVEYDENHUOLLON TIETOSISÄLTÖ 2020

Muuttuja	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella Lähde
Asiakkaan perustiedot		
Henkilötunnus	Henkilötunnus	
Kotikunta	VRK/THL – Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21
Asuinpaikan postinumero	Postinumero koodisto	Itellan ylläpitämä Postinumerotiedosto
*Ulkomailla asuvan kotimaan koodi	SFS – Maakoodisto	1.2.246.537.6.97
Käynnin tai hoitajakson perustiedot		
Seurantatietueen tunnus	Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Seurantatietueen päivytysaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palveluntuottaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palvelu- yksikön OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
PTH Valinnanvapauden päivämäärä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
*Palvelusetelin antajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
*Ostopalvelun tilaajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Yhteydenotto		
Yhteydenottopäivä ja kellonaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Hoidon tarpeen arviointi		
Hoidon tarpeen arvioimispäivä ja kellonaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
*Hoidon kiireellisyys	Hilmo - Hoidon kiireellisyys	1.2.246.537.6.121
Käynnin luonne	PTHAVO - Käynnin luonne	1.2.246.537.6.124
Hoidon tarpeen arvioinnin tulos	PTHAVO - Hoidon tarpeen arvioinnin tulos	1.2.246.537.6.122
Ajanvaraus tai hoitojonoon asettaminen		
Ajanvarauksen päivä ja kellonaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnille tai hoitajaksolle varattu ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
Palvelumuoto	PTHAVO – Palvelumuoto	1.2.246.537.6.125
*Yhteystapa	Hilmo – Yhteystapa	1.2.246.537.6.127

Käynnin tai hoitojakson toteutuminen		
Käynnin tai hoitojakson aloitusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnin tai hoitojakson lopetusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
*Hoidon kiireellisyys	Hilmo - Hoidon kiireellisyys	1.2.246.537.6.121
Ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
Käynnin toteuttaja	Valviran rekisteröintinumero	JulkiTerhikki/JulkiSuosikki
*Erikoisala	Hilmo - Terveystieteiden erikoisalajat	1.2.246.537.6.24
Palvelumuoto	PTHAVO – Palvelumuoto	1.2.246.537.6.125
*Yhteystapa	HILMO – Yhteystapa	1.2.246.537.6.127
Kävijäryhmä	PTHAVO - Kävijäryhmä tai Hilmo – Kävijäryhmä	1.2.246.537.6.123 tai 1.2.246.537.6.232
Käynnin luonne	PTHAVO - Käynnin luonne	1.2.246.537.6.124
Diagnoosit, käyntisyys ja toimenpiteet		
*Päädiagnoosi tai ensisijainen käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
*Sivudiagnoosit tai muut käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
*Ensisijainen käyntisyys ICPC2	Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus / Oire- ja syykoodit	1.2.246.537.6.31
*Muu käyntisyys ICPC2	Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus / Oire- ja syykoodit	1.2.246.537.6.31
*Päädiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
*Sivudiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
*Päädiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
*Sivudiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
*Pitkäaikaisdiagnoosi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
*Pitkäaikaisdiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
*Pitkäaikaisdiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Toimenpide	THL – Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Avohoidon toimenpide, SPAT (käytöstä poistuva luokitus, korvaantuu THL-Toimenpide-luokituksella)	PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus	1.2.246.537.6.128
Suun th toimenpide	THL - Suun terveydenhuollon toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.33
*Hampaan numero	STH - STH1 Hampaiden numerointi 2010	1.2.246.537.6.651

Lääkitystiedot		
Määrätyn lääkkeen ATC-koodi	Fimea - ATC Luokitus	1.2.246.537.6.32
Lääkepakkauksen yksilöivä tunniste ja tunnisteen mukainen nimi	VNR-numero	1.2.246.537.6.12.2012.344.20150101
Valmisteen nimi	Valmistajan antama nimi lääkeaineelle, vapaa merkkijono	1.2.246.537.6.12.2012.344.20150101
Lääkkeen määräämispäivä	Lääkityksen määräämisajankohta, TS	1.2.246.537.6.12.2012.344.20150101
Rokotustiedot		
Rokotteen ATC-koodi	Fimea - ATC Luokitus	1.2.246.537.6.32
Rokotteen nimi	THL – Rokotevalmisteet	1.2.246.537.6.611.201501
Rokote	THL – Rokotteet	1.2.246.537.6.610.201501
Rokotussuoja	THL – Rokotussuoja	1.2.246.537.6.609.201501
Rokotepakkauksen yksilöinti-numero	VNR-numero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotteenantopäivämäärä	Rokotteen antohetki, TS	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotepakkauksen eränumero	Rokotepakkaukseen painettu eränumero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Annoksen järjestysluku	Rokotuksen järjestysluku, INT	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotustapa	AR/Ydin - Rokotustapa	1.2.246.537.6.111
Pistoskohta	AR/Ydin – Pistoskohta	1.2.246.537.6.110
Fysiologiset mittaukset		
Paino	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Painon yksikkö	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Pituus	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / cm	1.2.246.537.6.96
EPDS	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / EDPS kokonaispistemäärä	1.2.246.537.6.96
*Diastolinen verenpaine	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / Diastolinen verenpaine	1.2.246.537.6.96.2008.31
*Systolinen verenpaine	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / Systolinen verenpaine	1.2.246.537.6.96.2008.27
*Vyötärön ympäryys	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / Vyötärön ympäryys	1.2.246.537.6.96.2008.25
Terveyteen liittyvät tekijät		
Suun th indeksi D	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi M	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi F	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905

Suun th indeksi d	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi m	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi f	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi DMFS, pysyvät	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi dmfs, maito	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun ienkudoksen tila (CPI)	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, CS	1.2.246.537.6.12.2002.905
*Oikomishoidon tarve	STH - STH38 Oikomishoidon tarve, A: porras -tieto	1.2.246.537.6.737
*Hampaiden harjauskertojen määrä	STH -STH35 Harjauskertojen määrä	1.2.246.537.6.733
Tupakointi	AR/YDIN - Tupakointistatus	1.2.246.537.6.251
AUDIT-C	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 3 kysymyksellä	1.2.246.537.6.809
AUDIT	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 10 kysymyksellä	1.2.246.537.6.808
*Lene-kokonaisarvion koodi	LENE, THL/LOMAKE - LENE (2,5-6 vuotiaan) lapsen neurologisen kehityksen arvio	1.2.246.537.6.12.2012.918.201701
*Lene-kokonaisarvion tulos	LENE, THL/LOMAKE - LENE (2,5-6 vuotiaan) lapsen neurologisen kehityksen arvio	1.2.246.537.6.12.2012.918.201701
Pariteetti	Merkkijono	
Synnytyksen laskettu aika	Päivämäärä TS	
Jatkohoito		
Jatkohoito	PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus (ryhmä: SPAT1333)	1.2.246.537.6.128

Lähtevä lähete		
Lähetteen lähettävän palveluntuottajan palveluyksikkö	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Lähtevän lähetteen päivämäärä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Lähtevän lähettäjän ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Lähettäjän ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
Lähetteen vastaanottajan erikoisala	Hilmo - Terveystieteiden erikoisalat	1.2.246.537.6.24
Lähetteen vastaanottajan toimintayksikkö	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Peruuntuminen		
Peruuntumisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palvelutapahtuman peruuntumisen syy	PTHAVO- Palvelutapahtuman peruuntumisen syy	1.2.246.537.6.126

*merkityt tiedot, ovat uusia tietoja vuoden 2019–2020 -tietosisällössä

Liite 9 PERUSTERVEYDENHUOLLON VUODEOSASTOHOIDON TIETOSISÄLTÖ 2020 (pakollisuudet ks. oppaan tietosisältö-excel)

Muuttuja	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella / Lähde
Lisätiedot		
Yhteys henkilön tai -tahon nimi	Merkkijono	
Yhteys henkilön tai -tahon rooli	Merkkijono, joko 'palveluntuottaja' tai 'järjestelmatoimittaja'	
Yhteys henkilön tai -tahon sähköpostiosoite	Merkkijono	
Yhteys henkilön tai -tahon puhelinnumero	Merkkijono, puhelinnumero kansainvälisessä tai kansallisessa formaatissa	
Potilastietojärjestelmän nimi	Merkkijono	
Potilastietojärjestelmän toimittaja	Merkkijono	
Asiakkaan perustiedot		
Henkilötunnus	Henkilötunnus	
Syntymäaika	Syntymäpäivä	
Sukupuoli	AR/YDIN - Sukupuoli	1.2.246.537.5.1
Kotikunta	VRK/THL - Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21
Asuinpaikan postinumero	Postinumero koodisto	Itellan ylläpitämä Postinumerotiedosto
Ulkomailla asuvan kotimaan koodi	SFS - Maakoodisto	1.2.246.537.6.97
Käynnin tai hoitojakson perustiedot		
Ilmoituslaji	Hilmo - Ilmoituslaji	1.2.246.537.6.234
Seurantatietueen tunnus	Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Seurantatietueen päivitysaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palveluntuottaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön TOPI-tarkennin	Koodin tarkennin (TOPI-rekisteri)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Palveluseteli	Kyllä (K), Ei (E)	
Palvelusetelin antaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palvelusetelin antajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Ostopalvelu	Kyllä (K), Ei (E)	
Ostopalvelun tilaaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Ostopalvelun tilaajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202

Lähetteen saapuminen		
Saapuvan lähetteen tunniste	Lähetteen yksilöivä tunnistetieto	
Lähetteen saapumispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Lähetteen antaja / Lähettäjä	Hilmo - Lähetteen antaja/ lähettäjä	1.2.246.537.6.28
Lähettäjäorganisaation koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Lähettäjäorganisaation OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Lähetteen käsittelypäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Ajanvaraus tai hoitoonoon asettaminen		
Hoitoonoon asettamispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Jonottamisen syy	Hilmo - Jonottamisen syy	1.2.246.537.6.216
Tulotiedot tai hoidon alkamistiedot		
Lähtöpaikan koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Lähtöpaikan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Käynnin tai hoitojakson toteutuminen		
Käynnin tai hoitojakson aloitusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnin tai hoitojakson lopetusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Kiireellisyys	Hilmo - Hoidon kiireellisyys	1.2.246.537.6.121
Erikoisala	Hilmo - Terveystieteiden erikoisalat	1.2.246.537.6.24
Yhteystapa	HILMO - Yhteystapa	1.2.246.537.6.127
Diagnoosit, käyntisyys ja toimenpiteet		
Päädiagnoosi tai ensisijainen käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosit tai muut käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Päädiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Päädiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin alkupuhetki	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Pitkäaikaisdiagnoosin loppupuhetki	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Toimenpide	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Toimenpiteen lisäkoodi	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Toimenpiteen puoleisuus	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2

Toimenpiteen aloitusaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Toimenpiteen lopetusaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Leikkaustoimenpide	Kyllä (K), Ei (E)	
Haittavaikutus	Hilmo - Hoidon haittavaikutus	1.2.246.537.6.230
Haittavaikutuksen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Haittavaikutuksen seuraus	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Haittavaikutuksesta aiheutunut toimenpide	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Haittavaikutuksesta aiheutuneen toimenpiteen lisäkoodi	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Pitkäaikaishoito	Kyllä (K), Ei (E)	
Riskipisteet (Euroscore 2)	0.00-99.99	
Lomapäivien lukumäärä	(1-999)	
Rokotustiedot		
Rokotteen ATC-koodi	Fimea - ATC Luokitus	1.2.246.537.6.32
Rokotteen nimi	THL - Rokotevalmisteet	1.2.246.537.6.611
Rokote	THL - Rokotteet	1.2.246.537.6.610
Rokotussuoja	THL - Rokotussuoja	1.2.246.537.6.609
Rokotepakkauksen yksilöintinumero	VNR-numero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotteenantopäivämäärä	Rokotteen antohetki, TS	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotepakkauksen eränumero	Rokotepakkauksen painettu eränumero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Annoksen järjestysluku	Rokotuksen järjestysluku, INT	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotustapa	AR/Ydin - Rokotustapa	1.2.246.537.6.111
Pistoskohta	AR/Ydin - Pistoskohta	1.2.246.537.6.110
Fysiologiset mittaukset		
Paino	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Painon yksikkö	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Pituus	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / cm	1.2.246.537.6.96
Vyötärön ympäryys	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / Vyötärön ympäryys	1.2.246.537.6.96.2008.25
Terveyteen liittyvät tekijät		
Tupakointi	AR/YDIN - Tupakointistatus	1.2.246.537.6.251
AUDIT-C	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 3 kysymyksellä	1.2.246.537.6.809
AUDIT	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 10 kysymyksellä	1.2.246.537.6.808
Jatkohoito		

Jatkohoitopaikan koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Jatkohoitopaikan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Kuolinaika		
Kuolinaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Kustannukset		
Hoitojakson tai käynnin kokonaiskustannus	1- 99 999 999 999	
Psykiatristen erikoisalojen lisätiedot (pakollinen hoitojaksoissa, joissa erikoisala 70, 70F, 70Z, 74 tai 75)		
Tulotapa psykiatriselle osastolle	Hilmo - Tulotapa psykiatrian sairaansijalle	1.2.246.537.6.222
Tarkkailuun ottamisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Tarkkailun päättymisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Tahdosta riippumattoman psykiatrisen osastohoidon määräämisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Tahdosta riippumattoman psykiatrisen osastohoidon päättymisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Suunnitellusti toistuva hoitojakso	Kyllä (K), Ei (E)	
Psykiatrian osastohoidon käynnistymisen syy on itsemurhayritys	Kyllä (K), Ei (E)	
Itsemurhayritys psykiatrian osastohoidon aikana	Hilmo - Itsemurhayritys psykiatrian osastohoidon aikana	1.2.246.537.6.233.201601
Lääkehoito psykiatrian osastohoidossa	Kyllä (K), Ei (E)	
Toteutettu lääkehoito psykiatrian osastohoidossa	Hilmo - Lääkehoito psykiatrian osastohoidossa	1.2.246.537.6.224
Pakkotoimet psykiatrian osastohoidossa	Kyllä (K), Ei (E)	
Toteutetut pakkotoimet psykiatrian osastohoidossa	Hilmo - Pakkotoimet psykiatrian osastohoidossa	1.2.246.537.6.225
Omaisien tai muun läheisen tapaaminen psykiatrian osastohoidossa	Hilmo - Omaisien tai muun läheisen tapaaminen psykiatrian osastohoidossa	1.2.246.537.6.226
GAS-arvio tullessa	(1-100)	
GAS-arvio lähtiessä/ laskentahetkellä	(1-100)	

Liite 10 ERIKOISSAIRAANHOIDON HOITOONPÄÄSYN TIETOSISÄLTÖ 2020 (pakollisuudet ks. oppaan tietosisältö-excel)

Muuttuja	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella / Lähde
Lisätiedot		
Yhteyshenkilön tai -tahon nimi	Merkkijono	
Yhteyshenkilön tai -tahon rooli	Merkkijono, joko 'palveluntuottaja' tai 'järjestelmatoimittaja'	
Yhteyshenkilön tai -tahon sähköpostiosoite	Merkkijono	
Yhteyshenkilön tai -tahon puhelinnumero	Merkkijono, puhelinnumero kansainvälisessä tai kansallisessa formaatissa	
Potilastietojärjestelmän nimi	Merkkijono	
Potilastietojärjestelmän toimittaja	Merkkijono	
Asiakkaan perustiedot		
Henkilötunnus	Henkilötunnus	
Syntymäaika	Syntymäpäivä	
Sukupuoli	AR/YDIN - Sukupuoli	1.2.246.537.5.1
Kotikunta	VRK/THL - Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21
Asuinpaikan postinumero	Postinumero koodisto	Itellan ylläpitämä Postinumerotiedosto
Ulkomailla asuvan kotimaan koodi	SFS - Maakoodisto	1.2.246.537.6.97
Käynnin tai hoitajakson perustiedot		
Ilmoituslaji	Hilmo - Ilmoituslaji	1.2.246.537.6.234
Seurantatietueen tunnus	Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Seurantatietueen päivitysaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palveluntuottaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön TOPI-tarkennin	Koodin tarkennin (TOPI-rekisteri)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Palveluseteli	Kyllä (K), Ei (E)	
Palvelusetelin antaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palvelusetelin antajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Ostopalvelu	Kyllä (K), Ei (E)	
Ostopalvelun tilaaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Ostopalvelun tilaajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
ESH Valinnan vapauden käyttö	Kyllä (K), Ei (E)	
Kiireetön hoito toisen EU-maan kansalaiselle	Kyllä (K), Ei (E)	

Lähetteen saapuminen		
Saapuvan lähetteen tunniste	Lähetteen yksilöivä tunnistetieto	
Lähetteen saapumispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Lähetteen antaja / Lähettäjä	Hilmo - Lähetteen antaja/lähettäjä	1.2.246.537.6.28
Lähetettäjäorganisaation koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Lähetettäjäorganisaation OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Lähetteen käsittelypäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Ajanvaraus tai hoitojonoon asettaminen		
Ajanvarauksen päivä ja kellonaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnille tai hoitojaksolle varattu ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO IS- CO-88)	1.2.246.537.6.74
Erikoisala	Hilmo - Terveystieteiden eri- koisalat	1.2.246.537.6.24
Yhteystapa	HILMO - Yhteystapa	1.2.246.537.6.127
Tulodiagnoosi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Suunniteltu toimenpide	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Hoitojonoon asettamispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Jonottamisen syy	Hilmo - Jonottamisen syy	1.2.246.537.6.216

Liite 11 ERIKOISSAIRAANHOIDON AVOHOIDON TIETOSISÄLTÖ 2020 (pakollisuudet ks. oppaan tietosisältö-excel)

Muuttuja	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella/ Lähde
Lisätiedot		
Yhteys henkilön tai tahon nimi	Merkkijono	
Yhteys henkilön tai tahon rooli	Merkkijono, joko 'palveluntuottaja' tai 'järjestelmatoimittaja'	
Yhteys henkilön tai tahon sähköpostiosoite	Merkkijono	
Yhteys henkilön tai tahon puhelinnumero	Merkkijono, puhelinnumero kansainvälisessä tai kansallisessa formaatissa	
Potilastietojärjestelmän nimi	Merkkijono	
Potilastietojärjestelmän toimittaja	Merkkijono	
Asiakkaan perustiedot		
Henkilötunnus	Henkilötunnus	
Syntymäaika	Syntymäpäivä	
Sukupuoli	AR/YDIN - Sukupuoli	1.2.246.537.5.1
Kotikunta	VRK/THL - Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21
Asuinpaikan postinumero	Postinumero koodisto	Itellan ylläpitämä Postinumerotiedosto
Ulkomailla asuvan kotimaan koodi	SFS - Maakoodisto	1.2.246.537.6.97
Käynnin tai hoitajakson perustiedot		
Ilmoituslaji	Hilmo - Ilmoituslaji	1.2.246.537.6.234
Seurantatietueen tunnus	Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Seurantatietueen päivitysaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palveluntuottaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön TOPI-tarkennin	Koodin tarkennin (TOPI-rekisteri)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Palveluseteli	Kyllä (K), Ei (E)	
Palvelusetelin antaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palvelusetelin antajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Ostopalvelu	Kyllä (K), Ei (E)	
Ostopalvelun tilaaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Ostopalvelun tilaajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202

ESH Valinnan vapauden käyttö	Kyllä (K), Ei (E)	
Kiireetön hoito toisen EU-maan kansalaiselle	Kyllä (K), Ei (E)	
Lähetteen saapuminen		
Saapuvan lähetteen tunniste	Lähetteen yksilöivä tunnustieto	
Lähetteen saapumispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Lähetteen antaja / Lähettäjä	Hilmo - Lähetteen antaja/lähettäjä	1.2.246.537.6.28
Lähettäjäorganisaation koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Lähettäjäorganisaation OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Lähetteen käsittelypäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Ajanvaraus tai hoitoonoon asettaminen		
Hoitoonoon asettamispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Jonottamisen syy	Hilmo - Jonottamisen syy	1.2.246.537.6.216
Tulotiedot tai hoidon alkamistiedot		
Lähtöpaikan koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Lähtöpaikan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Käynnin tai hoitajakson toteutuminen		
Käynnin tai hoitajakson aloitusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnin tai hoitajakson lopetusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Kiireellisyys	Hilmo - Hoidon kiireellisyys	1.2.246.537.6.121
Ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
Käynnin toteuttaja	Valviran rekisteröintinumero	JulkiTerhikki/JulkiSuosikki
Erikoisala	Hilmo - Terveystieteiden erikoisalat	1.2.246.537.6.24
Yhteystapa	HILMO - Yhteystapa	1.2.246.537.6.127
Kävijäryhmä	PTHAVO - Kävijäryhmä tai Hilmo - Kävijäryhmä	1.2.246.537.6.123 tai 1.2.246.537.6.232
Diagnoosit, käyntisyys ja toimenpiteet		
Päädiagnoosi tai ensisijainen käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosit tai muut käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Ensisijainen käyntisyys ICPC2	Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus / Oire- ja syykoodit	1.2.246.537.6.31
Muu käyntisyys ICPC2	Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus / Oire- ja syykoodit	1.2.246.537.6.31
Päädiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1

Sivudiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Päädiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin alkuhetki	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Pitkäaikaisdiagnoosin loppuhetki	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Toimenpide	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Toimenpiteen lisäkoodi	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Toimenpiteen puoleisuus	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Toimenpiteen aloitusaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Toimenpiteen lopetusaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Leikkaustoimenpide	Kyllä (K), Ei (E)	
Haittavaikutus	Hilmo - Hoidon haittavaikutus	1.2.246.537.6.230
Haittavaikutuksen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Haittavaikutuksen seuraus	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Haittavaikutuksesta aiheutunut toimenpide	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Haittavaikutuksesta aiheutuneen toimenpiteen lisäkoodi	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
NordDRG	NordDRG Full (jos käytössä) tai Classic	
NordDRG-versio	F = NordDRG Full, C = NordDRG Classic	
NordDRG-vuosi	Vuosi	
Riskipisteet (Euroscore 2)	0.00-99.99	
Rokotustiedot		
Rokotteen ATC-koodi	Fimea - ATC Luokitus	1.2.246.537.6.32
Rokotteen nimi	THL - Rokotevalmisteet	1.2.246.537.6.611
Rokote	THL - Rokotteet	1.2.246.537.6.610
Rokotussuoja	THL - Rokotussuoja	1.2.246.537.6.609
Rokotepakkauksen yksilöintinumero	VNR-numero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotteenantopäivämäärä	Rokotteen antohetki, TS	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotepakkauksen eränumero	Rokotepakkauksen painettu eränumero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2

Annoksen järjestysluku	Rokotuksen järjestysluku, INT	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotustapa	AR/Ydin - Rokotustapa	1.2.246.537.6.111
Pistoskohta	AR/Ydin - Pistoskohta	1.2.246.537.6.110
Fysiologiset mittaukset		
Paino	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Painon yksikkö	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Pituus	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / cm	1.2.246.537.6.96
Vyötärön ympärys	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / Vyötärön ympärys	1.2.246.537.6.96.2008.25
Terveyteen liittyvät tekijät		
Suun th indeksi D	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi M	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi F	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi d	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi m	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi f	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi DMFS, pysyvät	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun th indeksi dmfs, maito	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, INT	1.2.246.537.6.12.2002.905
Suun ien kudoksen tila (CPI)	THL/Tietosisältö - STH05 Suun terveydenhuollon indeksit ja mittaukset, CS	1.2.246.537.6.12.2002.905
Tupakointi	AR/YDIN - Tupakointistatus	1.2.246.537.6.251
AUDIT-C	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 3 kysymyksellä	1.2.246.537.6.809
AUDIT	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 10 kysymyksellä	1.2.246.537.6.808
Jatkohoito		
Jatkohoitopaikan koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Jatkohoitopaikan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Kuolinaika		
Kuolinaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Kustannukset		
Hoitojakson tai käynnin kokonaiskustannus	1- 99 999 999 999	

Liite 12 ERIKOISSAIRAANHOIDON VUODEOSASTOHOIDON TIETOSISÄLTÖ 2020 (pakollisuudet ks. oppaan tietosisältö-excel)

Muuttuja	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella/ Lähde
Lisätiedot		
Yhteyshenkilön tai -tahon nimi	Merkkijono	
Yhteyshenkilön tai -tahon rooli	Merkkijono, joko 'palveluntuottaja' tai 'järjestelmatoimittaja'	
Yhteyshenkilön tai -tahon sähköpostiosoite	Merkkijono	
Yhteyshenkilön tai -tahon puhelinnumero	Merkkijono, puhelinnumero kansainvälisessä tai kansallisessa formaatissa	
Potilastietojärjestelmän nimi	Merkkijono	
Potilastietojärjestelmän toimittaja	Merkkijono	
Asiakkaan perustiedot		
Henkilötunnus	Henkilötunnus	
Syntymäaika	Syntymäpäivä	
Sukupuoli	AR/YDIN - Sukupuoli	1.2.246.537.5.1
Kotikunta	VRK/THL - Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21
Asuinpaikan postinumero	Postinumero koodisto	Itellan ylläpitämä Postinumerotiedosto
Ulkomailla asuvan kotimaan koodi	SFS - Maakoodisto	1.2.246.537.6.97
Käynnin tai hoitajakson perustiedot		
Ilmoituslaji	Hilmo - Ilmoituslaji	1.2.246.537.6.234
Seurantatietueen tunnus	Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Seurantatietueen päivitysaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palveluntuottaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön TOPI-tarkennin	Koodin tarkennin (TOPI-rekisteri)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Palveluseteli	Kyllä (K), Ei (E)	
Palvelusetelin antaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palvelusetelin antajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Ostopalvelu	Kyllä (K), Ei (E)	
Ostopalvelun tilaaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Ostopalvelun tilaajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202

ESH Valinnan vapauden käyttö	Kyllä (K), Ei (E)	
Kiireetön hoito toisen EU-maan kansalaiselle	Kyllä (K), Ei (E)	
Lähetteen saapuminen		
Saapuvan lähetteen tunniste	Lähetteen yksilöivä tunnustieto	
Lähetteen saapumispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Lähetteen antaja / Lähettäjä	Hilmo - Lähetteen antaja/lähettäjä	1.2.246.537.6.28
Lähettäjäorganisaation koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Lähettäjäorganisaation OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Lähetteen käsittelypäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Ajanvaraus tai hoitojonoon asettaminen		
Hoitojonoon asettamispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Jonottamisen syy	Hilmo - Jonottamisen syy	1.2.246.537.6.216
Tulotiedot tai hoidon alkamistiedot		
Lähtöpaikan koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Lähtöpaikan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Käynnin tai hoitajakson toteutuminen		
Käynnin tai hoitajakson aloitusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnin tai hoitajakson lopetusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Kiireellisyys	Hilmo - Hoidon kiireellisyys	1.2.246.537.6.121
Erikoisala	Hilmo - Terveystieteiden erikoisalajat	1.2.246.537.6.24
Yhteystapa	HILMO - Yhteystapa	1.2.246.537.6.127
Diagnoosit, käyntisyys ja toimenpiteet		
Päädiagnoosi tai ensisijainen käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosit tai muut käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Päädiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Päädiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1

Pitkäaikaisdiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin alkuhetki	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Pitkäaikaisdiagnoosin loppuhetki	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Toimenpide	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Toimenpiteen lisäkoodi	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Toimenpiteen puoleisuus	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Toimenpiteen aloitusaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Toimenpiteen lopetusaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Leikkaustoimenpide	Kyllä (K), Ei (E)	
Tehohoidon toimenpidekoodi	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Tehohoidon aloitusaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Tehohoidon lopetusaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Haittavaikutus	Hilmo - Hoidon haittavaikutus	1.2.246.537.6.230
Haittavaikutuksen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Haittavaikutuksen seuraus	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Haittavaikutuksesta aiheutunut toimenpide	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Haittavaikutuksesta aiheutuneen toimenpiteen lisäkoodi	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
NordDRG	NordDRG Full (jos käytössä) tai Classic	
NordDRG-versio	F = NordDRG Full, C = NordDRG Classic	
NordDRG-vuosi	Vuosi	
Pitkäaikaishoito	Kyllä (K), Ei (E)	
Riskipisteet (Euroscore 2)	0.00-99.99	
Lomapäivien lukumäärä	(1-999)	
Rokotustiedot		
Rokotteen ATC-koodi	Fimea - ATC Luokitus	1.2.246.537.6.32
Rokotteen nimi	THL - Rokotevalmisteet	1.2.246.537.6.611
Rokote	THL - Rokotteet	1.2.246.537.6.610
Rokotussuoja	THL - Rokotussuoja	1.2.246.537.6.609
Rokotepakkauksen yksilöintinumero	VNR-numero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotteenantopäivämäärä	Rokotteen antohetki, TS	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotepakkauksen eränumero	Rokotepakkauksen painettu eränumero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Annoksen järjestysluku	Rokotuksen järjestysluku, INT	1.2.246.537.6.12.2012.341.2

Rokotustapa	AR/Ydin - Rokotustapa	1.2.246.537.6.111
Pistoskohta	AR/Ydin - Pistoskohta	1.2.246.537.6.110
Fysiologiset mittaukset		
Paino	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Painon yksikkö	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Pituus	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / cm	1.2.246.537.6.96
Vyötärön ympärys	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / Vyötärön ympärys	1.2.246.537.6.96.2008.25
Terveyteen liittyvät tekijät		
Tupakointi	AR/YDIN - Tupakointistatus	1.2.246.537.6.251
AUDIT-C	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 3 kysymyksellä	1.2.246.537.6.809
AUDIT	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 10 kysymyksellä	1.2.246.537.6.808
Jatkohoito		
Jatkohoitopaikan koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Jatkohoitopaikan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Kuolinaika		
Kuolinaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Kustannukset		
Hoitojakson tai käynnin kokonaiskustannus	1- 99 999 999 999	
Psykiatristen erikoisalojen lisätiedot (pakollinen hoitojaksoissa, joissa erikoisala 70, 70F, 70Z, 74 tai 75)		
Tulotapa psykiatriselle osastolle	Hilmo - Tulotapa psykiatrian sairaansijalle	1.2.246.537.6.222
Tarkkailuun ottamisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Tarkkailun päättymisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Tahdosta riippumattoman psykiatrisen osastohoidon määräämisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Tahdosta riippumattoman psykiatrisen osastohoidon päättymisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Suunnitellusti toistuva hoitojakso	Kyllä (K), Ei (E)	
Psykiatrian osastohoidon käynnistymisen syy on itsemurhayritys	Kyllä (K), Ei (E)	
Itsemurhayritys psykiatrian osastohoidon aikana	Hilmo - Itsemurhayritys psykiatrian osastohoidon aikana	1.2.246.537.6.233.201601

Lääkehoito psykiatrian osastohoidossa	Kyllä (K), Ei (E)	
Toteutettu lääkehoito psykiatrian osastohoidossa	Hilmo - Lääkehoito psykiatrian osastohoidossa	1.2.246.537.6.224
Pakkotoimet psykiatrian osastohoidossa	Kyllä (K), Ei (E)	
Toteutetut pakkotoimet psykiatrian osastohoidossa	Hilmo - Pakkotoimet psykiatrian osastohoidossa	1.2.246.537.6.225
Omaisien tai muun läheisen tapaaminen psykiatrian osastohoidossa	Hilmo - Omaisten tai muun läheisen tapaaminen psykiatrian osastohoidossa	1.2.246.537.6.226
GAS-arvio tullessa	(1-100)	
GAS-arvio lähtiessä/ laskentahetkellä	(1-100)	

Liite 13 TYÖTERVEYSHUOLLON TIETOSISÄLTÖ 2020

Muuttuja	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella Lähde
Asiakkaan perustiedot		
Henkilötunnus	Henkilötunnus	
Kotikunta	VRK/THL – Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21
Asuinpaikan postinumero	Postinumerokoodisto	Itellan ylläpitämä Postinumerotiedosto
Asiakkaan ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
Työpaikan y-tunnus	Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä YTJ	
Käynnin tai hoitokajson perustiedot		
Seurantatietueen tunnus	Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Seurantatietueen päivytysaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palveluntuottaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Työpaikan y-tunnus	Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä YTJ	
Työpaikan kotikunta	VRK/THL - Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21
Työpaikan päätoimiala	Tilastokeskuksen Toimialaluokitus 2008	
Käynnin tai hoitokajson toteutuminen		
Käynnin tai hoitokajson aloitusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnin tai hoitokajson lopetusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Hoidon kiireellisyys	Hilmo - Hoidon kiireellisyys	1.2.246.537.6.121
Ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
Käynnin toteuttaja	Valviran rekisteröintinumero	JulkiTerhikki/JulkiSuosikki
Palvelumuoto	PTHAVO - Palvelumuoto	1.2.246.537.6.125
Yhteystapa	HILMO – Yhteystapa	1.2.246.537.6.127
Kävijäryhmä	PTHAVO - Kävijäryhmä tai Hilmo - Kävijäryhmä	1.2.246.537.6.123 tai 1.2.246.537.6.232
Käynnin luonne	PTHAVO - Käynnin luonne	1.2.246.537.6.124
Diagnoosit, käyntisyys ja toimenpiteet		
Päädiagnoosi tai ensisijainen käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosit tai muut käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Ensisijainen käyntisyys ICPC2	Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus / Oire- ja syykoodit	1.2.246.537.6.31
Muu käyntisyys ICPC2	Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus / Oire- ja syykoodit	1.2.246.537.6.31
Päädiagnoosin työhön liittyvyys	Kyllä (K), Ei (E)	

Sivudiagnoosin työhön liittyvyys	Kyllä (K), Ei (E)	
Ensisijaisen käyntisyyn työhön liittyvyys	Kyllä (K), Ei (E)	
Muun käyntisyyn työhön liittyvyys	Kyllä (K), Ei (E)	
Päädiagnoosin vaikutus työkykyyn (työkyvyn tukitoimien tarve)	Kyllä (K), Ei (E)	
Sivudiagnoosin vaikutus työkykyyn (työkyvyn tukitoimien tarve)	Kyllä (K), Ei (E)	
Ensisijaisen käyntisyyn vaikutus työkykyyn (työkyvyn tukitoimien tarve)	Kyllä (K), Ei (E)	
Muun käyntisyyn vaikutus työkykyyn (työkyvyn tukitoimien tarve)	Kyllä (K), Ei (E)	
Päädiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Päädiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Toimenpide	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Työkyvyttömyyden syyt ICD-10	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Työkyvyttömyyden syyt ICPC-2	Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus / Oire- ja sykoodit	1.2.246.537.6.31
Työkyvyttömyyden alkamispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Työkyvyttömyyden loppumispäivä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Lääkitystiedot		
Määrätyn lääkkeen ATC-koodi	Fimea - ATC Luokitus	1.2.246.537.6.32
Lääkepakkauksen yksilöivä tunniste ja tunnisteiden mukainen nimi	VNR-numero	1.2.246.537.6.12.2012.344.20150101
Valmisteen nimi	Valmistajan antama nimi lääkeaineelle, vapaa merkkijono	1.2.246.537.6.12.2012.344.20150101
Lääkkeen määräämispäivä	Lääkityksen määräämisajankohta, TS	1.2.246.537.6.12.2012.344.20150101

Rokotustiedot		
Rokotteen ATC-koodi	Fimea - ATC Luokitus	1.2.246.537.6.32
Rokotteen nimi	THL - Rokotevalmisteet	1.2.246.537.6.611.201501
Rokote	THL – Rokotteet	1.2.246.537.6.610.201501
Rokotussuoja	THL – Rokotussuoja	1.2.246.537.6.609.201501
Rokotepakkauksen yksilöintinumero	VNR-numero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotteenantopäivämäärä	Rokotteen antohetki, TS	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotepakkauksen eränumero	Rokotepakkaukseen painettu eränumero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Annoksen järjestysluku	Rokotuksen järjestysluku, INT	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotustapa	AR/Ydin - Rokotustapa	1.2.246.537.6.111
Pistoskohta	AR/Ydin – Pistoskohta	1.2.246.537.6.110
Fysiologiset mittaukset		
Paino	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Painon yksikkö	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Pituus	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / cm	1.2.246.537.6.96
Vyötärönympäryys	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / Vyötärön ympäryys	1.2.246.537.6.96.2008.25
Terveyteen liittyvät tekijät		
Tupakointi	AR/YDIN - Tupakointistatus	1.2.246.537.6.251
AUDIT-C	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 3 kysymyksellä	1.2.246.537.6.809
AUDIT	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 10 kysymyksellä	1.2.246.537.6.808
Jatkohoito		
Jatkohoito	PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus (ryhmä: SPAT1333)	1.2.246.537.6.128
Lähtevä lähete		
Lähetteen lähettävän palveluntuottajan palveluyksikkö	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Lähtevän lähetteen päivämäärä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Lähtevän lähettäjän ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Lähettäjän ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
Lähetteen vastaanottajan erikoisala	Hilmo - Terveystieteiden erikoisalat	1.2.246.537.6.24
Lähetteen vastaanottajan toimintayksikkö	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202

*Peruuntuminen		
*Peruuntumisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
*Palvelutapahtuman peruuntumisen syy	PTHAVO- Palvelutapahtuman peruuntumisen syy	<u>1.2.246.537.6.126</u>

*tieto lisätty vuoden 2020 työterveyshuollon tietosisältöön

Liite 14 KOTIHOIDON TIETOSISÄLTÖ 2020

Muuttuja	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella/ Lähde
Asiakkaan perustiedot		
Henkilötunnus	Henkilötunnus	
Kotikunta	VRK/THL - Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21
Asuinpaikan postinumero	Postinumero koodisto	Itellan ylläpitämä Postinumerotiedosto
Käynnin tai hoitojakson perustiedot		
Seurantatietueen tunnus	Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Seurantatietueen päivitätsaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palveluntuottaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palveluyksikön OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
*Palvelusetelin antajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
*Ostopalvelun tilaajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Yhteydenotto		
Yhteydenottopäivä ja kellonaika	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnin tai hoitojakson toteutuminen		
Käynnin tai hoitojakson aloitusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnin tai hoitojakson lopetusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Hoidon kiireellisyys	Hilmo - Hoidon kiireellisyys	1.2.246.537.6.121
Ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
Käynnin toteuttaja	Valviran rekisteröintinumero	JulkiTerhikki/JulkiSuosikki
Palvelumuoto	PTHAVO - Palvelumuoto	1.2.246.537.6.125
Yhteystapa	HILMO - Yhteystapa	1.2.246.537.6.127
Kävijäryhmä	PTHAVO - Kävijäryhmä	1.2.246.537.6.123
Käynnin luonne	PTHAVO - Käynnin luonne	1.2.246.537.6.124
Diagnoosit, käyntisyys ja toimenpiteet		
Päädiagnoosi tai ensisijainen käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosit tai muut käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Ensisijainen käyntisyys ICPC2	Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus / Oire- ja syykoodit	1.2.246.537.6.31
Muu käyntisyys ICPC2	Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus / Oire- ja syykoodit	1.2.246.537.6.31
Päädiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1

Sivudiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Päädiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin ulkoinen syy	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaisdiagnoosin tapaturmatyyppi	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Toimenpide	THL - Toimenpideluokitus	1.2.246.537.6.2
Avohoidon toimenpide, SPAT (poistuva luokitus, THL-Toimenpideluokitus korvaa luokituksen)	PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus	1.2.246.537.6.128
Lääkitystiedot		
Määrätyn lääkkeen ATC-koodi	Fimea - ATC Luokitus	1.2.246.537.6.32
Lääkepakkauksen yksilöivä tunnistaja ja tunnisteen mukainen nimi	VNR-numero	1.2.246.537.6.12.2012.344.20150101
Valmisteen nimi	Valmistajan antama nimi lääkeaineelle, vapaa merkkijono	1.2.246.537.6.12.2012.344.20150101
Lääkkeen määräämispäivä	Lääkityksen määräämisajankohta, TS	1.2.246.537.6.12.2012.344.20150101
Rokotustiedot		
Rokotteen ATC-koodi	Fimea - ATC Luokitus	1.2.246.537.6.32
Rokotteen nimi	THL - Rokotevalmisteet	1.2.246.537.6.611.201501
Rokote	THL – Rokotteet	1.2.246.537.6.610.201501
Rokotussuoja	THL – Rokotussuoja	1.2.246.537.6.609.201501
Rokotepakkauksen yksilöintinumero	VNR-numero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotteenantopäivämäärä	Rokotteen antohetki, TS	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotepakkauksen eränumero	Rokotepakkaukseen painettu eränumero	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Annoksen järjestysluku	Rokotuksen järjestysluku, INT	1.2.246.537.6.12.2012.341.2
Rokotustapa	AR/Ydin - Rokotustapa	1.2.246.537.6.111
Pistoskohta	AR/Ydin – Pistoskohta	1.2.246.537.6.110
Fysiologiset mittaukset		
Paino	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Painon yksikkö	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / kg tai g	1.2.246.537.6.96
Pituus	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / cm	1.2.246.537.6.96
Vyötärönympäryys	FinLOINC - Fysiologiset mittaukset / Vyötärön ympäryys	1.2.246.537.6.96.2008.25

Terveyteen liittyvät tekijät		
Hampaiden harjauskertojen määrä	STH -STH35 Harjauskertojen määrä	1.2.246.537.6.733
Tupakointi	AR/YDIN - Tupakointistatus	1.2.246.537.6.251
AUDIT-C	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 3 kysymyksellä	1.2.246.537.6.809
AUDIT	THL/Testi - AUDIT - Alkoholin ongelmakäytön tunnistaminen 10 kysymyksellä	1.2.246.537.6.808
Kotihoidon palvelusuunnitelma		
Palvelusuunnitelma tehty	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palvelusuunnitelman tarkastamisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Palvelusuunnitelma voimassa	kyllä/ei. Jos palvelusuunnitelma on voimassa = kyllä, muuten = ei.	
Ateriapalvelu	Kyllä (K), Ei (E). Jos saa tukea = kyllä, muuten = ei.	
Hygieniapalvelu	Kyllä (K), Ei (E). Jos saa palvelua = kyllä, muuten = ei.	
Kuljetuspalvelu	Kyllä (K), Ei (E). Jos saa palvelua = kyllä, muuten = ei.	
Siivouspalvelu	Kyllä (K), Ei (E). Jos saa palvelua = kyllä, muuten = ei.	
Saattajapalvelu	Kyllä (K), Ei (E). Jos saa palvelua = kyllä, muuten = ei.	
Turvapalvelu	Kyllä (K), Ei (E). Jos saa palvelua = kyllä, muuten = ei.	
Kauppapalvelu	Kyllä (K), Ei (E). Jos saa palvelua = kyllä, muuten = ei.	
Omaishoidontuki	Kyllä (K), Ei (E). Jos saa palvelua = kyllä, muuten = ei.	
Jatkohoito		
Jatkohoito	PTHAVO - Perusterveydenhuollon avohoidon toimintoluokitus (ryhmä: SPAT1333)	1.2.246.537.6.128
Lähtevä lähete		
Lähetteen lähettävän palveluntuottajan palveluyksikkö	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Lähtevän lähetteen päivämäärä	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Lähtevän lähettäjän ammattiluokka	Valvira - Ammattioikeudet 2008	1.2.246.537.6.140
Lähettäjän ammatti	Ammattiluokitus TK2001 (ILO ISCO-88)	1.2.246.537.6.74
Lähetteen vastaanottajan erikoisala	Hilmo - Terveystieteiden erikoisalat	1.2.246.537.6.24
Lähetteen vastaanottajan toimintayksikkö	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202

*Peruuntuminen		
*Peruuntumisen ajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
*Palvelutapahtuman peruuntumisen syy	PTHAVO- Palvelutapahtuman peruuntumisen syy	<u>1.2.246.537.6.126</u>

*tieto lisätty vuoden 2020 kotihoidon tietosisältöön

Liite 15 SOSIAALIHUOLLON TIETOSISÄLTÖ 2020

Muuttuja	Arvo/Formaatti/Luokitus	OID koodistopalvelimella/ Lähde
Asiakkaan perustiedot		
Henkilötunnus	Henkilötunnus	
Ikä	Ikä vuosina hoitojakson	
Sukupuoli	AR/YDIN – Sukupuoli	1.2.246.537.5.1
Kotikunta	VRK/THL – Kuntakoodit	1.2.246.537.6.21
Asuinpaikan postinumero	Postinumero koodisto	Itellan ylläpitämä Postinumerotiedosto
Vakituinen asumismuoto	Hilmo – Vakituinen asumismuoto	1.2.246.537.6.210
Käynnin tai hoitojakson perustiedot		
Ilmoituslaji	Hilmo - Ilmoituslaji	1.2.246.537.6.234
Seurantatietueen tunnus	Seurantatietueen yksilöivä OID-tunnus	
Palveluntuottaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palvelu- yksikön TOPI-tarkennin	Koodin tarkennin (TOPI-rekisteri)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palveluntuottajan palvelu- yksikön OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Palveluala	Hilmo - Palvelualat	1.2.246.537.6.18
Palveluseteli	Kyllä (K), Ei (E)	
Palvelusetelin antaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Palvelusetelin antajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Ostopalvelu	Kyllä (K), Ei (E)	
Ostopalvelun tilaaja	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Ostopalvelun tilaajan OID-tunnus	THL - SOTE-organisaatiorekisteri	1.2.246.537.6.202
Tulotiedot tai hoidon alkamistiedot		
Mistä tuli (aikaisempi hoitopaikka)	Hilmo - Mistä tuli	1.2.246.537.6.26.2003
Lähtöpaikan koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Lähtöpaikan koodin tarkennin	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Hoitoon tulon syy	Hilmo - Hoitoon tulon syy	1.2.246.537.6.29
Hoivan tarve tullessa	Hilmo - Hoivan tarve tullessa, lähtiessä ja laskentahetkellä	1.2.246.537.6.211
RAI - järjestelmästä kustannuspaino	RAI - kustannuspaino 89	
Käynnin tai hoitojakson toteutuminen		
Käynnin tai hoitojakson aloitusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	
Käynnin tai hoitojakson lopetusajankohta	Päivämäärä ja kellonaika TS	

Diagnoosit, käyntisyys ja toimenpiteet		
Päädiagnoosi tai ensisijainen käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Sivudiagnoosit tai muut käyntisyys	THL - Tautiluokitus ICD-10	1.2.246.537.6.1
Pitkäaikaishoito	Kyllä (K), Ei (E)	
Jatkohoito		
Jatkohoito	Hilmo-Jatkohoito	1.2.246.537.6.212
Jatkohoitopaikan koodi	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Jatkohoitopaikan koodin tarkennin	Toimipaikkarekisteri (TOPI)	Toimipaikkarekisteri (TOPI)
Hoivan tarve tullessa, lähtiessä tai laskentahetkellä	Hilmo - Hoivan tarve tullessa, lähtiessä ja laskentahetkellä	1.2.246.537.6.211
Tarkoituksenmukainen hoitopaikka	Hilmo - Tarkoituksenmukainen hoitopaikka	1.2.246.537.6.213

Liite 16 Sosiaalihuollon hoitoilmoituksissa käytettävät luokitukset

Hilmo - Palveluala

31	Vanhainkotihoito
32	Ympäri vuorokautinen vanhusten palveluasuminen
33	Dementoituneen laitoshoido
34	Dementoituneen tehostettu eli ympärivuorokautinen palveluasuminen
41	Kehitysvammahuolto / keskuslaitos, muu laitoshoido
42	Kehitysvammahuolto / autettu asuminen
43	Kehitysvammahuolto / ohjattu asuminen
44	Kehitysvammahuolto / tuettu asuminen
5	Päihdehuolto
6	Kuntoutuslaitoshoido
81	Palveluasuminen
82	Psykiatrian asumispalveluyksikkö, ei-ympäri vuorokautinen
84	Ympäri vuorokautinen palveluasuminen (alle 65.v)
85	Ympäri vuorokautinen hoito psykiatrisessa asumispalveluyksikössä

Hilmo - Vakituinen asumismuoto

1	Yksinasuminen
2	Yhteisasuminen
3	Pysyvä laitoshoido
4	Asunnoton

Hilmo - Mistä tuli

1	Laitoshoido
11	Sairaala
12	Terveyskeskus
13	Vanhainkoti
14	Kehitysvammalaitos
15	Päihdehuollon laitos
16	Kuntoutuslaitos
18	Muu laitoshoido
2	Koti, kotihoito ja palveluasuminen
21	Kotihoito/ei-ympäri vuorokautinen palveluasuminen
22	Koti ilman säännöllisiä palveluja
23	Vanhusten ympärivuorokautinen palveluasuminen
24	Kehitysvammaisten autettu asuminen
27	Muu ympärivuorokautinen palveluasuminen

Hilmo - Hoitoon tulon syy

1	Fyysiset syyt
11	Itsensä huolehtimisen vajavuudet (hygienia)
12	Liikkumiskyvyn vajavuudet
2	Hermostolliset syyt
21	Muistamattomuus
22	Sekavuus
23	Viestimiskyvyn vajavuudet (puhe, kuulo, näkö)
24	Dementia
3	Psyykkis- sosiaaliset syyt
31	Masennus
32	Muu psykiatrinen sairaus/oire
34	Yksinäisyys, turvattomuus
35	Asumisongelmat
36	Omaisten avun puute
37	Hoitajan loma
38	Kotiin annettavien palvelujen tarjonnan puute
39	Tarkoituksenmukaisen hoitopaikan puute
4	Kuntoutus
41	Lääkinnällinen kuntoutus
5	Tapaturma
6	Somaattisen sairauden tutkimus ja hoito
71	Alkoholiongelma
72	Huumausaineongelma
73	Lääkkeiden ongelmakäyttö
74	Sekakäyttöongelma
75	Muu riippuvuus
76	Läheisen päihdeongelma tai vastaava

Hilmo - Hoivan tarve tullessa, lähtiessä ja laskentahetkellä

1	Täysin tai lähes omatoiminen
2	Ajoittainen hoivan tarve
3	Toistuva hoivan tarve
4	Lähes jatkuva hoivan tarve
5	Jatkuva, ympärivuorokautinen hoivan tarve
6	Kuollut

Hilmo - Jatkohoito

1	Laitos
11	Sairaala
12	Terveyskeskus
13	Vanhainkoti tai vastaava
14	Kehitysvammalaitos
15	Päihdehuollonlaitos
16	Kuntoutuslaitos
18	Muu laitoshoido
2	Koti, kotihoito ja palveluasuminen
21	Kotihoito/ei-ympärivuorokautinen palveluasuminen
22	Koti ilman säännöllisiä palveluja
23	Vanhusten ympärivuorokautinen palveluasuminen
24	Kehitysvammaisten autettu asuminen
27	Muu ympärivuorokautinen palveluasuminen
3	Kuollut

Hilmo - Tarkoituksenmukainen hoitopaikka

1	Laitos
11	Sairaala
12	Terveyskeskus
13	Vanhainkoti
14	Kehitysvammalaitos
15	Päihdehuollonlaitos
16	Kuntoutuslaitos
18	Muu laitoshoido
2	Koti, kotihoito ja palveluasuminen
21	Kotihoito/ei-ympäri vuorokautinen palveluasuminen
22	Koti ilman säännöllisiä palveluja
23	Vanhusten ympärivuorokautinen palveluasuminen
24	Kehitysvammaisten autettu asuminen
27	Muu ympärivuorokautinen palveluasuminen